

ПЪЛЕН СТЕНОГРАФСКИ ПРОТОКОЛ № 35
ОТ ИЗВЪНРЕДНОТО ДИСТАНЦИОННО ЗАСЕДАНИЕ ЧРЕЗ
ВИДЕОКОНФЕРЕНТНА ВРЪЗКА НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
ПРОВЕДЕНО НА 15 ОКТОМВРИ 2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ: Лозан Панов – председател на Върховния касационен съд

ОТСЪСТВАЩИ НЯМА

/На заседанието присъства Тихомир Димитров – главен секретар на Висшия съдебен съвет/

Разпечатка от гласуване на решенията по протокола. Гласуването е в съответствие с предложението на вносителя.

Откриване на заседанието – 09.34 ч.

ЛОЗАН ПАНОВ: Уважаеми колеги, откривам заседанието на Съдийската колегия на ВСС – 15.10.2020 г.

Имаме постъпило едно предложение за включване на допълнителна точка в дневния ред, която е проект на решение по молба на Кристина Пламенова Митева за отказ от заявено желание за назначаване на длъжност „младши съдия“ в Окръжен съд – Разград. Внесено е от Комисията по атестирането и конкурсите.

Ако нямате нищо „против“, да включим тази точка като допълнителна точка в дневния ред? Не виждам възражения.

Режим на гласуване по включването на точката в дневния ред. Всички гласуват „за“. 14 гласа „за“. Благодаря ви!

(след проведеното гласуване с вдигане на ръка)

По внесените допълнения и на основание последвалите разисквания по дневния ред

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

I. ВКЛЮЧВА в дневния ред следната допълнителна точка:

2. Проект на решение по молбата на Кристина Пламенова Митева за отказ от заявено желание за назначаване на длъжност „младши съдия“ в Окръжен съд – Разград.

Внася: Комисията по атестирането и конкурсите

ЛОЗАН ПАНОВ: Започваме с точка 1 от дневния ред. Кой ще я докладва? Г-н Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Благодаря Ви! Колеги, точка 1 от дневния ред е свързана с доклад, който е изготвен от Гергана Мутафова, която е ръководител на проекта „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, както и този доклад е изготвен от г-жа Димитрова, и от мен като членове на ВСС и на Съдийската колегия, и координатори в тази

част от проекта, която е свързана със съдебната карта. Надявам се, че сте успели да се запознаете с материалите въпреки техния обем.

Към настоящия момент предмет на този доклад е да представим на вашето внимание тази част от проекта, а именно дейностите, които са осъществени от 1.5, 1.6 и 1.7. Вие знаете, че във връзка с дейността по оптимизиране на съдебната карта бяха избрани с пленумно решение 10 пилотни съдилища. Тези пилотни съдилища бяха изследвани като дружеството, което е ангажирано с дейността по съдебна карта е изготвило доклади за всеки един от тези пилотни съдилища. Тези доклади са на вашето внимание, предполагам, че сте се запознали. Мисля, че няма смисъл да бъдат представени по-подробно.

Това, което считам, че е важно е, че след като бяха изготвени тези доклади, бяха изработени и примерни модели за евентуална реформа на съдебната карта. Тези модели са представени като Първи, Втори и Трети модел. Предлагам ви, ако смятате, че е необходимо, аз смятам, че е редно тези три модела да бъдат представени първо, от представител на дружеството, което участва в реализирането на този проект, след което ние ще ги представим с колежата Димитрова подробно от гледна точка на конкретни предложения, които правим. След като бяха изготвени трите модела, които ще представим на вашето внимание, бяха проведени 5 обществени обсъждания в петте апелативни района на страната (резюмета от тези обсъждания са на вашето внимание). В резултат на тези обсъждания ние смея да кажа доста точно отчетохме настроенята на колегите съдии, а и не само, в тези обсъждания взимаха участие представители на местната власт, адвокати, нотариуси, общо взето представители на гилдии, които са свързани със съдебната система. Ние отчетохме какво искат и какво очакват от нас да направим колегите, както и отчетохме техни предложения за реформа на съдебната карта, които бяха различни от

тези, които са направени в модел 1, 2 и 3, които ще представим на вашето внимание. Ето защо, не днес имаме готовност да представим и един модел четвърти, който е различен от първите три модела, и който смея да кажа е доста по-радикален във виждането за промяна на съдебната карта. Какво си представям за днешното ни събиране, днешното обсъждане?

След като представим тези модели, ние сме готови да представим конкретни предложения за конкретни съдилища, съдебни райони, както и за цялата система при евентуално приложение на някои от тези модели, след което ми се струва, че е редно ние като Съдийска колегия да се обединим или поне да се опитаме да го сторим, за да изберем конкретен модел или някой от моделите за различни съдебни райони, които да се опитам да реализираме. Именно това е и наше задължение по една от дейностите (ако не се лъжа 1.7) по този проект. Ето защо, опитали сме се да съберем всичките данни, но е много възможно в хода на обсъждането да е необходимо да изискаме други данни, мисля, че имаме готовност за това. Готови сме да отговорим на всякакви въпроси и преди да ви помоля, по-скоро да предложа да бъде изслушан представителя на дружеството, което е изготвило трите модела, искам да обясня нещо друго.

В хода на този проект бяха ангажирани немалко съдии. Те участваха при обсъждания, те участваха и при изготвянето на отделните доклади по дейност 1.5 за районните съдилища, които бяха пилотни. Това, което ние направихме с целия екип по време на тези обсъждания (нещо, на което много държим) е, че ние казахме на колегите, че няма им обясним и да им кажем какво сме решили. Ние казахме, че ще отидем да ги попитаме от какво те имат нужда, за да можем след това ние да представим техните искания, възражения, бележки или дори опасения на вашето внимание. Това, което ние с колежата Димитрова

поехме и считаме, че следва да бъде изпълнено е, че след като изберем оттук насетне накъде ще се развива системата, дали ще бъде реформирана и по какъв начин, то тогава ние поехме ангажимент да направим отново обсъждане за вече конкретните решения, които ние ще вземем.

И за да не губя повече време, колеги, ние имаме 5 изхода от това обсъждане. Първият е свързан с модел 1, вторият 2, 3 или модел 4, но съществува и пети и то е нищо да не бъде направено. Ето защо, поне за мен ще бъде изключително полезно в хода на обсъждането да се спрем на нещо, което според мен трябва да бъде направено, трябва да бъде реформирана съдебната карта, но то да бъде в максимална степен конкретно.

И още нещо. Нека не бъдем ограничавани от съществуващото законодателство, защото част от дейността по този проект е и евентуално след като се спрем на модел или модели за реформа на съдебната карта, ако ще правим такава, то тогава ние ще имаме възможност и да инициираме, да изследваме законодателството, респективно да инициираме законодателни промени, тъй като без съмнение в някои от моделите те ще бъдат налични и няма да бъдат малки.

Оттук насетне сме готови да отговаряме на въпроси. Предлагам ви преди това да изслушаме представителя на дружеството, за да представи общата структура на моделите, след което, ако не възразявате, аз ще представя модел 1, 2 и 3 от гледна точка на реформа на конкретни съдилища, след което колегата Димитрова ще представи модел № 4.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нали имахте идея да се допуснат представител/представители на фирмата, която е работила по проекта?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да, да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Извинявам се много, виждам г-жа Керелска. В момента още не мога да се включа, тъй като имаше проблем с компютъра. Г-жо Керелска, заповядайте!

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Колеги, във връзка с това, което г-н Шекерджиев каза преди малко аз искам да попитам днес ли ще взимаме решение по отношение на това към кой модел се ориентират членовете на Съдийската колегия, защото, доколкото си спомням, ние имахме дискусия в миналото заседание на Съдийската колегия, когато взехме решение да направим извънредно заседание и там горе-долу се обединихме около становището, че на днешното заседание ние само ще изслушваме материалите, които са подготвени от колегите координатори, които са работили по проекта и след това на друго заседание ще вземем своето решение. Предполага се, че днес, след като изслушаме това, което ще ни докладват колегите, както и фирмата, която е ангажирана, ще се развият дискусии и дебат, но специално гласуването би трябвало с оглед предварителната ни уговорка да го направим на следващото заседание на Съдийската колегия. Това е моят спомен. Ако вие считате нещо различно, може да го кажете и да вземем решение или най-малкото да се разберем как ще процедираме, което е важно.

Имам един друг въпрос, който ще го задам, защото така или иначе взех думата. Колегата Шекерджиев каза, че след като ние проведем изслушването, дебата, вземем решение, те са поели ангажимент с колегата Димитрова да отидат при съдиите и да им обяснят нашето решение, и пак да ги попитат те какво мислят, и тази информация да бъде върната при нас. Аз искам да попитам какво ще следва всъщност след връщането на информацията, т.е. ние пак ли ще обсъждаме вариантите към кой вариант да се ориентираме или какъв е смисълът на това обещание, което вие сте поели да изпълните, което по

същество не е лошо, защото във всеки един момент трябва да се чува гласа на магистратите, но малко логиката ми се губи в това, ако може някакво разяснение да получа.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Ще започна отзад напред. Поне аз си мисля, че логиката е следната. Ако ние вземем конкретно решение, те ще бъдат конкретни, ако има такива, разбира се, то тогава за нас е важно в рамките на това взето конкретно решение да отговорим на конкретни въпроси на магистрати, които във всички случаи тяхната работа ще бъде засегната от това решение. Неведнъж съм казвал този Висш съдебен съвет няма никакъв начин за обратна връзка с магистратите. Споменавам го няколко пъти. Считаю, че това е един от начините Висшият съдебен съвет (конкретно Съдийската му колегия) да обясни някои от своите действия. За мен това е едно от най-важните действия, които трябва да бъдат сторени от тази Съдийска колегия и аз смятам, че ние трябва да отделим от времето си и да го обясним в рамките на някакво обществено обсъждане, а не само като оставяме съдиите като пасивни наблюдатели.

По отношение на първото питане. Аз също не си представям днес да имаме готовност да вземем решение. Нямам представа дали ще имаме такава и за следващо заседание, но това, което считам, че трябва да направим ние е да ви запознаем с конкретни предложения, с какво сме сторили до момента и не само вас, а предполагам много съдии, които в момента седят и следят нашата дискусия.

Преди това чисто формално ще ви помоля да гласувате евентуално да допуснем представители на дружеството, което е изготвило, то е „Глобал Адвайзърс“. Това са Силвия Цанова да представи дейността по 1.5. Също така вчера беше проведена онлайн среща с 10 магистрати, които участват в изработването на част от

докладите, те бяха с нас по време на презентациите, те са ангажирани с участие в дейността „Съдебна карта“. Получихме тяхното съгласие в случай, че желаете да зададете въпроси и по отношение на тях те да се включат онлайн (има такава техническа възможност). Тези магистрати са по двама представители от всеки апелативен район.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! (Б.Димитрова: Може ли?)
Разбира се, г-жо Димитрова.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Права е г-жа Керелска. Миналия път, когато отлагахме заседанието, казахме, че ще се даде възможност да се помисли по въпроса за съдебната карта и че не е възможно в едно заседание да се вземе решение, дори и в две. Затова ви предлагаме днес да ни дадете възможността да представим моделите, след което да има възможност всеки да помисли дали вариантите са добри, дали към всеки един от тях може да се добави някаква модификация, дали изцяло да се изключи някакъв от вариантите, след което (само предложение е това, разбира се) на друго заседание да вземем обосновано становище кой от вариантите предпочитаме. Той може да не е един, може да са два, може да са три, комбинация. Според нас изключително добро решение би било да проведем един референдум сред съдиите. Ние имаме достатъчно опит с електронното гласуване вече и бихме могли да подложим моделите на референдум. Мисля, че и за нас ще бъде по-лесно да вземем решение. Ние нямаме право от мястото на върховни управленци да решаваме вместо съдиите този важен въпрос. Затова обещахме, че ще минем отново по регионите, но ако проведем референдум, това минаване по регионите би означавало само доразясняване на някои от моделите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Други изказвания?

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Въпросът няма да се внася пак в Съдийската колегия с оглед резонанса на нашето решение сред

съдиите. Въпросът няма да се внася отново в Съдийската колегия с оглед корекция на вече взетото наше решение. Така ли да разбирам Вашето обяснение?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Не. Предлагам решението да го вземем след референдума на съдиите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Г-жо Дишева, имате изказване. Заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря! Имам някакви технически проблеми тук. Аз бих искала да поставя процедурния въпрос кога и как ще можем да задаваме въпроси? И в тази връзка предлагам по време на всяка от презентациите или след края на презентациите за всеки от моделите, защото така ще стане по-ясно кой от моделите как се възприема, какви въпроси има, какви проблеми са съзряни в него, защото ако оставим възможността за задаване на въпроси, след като бъдат представени всички модели, това ми се струва, че ще внесе по-голямо объркване и неяснота. Давам си сметка, че това ще изисква продължителен период от време, но въпросът е достатъчно сериозен, за да подходим (по мое виждане) по този начин.

Просто поставям този процедурен въпрос преди да започнем да слушаме както представителите на фирмата, която е разработила първите три проекта, така и след изслушването на самите модели, които г-н Шекерджиев разбрах, че самите те с г-жа Димитрова смятат да ги направят.

И освен това също така да решим въпроса кога ще се изразяват становищата по всеки от моделите - дали докато се изслушва представянето на всеки от моделите или накрая? Питам това колеги, за да сме наясно как ще процедираме и за да не ме обвинявате след това, че много говоря или много пъти взимам думата. Както вероятно

подозирате, имам въпроси към всеки от моделите, много, предполагам и вие имате такива.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, всички имаме такива въпроси, но начина, по който ще осъществим тази процедура – изслушването и задаването на въпроси е нещо, което ние самите ще решим. Мисля, че наистина е удачно след всеки един от моделите, когато се презентира, да се задават въпроси, защото всички от нас имат такива въпроси.

Г-н Шекерджиев.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: На мен ми се струва разумно (пак казвам), очаквам, ако вие допуснете представителя на дружеството да представи общо трите модела. Ако имате, може, разбира се, да задавате всякакви въпроси, поне според мен, в хода на представянето на презентацията, след което аз смятам да представя отново моделите, но вече по-конкретно от гледна точка на съдилища. Струва ми се разумно да се задават въпроси най-малко след всеки модел, но не виждам причина и в хода на презентацията, когато примерно се справедливост на район Видин или район Благоевград да има конкретни въпроси, защото няма как да имаме изложение 6 часа и след това да започнем да отговаряме на въпроси, тъй като това ще бъде непродуктивно.

Колеги, регламентът е наше дело. Въпросът е ние да представим какво сме свършили, да представим становището на екипа, а вие евентуално да направите анализ на свършеното и да вземете информирано решение. Да, разбира се, и изключително разчитаме на всички предложения, които вие ще направите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Така. Никой друг няма въпроси, доколкото виждам. Нека тогава да процедираме по следния начин. Да се представи всеки един от моделите, а няма пречка, ако нещо не е ясно по време на самото изложение, да давате сигнал, за да може да задавате

въпрос. Разбира се, след всеки един представен модел също да поставите своите въпроси.

Да започнем първо с гласуване за изслушването на експерта от фирмата, която е изготвила трите проекта. Ако нямате нищо „против“, предлагам ви да гласуваме изслушването на представения от г-н Шекерджиев експерт. Режим на гласуване, колеги. 13 гласа „за“.

Нека да поканим експерт от фирма „Глобал Адвайзърс“ АД.

(Силвия Цанова и друг представител на фирма „Глобал Адвайзърс“ АД влизат в залата)

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Димитрова, заповядайте!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Колеги, имам още едно процедурно предложение, ако не възразявате. Тъй като в разработването на проектите са участвали и експерти съдии, бихте ли имали нещо против да имат готовност за включване онлайн или поне онези от тях, които не са в зала?

ЛОЗАН ПАНОВ: Колеги, заповядайте! (О.Керелска: Да гласуваме.)

Предложението на г-жа Димитрова е тези 10 магистрати, които не са посочени, но само казахте, че десетима са участвалите и в конкретните срещи, ако има техническа възможност, да бъдат на разположение, за да може да се включат, ако има въпроси от страна на самите нас.

Режим на гласуване, колеги, за предложението. Който е „за“, моля да гласува. Всички гласуваме „за“. Добре, благодаря ви! Взехме и това решение.

В залата обаче виждам две дами. Ще може ли да се представите, тъй като гласувахме само за един. Моля Ви само да се представите и Вие. Втората дама не беше представена. Моля Ви без маска, за да Ви е по-удобно.

БОЙКА БОЙНУЗОВА: Здравейте, аз също съм член на екипа, който разработи не само моделите, а участва в изпълнението на аналитичните дейности на този проект. Казвам се Бойка Бойнузова и съм част от екипа на „Глобал Адвайзърс“, който се ръководи от г-жа Цанова. Бойка Бойнузова.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Добър ден на всички от мен. Силвия Цанова – ръководител на екипа от страна на изпълнителя „Глобал Адвайзърс“.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Цанова, г-жо Бойнузова, беше гласувано изслушването на г-жа Цанова. Не виждам пречка, обаче, и г-жа Бойнузова също да участва. Може би сте следили дебата, който проведохме преди да влезете в залата. Става дума за това да представите трите варианта и работата, която фирмата е свършила. Имате възможност да го направите. Не се безпокойте с оглед ограничение на време, бъдете спокойни. Само искам да кажа, че всички членове на Съдийската колегия на ВСС могат, ако нещо не е ясно, да поискат такова разяснение вероятно за всеки един от моделите, но е вероятно да възникнат въпроси и по време на самото изложение. Само това исках да ви кажа. Заповядайте! Кой от Вас ще започне? Заповядайте, г-жо Цанова!

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Благодаря Ви! Само да пусна екрана.

Няколко встъпителни думи преди да мина през презентацията, която представя първите три модела, защото, както беше анонсирано вече, има и четвърти разработен, който е вследствие на обществените обсъждания или може би преди това, но колегите ви от работната група са по-добре запознати.

Това е шестата дейност от нашия договор. Работим от 01.02.м.г. по този договор, като предходните дейности бяха преглед на практиките на страните членки, организиране на две посещения за

обмен на практики. Третата основна дейност, един много обемен анализ на състоянието на съдилищата и прокуратурите в страната, на всички видове съдилища, който е над 200 страници и в него бяха разработени показатели по натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност. Тъй като в презентацията ще видите немалко цифри, мога да отговарям на въпроси, ако има такива, те са извлечени от този голям анализ на състоянието на съдилищата, който беше основа за последващите дейности. Подбор на пилотни структури беше четвърта дейност, след което с решение на Пленума на ВСС бяха избрани пилотни такива и бяха изготвени за тях детайлни доклади по места.

Логиката на нашето техническо задание беше моделите да се разиграят, след като бъдат разработени по тези пилотни структури. Ще видите няколко цифри не в този смисъл и в момента е изпълнението на дейност 7, която е „Избор на модел за оптимизация“. Г-н Шекерджиев спомена, че има една последваща дейност в зависимост от това какво ще бъде вашето решение вече да се направи правен анализ и ако е необходимо предложение за изменение и допълнение на действащото законодателство, за да може да се приложи евентуално избран такъв модел.

Целите, които следвахме при разработването на моделите (само една вметка, че разработването на моделите беше съвместно с работната група от магистрати от страната и нашия екип).

Основните цели бяха: изравняване на натовареността. Тъй като големият доклад по 1.3 показва, че има неравномерна натовареност между магистрати и съдебни служители в отделните районни съдилища, тук бяха направени много сравнения на ниво районни съдилища в областните градове и съответно останалите такива. Втората основна цел: подобряване качеството на работата, развитие и използване на технологиите в работата на магистратите, подкрепа на човешките

ресурси чрез обучение и повишаване на квалификацията и по-ефективно набиране, развитие и използване на кадрите в съдебната система в частност на районните съдилища.

Първият модел, който разработихме, това е модел 1, който е подход, при който районен съд в рамките на окръжния район се обединява с друг районен съд в същия окръжен район и единият от двата става териториално отделение. Тук не сме лимитирали колко ще бъдат районните съдилища, които биха могли да станат териториално отделение. Разбира се, моделът като цифри е разигран с избраните пилотни районни съдилища.

Основните фази за реализирането на този модел са 4. Първата фаза е мониторинг и подробен анализ на районните съдилища, които би следвало да бъдат реорганизирани. Само да вметна, че моделите са разработени теоретично, т.е. те като цифри и както казах са разиграни на ниво избрани пилотни районни съдилища, но на този етап така разработени моделите не дават информация къде следва да се приложат и дали следва да се приложат само в тези избрани районни съдилища. След като вече се вземе решение какъв ще бъде моделът, бил той из сред тези 3 модели, които аз ще представя или четвърти, или пети такъв, или някаква компилация между тях тогава вече в конкретика могат да се доразработват детайлите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Извинявам се, че Ви прекъсвам. Един въпрос – бихте ли върнали слайда, при който районен съд в рамките му се обединява с друг районен съд в същия окръжен район и единият от двата районни съдилища става териториално отделение. Тоест районен съд с районен съд и те стават едно териториално отделение на друг съд? (С.Цанова: без микрофон, не се чува) Да, разбрах Ви, само че от това, което чета от материалите в модел 1 „Оптимизиране на районните съдилища“ е посочено нещо друго, ще го цитирам: „По своята същност

модел 1 представлява подход, при който малък районен съд в рамките на окръжния съд се обединява с районния съд със седалище в областния град.“ Това е важно уточнение, тъй като в това, което казвате са един районен съд плюс друг районен съд става териториално отделение, като единият от тях става териториално отделение на по-голям, докато в това, което има като материали по модел 1 пише „малък районен съд се обединява с районен съд със седалище в областния град“. Разбира те ли? Едното е две става едно, а другото е едно става териториално. Извинявам се.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Не се чува. Моля микрофонът.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: В разработения доклад е точно така. Презентацията е променена, ще обясня защо. В рамките на обществените обсъждания, които бяха по предходната дейност имаше много спорове какво е малък районен съд и тъй като не можахме да стигнем до обяснение що е то малък районен съд, разтворихме модела и коментирахме, че по-добре е да бъде максимално отворен, да се дава възможност не само малък районен съд да стане териториално отделение, но и друг, който може би не би попаднал в понятието на малък районен съд. Тоест колегите ви не се обединиха около това какво залагаме зад понятието „малък районен съд“.

ЛОЗАН ПАНОВ: Но във всички случаи това означава и двата подхода, т.е. възможно да кажем един районен съд, който е в областния център да стане териториално отделение, възможно е и две съдилища да се обединят и да станат териториално отделение към съда, т.е. максимално разтворено, както Вие казахте или... (прекъсва връзката)

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Тоест районният съд, който се намира в областния град, може да бъде приемащ такъв, т.е. той не може да стане териториално отделение. Всички останали да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Всички останали ли?

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Да.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Това е модел 1, ако мога да дам малко разяснения. Идеята на модел 1, колеги, така, както тя беше първоначална разработена, беше един районен съд обичайно в рамките на съдебния район на окръжен съд да се обедини с районния съд, който се намира в областния център. След което обаче с хода на обсъждането и когато погледнахме конкретните цифри за конкретни съдилища (микрофония)

АТАНАСКА ДИШЕВА: Не се чува.

ЛОЗАН ПАНОВ: В момента се получава технически проблем. Това, което г-н Шекерджиев казва се чува и в залата с някакво закъснение.

АТАНАСКА ДИШЕВА: при нас не се чува нищо.

ЛОЗАН ПАНОВ: Сега дали всичко е наред? Сега дали ни чувате?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз, да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Дали другите колеги ни чуват в момента?

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Не чуваме другите, които говорят. Вас Ви чуваме, г-н Панов.

СТЕФАН ГРОЗДЕВ: Аз чувам идеално.

ЛОЗАН ПАНОВ: В момента никой друг не говори. В момента аз съм взел думата.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Когато говореше колегата Шекерджиев.

ЛОЗАН ПАНОВ: Давам думата на г-н Шекерджиев. Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Само искам да обясня. Първоначално идеята беше районен съд в рамките на съдебния район на областния център да бъде присъединен към районния съд, който се

намира в самия областен център. Тогава на практика досегашният по-малък съд става териториално отделение на обичайно по-големия – този, който е в областния център.

В хода на разработката на различните модели, а и в хода на обществените обсъждания, ние стигнахме до извод, че модел 1 не може да бъде само по схемата районен съд – малък или какъвто и да е, да стане териториално отделение на районен съд в областен център. Ние преценихме, че не трябва да се изключва и възможността районен съд, който се намира извън областния център, да стане териториално отделение на друг районен съд, който отново се намира извън областния център. Ще дам пример, не че сме го предлагали, но там, където го мислехме, например, ако например имате един районен съд, какъвто е Малко Търново, ако приемете, че той може да стане териториално отделение, ние изчислявахме опцията той да стане териториално отделение не на Районен съд-Бургас, който се намира в областния център, а на близък, съседен, много по-натоварен районен съд, какъвто е да речем Районен съд-Царево. Давам само пример.

Но това, което г-н Панов зададе като въпрос. Ние не сме предлагали вариант и не сме разработвали вариант, при който два районни съдилища да се обединят помежду си и те да станат териториално отделение на друг трети районен съд. Ние сме смятали варианта, в който няма подобно обединение между тези два съда. Може да предложим евентуално всеки един от тях да стане териториално отделение, но (поне аз, както разбрах въпроса) обединение на тези два съда не сме го смятали или поне след разработването на моделите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само, ако ми позволите. От модела, който е в момента на вашите екрани пише така: „Модел 1 представлява подход, при който районен съд в рамките на окръжния съд се обединява с друг районен съд в същия окръжен район и единият от двата районни съда

става териториално отделение“. Така пише в самия слайд и аз го виждам в момента, той е пред нас. Докато в материалите, които са на нашето внимание от много по-рано, на страница 4 е даден един пример и той е свързан с Районен съд-Чепеларе, който е районен съд в рамките на окръжния район и става териториално отделение към Районен съд-Смолян. Сега това е вариант, така както е направено, говорим за примери, които са на вниманието ни и той е точно по начина, по който е описано – “малък районен съд в рамките на окръжния се обединява с районен съд със седалище в областния град.“ Нали Районен съд-Чепеларе става териториално отделение на Районен съд-Смолян, докато това, което е написано сега в този модел, в който казвате, с тава дума за два районни съда, които се обединяват – терминът е обединява с друг районен съд. Имате ли такъв пример, защото примерът, който виждаме по модел № 1 е с един районен съд и с Районен съд-Смолян, докато това, което е тук като обяснение, е малко по-различно.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Току-що колежата Шекерджиев обясни какво сме имали предвид и между другото не само по модел 1, а навсякъде, където е било възможно да има варианти ние сме го направили.

ЛОЗАН ПАНОВ: Дайте пример.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Значи има варианти, в конкретния случай това, което чувам, да се обединят два районни съда извън районния съд в областния център. Примерно Районен съд-Петрич с Районен съд-Сандански, като единият от двата става териториално отделение на другия.

ЛОЗАН ПАНОВ: На Районен съд-Благоевград.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Не, не. Районен съд-Благоевград е в седалището на областния център. Аз казвам за случая, при който и

двата са извън областния център и така разбрах, че и този модел е възможен, и проигран.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нека да стане. Тоест не е задължително приемащият съд да бъде единствено и само съд, който е със седалище в областния център.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: ...Да, поне по тази схема, както е дадена сега.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Изключваме възможността за обединяване на два съда, след което след обединяването им те да станат териториално отделение. В този случай ние ще предложим (може би избързвам малко) такава опция, когато имаме два малки съда, като всеки един от тях става териториално отделение на по-голям такъв. Например Трън и Брезник ще предложим да станат териториално отделение на Районен съд-Перник, но това не значи, че те се обединяват. Това е. Идеята на модел 1 не е свързана с обединение на съдилища.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, да, само че в модел 1 пише „обединява“. Или аз не чета правилно, но в модела пише „обединява с друг районен съд“. Сега, възможно е да не използвам правилно термина, но все пак! (Д.Марчева: Г-н Панов, може ли една отметка. Г-н Панов, не се чувате.) Извинявам се! Предвид на презентацията в момента на екрана не се виждат колегите, които подават сигнал за изказване, затова просто г-жо Марчева се извинявам, че не Ви виждам, но технически така стоят нещата.

Заповядайте! Давам Ви думата, заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Затова се намесих, така и предположих. Аз искам само да предложа (аз също имам някои текущи въпроси) дали не е добре първо да изслушаме все пак презентацията и тогава да задаваме уточняващи въпроси. Може би така ще е по-добре,

защото имам чувството, че ще се разведи много самата презентация и няма да можем да се съсредоточим добре върху това, което се казва. Благодаря Ви!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Ако някой друг иска да се изкаже, моля ви да прави такава заявка. (А.Дишева: Аз исках.) Заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Имаше една опция с ръчичка. Не знам дали в тази програма за видеоконферентна връзка я има и ако я има, моля да я зададат, за да видите Вие кой иска да говори. Не знам дали тук има такава опция.

По същество искам да кажа. От това, което разбрах, очевидно се касае за неправилна употреба на понятието „обединява“ в текстовото описание на този слайд и колегите го обясниха, които са координаторите по проекта. Обединяването означава единият съд и другият съд да станат едно. От това, което обясняват, очевидно нямат предвид това, така че според мен и ако аз пък правилно съм разбрала, моля да го заявят колегите. Очевидно тук става за грешка в използване на понятието „обединява“, защото така наистина както е написано в текста излиза да бъдат обединени съдилищата, а пък в същото време единият от тях да станел териториално отделение. Доколкото разбирам, не това се има предвид, а разширението образно казано на първоначално представения модел в писмените документи се изразява в това, че приемащият съд може да бъде и различен от районния съд в областния център. Дали е така, ако правилно съм разбрала колеги, моля да кажете.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Две много кратки уточнения. Думата „обединява“ сме използвали от гледна точка на това, че в случая ще имаме два или три районни съдилища, от които ще остане един, а другите ще станат териториално отделение. Затова сме използвали

думата обединява, т.е. възможно е от правна гледна точка да не е много коректно използвана. Да, така е, максимално широко отворено, както се обясни. Защо в доклада стои малък районен съд само към районен съд в рамките на окръжния район обясних. Въз основа на обсъжданията моделите претърпяха модификация. И защо стои разиграване само с един малък (Чепеларе в случая) с голям (Смолян), защото разигравахме пилотно избраните. Всички 5 двойки пилотно избрани районни съдилища са малък и голям, изключая Сливница и Костинброд. За да го покажем, затова е разиграно така.

Само едно уточнение, че колегите ми от екипа не всички са юристи. Възможно е някъде с думите да не сме изключително прецизни, за което се извинявам!

Фазите. Първата фаза е подготвителната фаза на модела. Предвиждаме, че за да се случи моделът, задължително трябва да има подготвителна такава, която е мониторинг на системата по избрани базови критерии с цел получаване на информация за районните съдилища, при които имаме много ниска или много натовареност на районен съд като цяло и съответно индивидуалната на магистратите или пък липса на кадрова обезпеченост магистрати и съдебни служители. На второ място в тази фаза – изготвяне на анализ по критериите за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност. В допълнение социалноикономически и демографски фактори за избраните районните съдилища вследствие прилагането на този мониторинг и завършване на тази първа фаза с изготвяне на план за реорганизация.

Само малко информация за това кои са показателите по критерии натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност. Те бяха разработени от нас в рамките на дейност 3 и на основата на доклада от 2015 г., който сте приели за състоянието и

значението на съдилищата. По натовареност разработихме показатели за брой постъпили или свършени дела на един магистрат на годишна база за 5-годишен период 2014-2018 г. Периодът е такъв, защото нашият договор започна в началото на 2019 г. Относителен дял на гражданските и наказателни дела към общо постъпили или свършени на годишна база за 5-годишния период. Брой постъпили или свършени граждански дела на един магистрат на годишна база за същия период, като тук са разгледани данни за иски, частни граждански дела и заповедни производства, и съответно процентното им съотношение спрямо общия брой дела. И брой постъпили или свършени наказателни дела на един магистрат на годишна база за 5-годишния период.

Като допълнителни показатели разработихме брой дела за разглеждане на годишна база спрямо броя на населението, обхванато от съответния районен съд; брой дела за разглеждане на годишна база спрямо броя на магистратите; брой заседания на годишна база.

По критерий административна структура - численост на администрацията, обща и специализирана спрямо броя на магистрати в съответния районен съд, административен щат спрямо брой на населението; брой на магистрати спрямо брой на населението; брой на заети спрямо общия брой щатни бройки в районните съдилища.

Ефективност – брой свършени спрямо брой входящи дела на годишна база; време за разглеждане на едно дело; показател, отчитащ брой свършени дела в срок до 3 месеца спрямо общия брой на делата; показател, отразяващ процента свършени дела със съдебен акт по същество.

И за ефикасност – стойност на годишните разходи на единица резултат, стойност на годишни разходи на един жител от население и съотношение между приходи и разходи.

След малко ще видите цифрите по част от тези показатели в презентацията по-надолу.

Втората фаза е публичен дебат с участие на всички заинтересовани страни, като тук основните дейности за организиране и съответно провеждането му и отразяване на препоръките от публичния дебат.

Защо в две от фазите сме заложили широка публичност? Основно анализът на проведените съдебни реформи през последните 10 години в другите европейски държави излезе с препоръки, че това е един от най-важните моменти при реализиране на една такава реформа – въвличане на всички заинтересовани страни, най-вече ангажиране на магистрати и служители от районните съдилища, за да се гарантира, че каквато и реформа да бъде избрана, тя ще бъде подкрепена и ще бъде успешна.

Третата фаза е същинската фаза, в която има подготвителна дейност, провеждане съответно заседание на Пленума на ВСС, на което се взима решение за реорганизация и съответно разкриване на териториално отделение или териториални отделения и приемане на план за реорганизация, защото вече трябва да има конкретен план с отговорни лица, срок за изпълнение и дейности, които да се изпълнят.

И същинските дейности при реорганизация, които включват реорганизация на финансово-стопанска дейност и сграден фонд, тъй като е възможно при неразкриването на териториално отделение, част от сградния фонд вече да не е необходим; реорганизация на финансово-стопанската дейност; закриване на банкови сметки на определените за реорганизиране районни съдилища, които ще станат териториално отделение; закриване на БУЛСТАТ; кодове в СЕБРА и т.н., съответно извършване на инвентаризация на имуществото.

На второ място, същинската фаза – реорганизиране на дейността, свързана с човешки ресурси. Тук би следвало да се разкрият щатни бройки за магистратите в районния съд, към който ще се разкрие териториално отделение, да се определят брой и видове длъжности и съдебни служители също, които ще се разкрият в районния съд, към който ще има териториално отделение. И реорганизация на същинската дейност по правораздаване, свързана с разпределяне на делата, въвеждане на специализация. Това е един от моментите, който беше най-много дискутиран, тъй като идеята, ако се приложи модел 1, е да има възможност да се въведе специализация сред магистратите.

Четвъртата фаза е осигуряване на информация за обществеността за реализирането на тази реформа, съответно съобщение към обществеността. Идеята е тази фаза да се изпълнява по време на цялостната реформа, за да може да има периодично информиране и провеждане на самата кампания, в която да се ангажират и местните власти.

Ето, виждате един примерен план график за реализирането на всички тези 4 фази по модел 1, разигран в месеците. Същинската фаза би била най-трудоемка и може би ще обхване около 6 месеца.

Няколко думи за силните и слаби страни на този модел. Като силни страни сме отчели, че е възможно постигане на балансирана натовареност. Тук отново стои в рамките на окръжните райони, защото първоначално така беше разработен моделът, специализация на съдии и подобряване качеството на правораздаване, постигане на оптимално съотношение между съдебни служители и магистрати. Като слаби страни сме отчели, че ресурсите, които ще бъдат ангажирани са значителни и е възможно този модел да не бъде подкрепен от всички заинтересовани страни в процеса. Крайните ефекти, разбира се, от едно приложение на такъв модел ще могат да бъдат оценени минимум година

след въвеждането му. Знаете, че при колегите ви прокурори все още няма пълен анализ какво се е случило след реорганизацията на прокуратурата.

Тъй като по задание имахме ангажимент да направим прогнозна оценка за влиянието на предложения модел върху бюджета и ефикасността на съдебната система в дългосрочен план, въпреки че отбелязвам, че оптимизиране на разходите не е цел и когато коментирахме създаването на моделите с магистратите от работната група се обединихме, че това не може да бъде цел, но така или иначе всяка реорганизация изисква ресурси, затова на този етап, преди да се избере модел, ние можем да дадем само потенциален ефект върху кои видове разходи от бюджета ще се отрази прилагането на модела.

На първо място, това са разходите за възнаграждение на персонала, като отбелязвам, че влиянието на този вид разход върху бюджета ще бъде най-сериозно. Анализът по Дейност 3, който направихме показва, че 91,29% от разходите на районните съдилища са плащания за работни заплати, възнаграждения, вкл. осигурителни вноски. Тоест при реализирането на този модел това, което се случва е, че основно финансово-стопанските дейности ще бъдат обединени към районния съд, към който ще се разкрие териториално отделение и в този смисъл няма да е необходимо да се поддържа персонал, който ще се занимава с тези дейности в самото териториално отделение. В този смисъл в зависимост от това колко териториално отделения ще бъдат разкрити е възможно тук да има оптимизиране на тези разходи за финансово-стопански дейности.

Вторият вид разходи, върху който прилагането на модела би имал ефект е разходите за поддръжка и ползване на материално-техническа база, като ефектът на този вид разходи зависи от конкретните районните съдилища. Тоест на този етап не можем да

кажем дали би имало оптимизиране или не, тъй като това зависи от това кои точно районни съдилища ще влязат в прилагането на модел 1. Има значение дали заплащат наем или ползват сградата безвъзмездно. От анализа на пилотните съдилища се вижда, че всички ползват сградите безвъзмездно. Съответно какво е състоянието на сградата, какви са режимните разходи, разходи за текущи ремонти. Г-жа Бойнузова ще отговори тук, ако имате въпроси. Мисля, че в доклада, който имате, ние бяхме разиграли за пилотните съдилища някаква конкретика.

Малко цифри, за да не звучи сухо прилагането на модела. Това са цифри по показатели за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност на следващия слайд ще видите, за пилотните избрани съдилища, за които смятаме, че би бил приложим модел 1. Например Районен съд-Елхово, Районен съд-Тополовград. Първият ред от тази таблица е средна стойност за страната по показателите на база данни за всички районни съдилища в страната, а последният ред на таблицата – данни при евентуално обединение на Районен съд-Елхово с Районен съд-Тополовград. Виждате, че доближаване до средните за страната показатели имаме по показатели общ брой на постъпили наказателни дела на един магистрат по щат и общ брой свършени наказателни дела на един магистрат по щат. В цифрите се виждат разликите между това как в момента се случват нещата. Виждате в Елхово има 204 постъпили наказателни дела на един магистрат, докато в Районен съд-Тополовград има само 75. При свършените също има разлика. Има разлика примерно при общ брой постъпили дела на един съдебен служител, при Елхово са 98, при Районен съд-Тополовград – 40. Безспорно има разлики и в това с колко дела на един магистрат работят примерно при тези два районни съда. Виждате показателите по критерий ефективност и показатели по критерий ефикасност. Тук в синьо съм оцветила разликата в годишните

разходи за единица резултат на разглеждано дело. Виждате в Елхово стойността е 443 лв., докато в Тополовград 801 лв., на свършено дело с 512 срещу 887. Горе в средната стойност за страната по показатели, на горния ред са стойностите, които са средни за районните съдилища извън областните центрове, а долният ред са за районните съдилища в областните центрове.

Същите цифри за другата група пилотно избрани – Велико Търново, Елена. Също имаме доближаване до стойностите средните за страната по постъпили и свършени наказателни дела на един магистрат, но тук между двата съда няма големи разлики – 140 постъпили например срещу 163 в Елена. Тук виждаме различни цифри при постъпили дела на един съдебен служител. Като сме ползвали данни към момента на изготвянето на докладите по Дейност 1.5 (детайлните доклади) и тези данни са ни подадени от самите районните съдилища в страната.

Ето показатели по ефективност и ефикасност: (няма големи разлики, въпреки че по показатели за ефикасност стойностите на разглеждано и съответно свършено дело се различават) 35 при Велико Търново срещу 561 лева при Районен съд-Елена. Това е третата група пилотно избрани – Търговище и Омуртаг. Отново при по-малкия районен съд се наблюдават по-високи стойности, като тук виждате време за разглеждане на дело, колко дни; гражданско, съответно наказателно, процент свършени граждански дела със съдебен акт по същество. Тук няма голяма разлика между двата районни съда.

Районен съд-Смолян и Районен съд-Чепеларе – това е четвъртата група пилотни избрани районни съдилища. Виждате разликите между постъпили граждански дела на магистрат, съответно наказателни, почти два пъти повече постъпили дела в Районен съд-Смолян спрямо Районен съд-Чепеларе – 248 граждански срещу 128 в

Чепеларе; съответно 161 в Смолян постъпили наказателни дела на магистрат по щат срещу 100 в Чепеларе, като тези цифри е добре да се сравнят и със средните стойности за страната, които при гражданските дела са 304 средна стойност, при наказателните – 131. Съответно разликата върху натоварването при съдебните служители: за Смолян – 104 постъпили дела на един служител срещу 41 в Чепеларе. Ето показателите по ефективност и ефикасност. Виждате стойност на годишни разходи за единица резултат свършено дело, Чепеларе отива на 1030 лева при показани средни стойности за страната 496.

Давам само някои примери. Цифрите са страшно много. Ще отговаряме на въпроси, ако имате такива и би следвало да се разяснят вече в конкретика, но това е детайлният доклад по Дейност 3, който е със страшно много данни и таблици.

Последната група, които са по-скоро съпоставими районни съдилища, това са Сливница и Костинброд, т.е. не са група „малък и голям“. Тук също се виждат разликите, особено при постъпили наказателни дела. При Районен съд-Костинброд те са значително по-малко, съответно малко по-ниско натоварване при съдебните служители. Ето и последните цифри по критерия „Ефективност и ефикасност“, време за разглеждане на делата, съответно стойностите, които ние сме изчислявали.

Дотук приключваме с Модел 1. Ако има въпроси, може да отговорим, ако не – продължаваме със следващия.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз ще направя презентация на Модел 1. Може ли?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз имам въпроси.

ЛОЗАН ПАНОВ: Аз мисля, че е добре да изчерпим модел по модел, по-добре е така, за да бъдем по-ефективни в своята работа. Господин Шекерджиев каза, че има презентация за Модел 1.

Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз мога да презентирам конкретните предложения, ако ние изберем Модел 1, а можем и да отговорим принципно на въпроси по Модел 1. Ако искате да отговорим принципно на въпросите, след което да бъдат представени всички модели и после да влезем в конкретика. Както решите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Решението така или иначе е наше. Виждам обаче, че има въпроси. Нека да се зададат въпросите.

Госпожо Дишева, Вашият глас чух. Колеги, тъй като на екрана не виждам всеки от вас, екранът, който е на моя компютър, включва единствено и само залата, г-н Шекерджиев, г-жа Дишева и г-н Магдалинчев. Другите колеги не ги виждам, затова просто ви моля да давате сигнал, че искате да задавате въпроси, за да мога да ви давам възможност.

Заповядайте, г-жо Дишева!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря! Аз в момента никого не виждам, но това очевидно е проблем само при мен. Аз имам доста въпроси, не разбрах обаче дали координаторите по проекта ще правят допълнителна презентация по този модел, защото останах с такова впечатление. Аз също считам, че следва представянето на един модел и обсъждането му да приключи и едва тогава да преминем към следващ модел. Не можах да разбера точно как ще работим. Отначало разбрах, че ще има представяне от фирмата, която е разработила моделите, а след това ще има от координаторите. Чисто технически ако може да ми обясните как ще процедираме и какво решение ще вземем сега.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нека да бъде модел по модел, да може да се изчерпа всеки един от моделите, да може да се задават въпроси и съответно да се отговаря на тези въпроси. Тъй като г-н Шекерджиев каза, че има презентация за Модел 1 с предложения и варианти, нека да

дадем думата на г-н Шекерджиев, за да може след това, ако нещо допълнително не е доизяснено, да зададат въпроси колегите.

Господин Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Колеги, имам презентация с конкретни предложения, ако Модел 1 бъде избран. Преди това обаче искам да кажа няколко думи. Колегата представи самата идея за модела. Ако ми позволите, няколко думи само да допълня.

Модел 1 е хипотеза, в която един или повече районни съдилища спират да съществуват като самостоятелни районни съдилища и се превръщат в териториално отделение на друг районен съд, без значение дали той се намира в областния център или е извън него. При Модел 1 това, което според мен е от изключително значение, е следното. Образно казано, спирането да съществува един районен съд няма да се отрази по никакъв начин на достъпа до правосъдие на гражданите, които са ползвали услугите, или съдебната услуга която се предоставя от този районен съд. Защо? Защото, колеги, там, където е имало съд, ще продължи да има институция, в която се осъществява същата дейност. Това, че тя няма да е самостоятелен съд, а ще бъде териториално отделение, не значи, че гражданите, които търсят съдебни услуги, ще трябва да пътуват до друго място. Ето защо този модел би следвало според мен да бъде използван в хипотезите тогава, когато в рамките на един съдебен район (имам предвид съдебен район на окръжен съд) имаме съдилища, които са с видимо по-различна натовареност. За някои съдебни райони използването на модела е оправдано, за други – напълно неоправдано.

Ако бъде възприет Модел 1, кои са видимите цели, които ще се постигнат? На първо място, ще изравним натовареността. Имаме районни съдилища, които имат натовареност повече от 2:1 спрямо постъпили дела на един съдия. Тази натовареност е твърде различна

при някои районни съдилища и по отношение на натовареността на служителите. На следващо място. Ако ние ги обединим, образно казано, като едното стане териториално отделение на другия районен съд, то тогава ние ще имаме възможност да изравним натовареността, което според мен е съществена цел. Защо е така? От известно време се занимавам твърде много с натовареност предвид комисиите, в които участвам, и дълбокото ми убеждение е, че съдиите в страната не са високо натоварени от гледна точка на това, че нямаме този проблем. Напротив, проблемът е, че някои са много високонатоварени, а други не са натоварени. Ако ние обединим две съдилища, при които този проблем е наличен, то тогава ние в една или друга степен ще го решим.

На следващо място. В не повече от 1/3 от съдилищата на ниво районен съд е налице пълна специализация, а именно наказателните производства да се гледат от специалисти по наказателно право, а гражданските – от специалисти по гражданско. В повече от 60% от районните съдилища или съществува непълна специализация, или съдиите гледат едновременно и граждански, и наказателни дела. Ако ние възприемем Модел 1, то тогава в голяма степен ще решим и този въпрос, защото тогава, когато обединим един по-малък или по-малко натоварен съд, в който има двама, трима или четирима съдии, с един друг по-натоварен или по-голям съд, обичайно вече в общата структура ще има достатъчно съдии, които ще позволят да има специализация по материи. За мен специализацията води пряко до повишаване на качеството и повишаване на скоростта на правораздаването. Имам изключителен респект към колегите, които работят всяка материя (никога не съм го правил, предполагам колко е трудно), но на мен ми се струва, че е добре тогава, когато можем да осигурим специализация, да го сторим.

На следващо място. Оттук нататък какво можем да имаме като негатив? Като негатив ще имаме това, че е необходимо съдиите от този съд, към който ще има териториално отделение, да трябва да се занимава не само с дейността, с която досега те са се занимавали – примерно дежурства в рамките на един районен съд, а трябва да поемат спешната дейност и дежурствата на друг районен съд. Това би могло да има известна организационна трудност, но аз смятам, че това не е проблем. Още повече моите наблюдения сочат, че в голяма част от малките районни съдилища съдиите не живеят там, което значи, че на тях и към настоящия момент им се налага да пътуват, при това пътуват за собствена сметка, а ако стане териториално отделение, това ще е вече във връзка с работата им и ние ще решим още един въпрос.

На следващо място. Огромен проблем пред нас беше въпросът какво правим със съдебните райони тогава, когато имаме териториално отделение, и тогава, когато един районен съд трябва да се превърне в териториално отделение. Ако трябва да бъда откровен, първоначално ние в екипа си мислехме, че след като един съд спре да съществува самостоятелно като такъв, то би следвало да бъдат обединени съдебните райони. Но в хода на обсъжданията колегите ни казаха, че това ще доведе до проблеми, които ние трябва да отчетем. Представете си например, ако Районен съд-Чепеларе стане териториално отделение на Районен съд-Смолян. Веднага възникват въпроси, свързани с това къде ще бъде нотариусът, защото, повярвайте ми, нотариусът от Чепеларе, ако обединим неговия район с Районен съд-Смолян, най-вероятно в рамките на седмица или две ще си премести офиса в Смолян, което значи, че общините, които са около Чепеларе и самото Чепеларе ще бъдат лишени вече от нотариална услуга. Същото е и със службите по вписвания, което е проблем, който ние не можем да не отчетем. Ето защо ние считаме, че ако възприемем

Модел 1, би следвало да запазим съдебните райони, като просто инициираме, ако трябва, законодателна промяна, която вече да свързва съдебния район не със съществуването на самостоятелен районен съд, а да може да бъде организиран и около териториално отделение. Ако това направим, ние ще решим и проблема с разпределението на делата.

Сега обаче, тъй като казах много неща и сигурно ще кажа още повече, когато ми се зададат въпроси, ще се опитам, колеги, да направя презентация за приложението на Модел 1 във всеки един от съдебните райони, като някои от тях няма да бъдат споменати – например съдебният район на Окръжен съд-Кюстендил, защото просто там няма как да има приложение на каквото и да било. Там има две еднакво натоварени, средно големи, прекрасно работещи съдилища и няма никакъв смисъл да се пипа каквото и да било. Дано се справя с презентацията. Понеже имаше питане дали е редно да се задават въпроси, считам, че може да ме прекъсвате във всеки един момент, когато става дума за конкретни съдилища, мисля, че ще обясня.

Започвам от Видин. Колеги, няма да обяснявам какви съдилища има във Видин, ще се съсредоточа само на това, което предлагаме. Считаме, че са налице предпоставки Районен съд-Кула, ако приемем, че там е допустимо приложение на Модел 1, да стане териториално отделение на Районен съд-Видин. Кои са цифрите, които са на вашето внимание? В единия съд има 12 магистрати, в другия – двама. В единия има 34 служители, а в другия има 8,5, което значи, че един е на половин щат. Специализираната администрация в единия съд се състои от 24 човека, а в другия съд се състои от 5,5 – става дума за половин щат. Защо считам, че е важно да се отчете каква част от администрацията е специализирана и каква част от администрацията е обща? Защото, колеги, ако имаме приложение на Модел 1, то тогава

част от общата администрация, образно казано, ще стане излишна, защото няма смисъл да имаме двама счетоводители или двама системни администратори и т.н. Ето защо един от ефектите от приложение на Модел 1 е евентуално съкращение в общата администрация, като отново казвам, не е било за нас определящо постиганият финансов ефект.

Вижте сега разликата в постъпленията – брой дела и натовареност. Натовареността в единия съд е много по-малка отколкото натовареността в другия съд. Ето защо имаме общ брой постъпили дела месечно 34,28 за Районен съд-Видин и само 20,85 – за Районен съд-Кула. Тази разлика в натовареността би следвало да изчезне тогава, когато териториалното отделение на Районен съд-Кула се превърне в териториално отделение, респективно към настоящия момент ние нямаме никаква специализация в Районен съд-Кула, защото тя е невъзможна в рамките на двама съдии, а би следвало тогава, когато те станат 14, това да бъде налично. Ето това са ефектите, които считаме, че ще бъдат постигнати – уеднаквяване на натовареността (виждате разликата при съдии и служители); уеднаквяване на стойността, която се изразходва за решаване на едно дело, както и гарантиране на специализация по материи. Във всички случаи по отношение на тези две съдилища ще имаме възстановяване на пътните разноски. Не ми е известно конкретно дали съдиите в Районен съд-Кула живеят в гр. Кула, но последния път, когато си говорих със съдии от Кула, ми казаха, че живеят във Видин.

На следващо място. Ние можем да оптимизираме бройката на съдебни служители, принадлежащи към общата администрация – пак казвам, няма нужда Кула да има отделен счетоводител, ако има такъв, както и когато изравним тези магистратски щатове, ако ние спазим обещанието да създадем някаква мярка, единица за натовареност,

тогава ние бихме могли да преценим дали би следвало този по-голям съд да има 14 щата, или бихме могли да ги редуцираме, разбира се, по естествен път. По отношение на окръг Видин считаме, че това е удачно решение по отношение на Районен съд-Кула.

Повечето от нещата, които ще представя, ще бъдат същите, защото моделът предполага едни и същи ефекти, затова ще се опитам по-накратко да ги представя.

Съдебен район Монтана. Колеги, в Монтана предлагаме Районен съд-Берковица да стане териториално отделение на Районен съд-Монтана. В Районен съд-Берковица имаме 3 съдии, имаме разлика в натоварването, която не е несъществена. В Районен съд-Монтана имаме 10 съдии, респективно различно е натоварването и при служителите, и стойността на делото. Представил съм в тези таблици между другото и наличието на транспорт и отстоянията между съответните населени места. Но това е важен показател с оглед не на гражданите. Гражданите ще получат услугата там, където са я получавали до момента. Това е важен показател с оглед съдиите и служители, разбира се, но основно съдиите. Ако Районен съд-Берковица мине към Районен съд-Монтана под формата на териториално отделение, ще постигнем същото. Ще имаме една и съща стойност на натоварването, стойност на делата, които гледа всяко от двете съдилища, както и възможност за специализация. Ще бъдат възстановени пътните разноски тогава, когато има пътуване (а на мен ми се струва, че в общия случай ще има такава), както и когато направим мярка за натовареност, това ще ни позволи евентуално по естествен път да освободим или да ползваме магистратски щат, което е съществен ресурс, който на нас не ни достига. Тук искам да кажа и още нещо, колеги.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Много се извинявам, г-н Шекерджиев, че Ви прекъсвам. При мен, а предполагам, че и при другите колеги, които се виждат на екрана в момента, не се вижда целият текст на презентацията, която правите, включително и на таблиците.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Тогава предлагам да прекъснем и да помолим за техническа помощ. Нямаме друг изход.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нека да помолим администрацията на Висшия съдебен съвет и главния секретар да организират експертите от IT отдела.

(заседанието е прекъснато по технически причини)

ЛОЗАН ПАНОВ: Нека да продължим заседанието. Продължаваме заседанието, техническият проблем е отстранен. Продължаваме с презентацията на Модел 1.

Господин Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Колеги, тъй като част от целите и ефектите са едни и същи, ще карам малко по-бързо, за да има повече време за въпроси.

Съдебен район Враца. В съдебен район Враца предлагаме именно тази схема, която се опитам да обясня преди час, а именно да бъдат обединени, образно казано, две районни съдилища, а именно Районен съд-Оряхово да стане териториално отделение на Районен съд-Козлодуй. В този случай ние използваме схема, при която обединяваме две съдилища, като нито едно от тях не е съд в областен център. Защо предлагаме Оряхово към Козлодуй? Основната разлика е свързана отново с натоварване, като то е сходно и е под средното за страната, но в случая, ако обединим двете съдилища, които са сравнително близко едно до друго, ще направим един съд, в който ще има 8 души съдии и там със сигурност ще успеем да постигнем

специализация, която според мен липсва в момента при правораздаването в тези съдилища. Разбира се, ще постигнем и ефекти, свързани с възможност за оптимизиране на щата на общата администрация.

Следващият съдебен район е Перник. Перник е много интересен от гледна точка на това, че в този район е единственият съд, ако не се лъжа, в който имаме районен съд с един съдия – това е Районен съд-Трън. Имаме Районен съд-Брезник с двама съдии и Районен съд-Радомир – с четирима. Там предлагаме по-драстично приложение на Модел 1, като предлагаме всички те – Трън, Брезник и Радомир, да станат териториални отделения на Районен съд-Перник. Защо смятаме, че това е добре? Ако погледнете Районен съд-Трън, в него има един съдия, но натоварването му не е достатъчно, за да оползотвори работата на този съдия. Сходна е ситуацията и в Районен съд-Брезник. Образно казано, в Трън имаме работа за половин съдия, или съдия на половин работен ден, а в Брезник имаме работа за съдия и още един половин работен ден.

На следващо място. Драстична е и разликата в натоварването (или поне такава беше) между Районен съд-Перник и Районен съд-Радомир. Вие знаете, че сме оптимизирали неколkokратно щата на Районен съд-Радомир с оглед да решим този проблем. Ето защо, ако ние направим Районен съд-Трън, Районен съд-Брезник и Районен съд-Радомир териториални отделения на Районен съд-Перник, който е в областния център, тогава ще получим един доста голям съд от 27 души, в който със сигурност ще изравним натоварването, защото за Трън и Перник натоварването е в пъти разликата, същото е и в Брезник, Перник и т.н. На следващо място ще получим със сигурност специализация на съдиите. Недостатъкът в тази ситуация е, че ще имаме три териториални отделения и на практика администрирането на

дежурствата, пътуването и осигуряването на съдиите ще бъде малко по-сложно от хипотеза, в която имаме едно териториално отделение. Но ние считаме, че това е възможно и необходимо. Тогава, когато изготвяхме този проект, не знаехме какво ще се случи, но към настоящия момент ние имаме искане от председателя на Окръжен съд-Перник да преосмислим едно наше правило, което забранява административни ръководители да бъдат командирвани за работа в друг съд. Той казва така: „За нас е разумно съдията от Трън да помогне в Брезник“. И ако ние го командирваме на 4 часа, то тогава бихме могли да изравним натоварването и да решим съществен проблем, защото той казва така: „Трудно ни е да командирваме хора от Районен съд-Перник, който е тежко натоварен съд“. Давам този пример, само за да посоча плюсовете на този модел. Няма да се спирам на това, че ако имаме съд с един съдия, защото има работа за един съдия, какво ще правим тогава, когато изтече мандатът му, кой ще изпълнява функциите „административен ръководител“ – хипотези, с които вие знаете, че се сблъскваме непрестанно, например в Гълъбово и Раднево е така. Ето защо за Перник предлагаме Трън, Брезник и Радомир да станат териториални отделения на Районен съд-Перник. Пак казвам, това е примерен модел. Ако някой прецени, че трябва тези съдилища или част от тях да останат самостоятелни, или например Районен съд-Трън и Районен съд-Брезник да станат териториално отделение не на Районен съд-Перник, а например на Радомир, това са опции, които моделът позволява. Ето защо това, което ние предлагаме, са цифрите, конкретната необходимост, съществуваща според нас, а решението, разбира се, ще бъде общо на Съдийската колегия. Това, което казах, съм го посочил и с конкретни цифри в обяснителната част на презентацията.

Продължавам със следващия съдебен район – Габрово. Там предлагаме две териториални отделения да станат – в Дряново и в Трявна. И в Дряново, и в Трявна, колеги, нямаме достатъчно натовареност. Там имаме натовареност под 30 дела месечно на съдия, което на мен ми се струва изключително малко. Липсва каквато и да е специализация. Считаю, че ако тези две съдилища продължат да съществуват като териториални отделения, това ще реши до голяма степен въпроса и с натовареността, и със специализацията. Няма да чета, защото това ще бъде предоставено на вашето внимание, но изводите са свързани отново с натовареност, стойност на дело, натовареност на администрация и т.н.

Следващият съдебен район – окръг Кърджали. Ние считаме, че има условия Районен съд-Ардино, в който работят двама съдии (сега не знам дали са двама или е само един), да стане териториално отделение на Районен съд-Кърджали. Когато обсъждахме опциите териториални отделения да станат малко натоварени съдилища, поне на екипа и след това особено ярко беше ясно на обществените обсъждания, колегите ни помолиха тези съдилища, които са гранични, да останат самостоятелни съдилища, като изтъкнаха множество причини, свързани със спецификата на работата в граничните райони. Ето защо ние предлагаме само и единствено Районен съд-Ардино да премине към Районен съд-Кърджали. Считаю, че са налице условията за това. Погледнете, все пак в съд, в който имаме двама магистрати и в който натоварването е под 12 дела, на мен ми се струва абсолютно неоправдано да продължим с подобно натоварване, още повече тогава, когато има съдилища, където натовареността е над 60 или над 70, а има и съдилища с действителна натовареност над 90, както вие знаете. Там теренът е труден, за Районен съд-Кърджали и за съдебния район на Окръжен съд-Кърджали пътуванията са изключително затруднени, но на

мен ми се струва, че нямаме пречка да превърнем Районен съд-Ардино в териториално отделение, защото хората от общината на Ардино и тези, които ползват услугите на този съд, ще продължат да получават същата услуга от териториалното отделение. Това не значи на практика затрудняване на достъпа до правосъдие.

Окръг Смолян. Колеги, в Смолян ситуацията е сходна като тази с Кърджали. Ние обмисляхме и Районен съд-Мадан, но точно по причина, че там предстои откриване на КПП (ние бяхме и в Смолян, и в Мадан, и в Чепеларе), изоставихме идеята за Мадан, но Районен съд-Чепеларе – двама души, натоварване под 20 дела месечно, практически председателят, който е и съдията в Районен съд-Чепеларе, тъй като другият в момента мисля, че е по майчинство, живее в Смолян. Напълно неоправдано е според мен да съществува териториално отделение Чепеларе, въпреки че това е един прекрасен съд, наистина прекрасен. Считам, че ако той спре да бъде самостоятелен районен съд, а стане териториално отделение, това няма да се отрази негативно. Какво ще спечелят и колегите в Смолян? Те в момента са петима, те са разкъсвани от необходимостта да дават дежурства. Те дават дежурства – в Чепеларе са давали, в Мадан, ако не се лъжа, в Златоград; окръжните съдии в момента покриват всички тези неща. На мен ми се струва, че едно обединение на Смолян и Чепеларе ще даде възможност съдът да стане по-голям, респективно да може да се поеме тази работа по по-ефективен начин.

Искам да кажа още нещо – в малките съдилища какво се получава, и ние трябва да го изговорим. Когато имате нисконатоварен съд, какъвто е Смолян, и нисконатоварен съд, какъвто е Чепеларе, горедолу такъв е и Мадан, Златоград, Ардино, ние какво правим в момента? Изчакваме да се освободи бройка и веднага я взимаме и я преместваме в друг по-тежко натоварен съд. Ако ние обединим две или повече

съдилища в териториално отделение, тази практика би могла да не бъде налична. Защото в Районен съд-Чепеларе ние в момента нямаме нито един съдия, който да може да работи там, защото председателят на Районен съд-Чепеларе е от Смолян – така или иначе тя във всеки един момент може да реши да отиде в Районен съд-Смолян, а другият съдия е варненец, доколкото помня, и възможността да се проведе (имаме и такава заявка) приложение на чл. 194, ал.1 – ако го направим за Районен съд-Чепеларе, то тогава резултатът е, че окръг Смолян ще загуби поредното си магистратско място. Ето защо аз считам, че независимо (няма да лъжа) от съпротивата за превръщане на самостоятелни съдилища в териториални отделения, това може да бъде направено за някои съдебни райони и някои съдилища.

Карам нататък. Разбира се, ще отговарям на въпроси и във всеки един момент ще се върна.

Съдебен район – окръг Стара Загора. Предлагаме Районен съд-Раднево и Районен съд-Гълъбово да станат териториални отделения на Районен съд-Стара Загора. Виждате данните за натовареността. Ние знаем какво се случва в Гълъбово. В Гълъбово нямаме практически съдии, тъй като единственият съдия иска да отиде (и ще отиде) в Районен съд-Стара Загора. На практика Районен съд-Стара Загора и към настоящия момент трябва да командирова един или няколко съдии от собствения си числен състав, за да поддържат дейността в Районен съд-Гълъбово. Ето защо аз считам, че няма пречка при тази хипотеза съдилища с двама или трима души без специализация да станат териториално отделение на по-големия съд, в случая намиращ се в областния център.

Продължавам нататък. Следващият съдебен район е окръг Бургас. Няма да лъжа, там обмисляхме Малко Търново, но по причина такава, защото преценихме, че е граничен район, не го предлагаме за

териториално отделение, но считаме, че са налице всички предпоставки за Районен съд-Средец. В Районен съд-Средец има трима магистрати, ниска натовареност, много по-ниска от тази в Районен съд-Бургас, липса на специализация; всичките живеят в Бургас, а към настоящия момент единият е командирован, другият иска да отиде в Бургас, Районен съд-Средец ще остане с един съдия, а там има работа за повече от един и по-малко от трима. Считам, че всички тези негативи могат да бъдат решени, ако Районен съд-Средец стане териториално отделение на Районен съд-Бургас.

Продължавам със следващия съдебен район и той е Районен съд-Ямбол. Районен съд-Елхово и Районен съд-Тополовград – там отново отиваме на модела не да имаме териториално отделение към съд в областен център, а да присъединим на практика единия към другия. И двете съдилища не са особено големи, но ние считаме, че Районен съд-Тополовград може да стане териториално отделение на Районен съд-Елхово, като евентуално бихме могли да постигнем същите цели, които сме постигали, свързани и със специализация, и с уеднаквяване на натовареност.

На следващо място. Съдебен район – окръг Търговище. Предлагаме Районен съд-Омуртаг да стане териториално отделение на Районен съд-Търговище. Защо го предлагаме? По същите причини – двама души, липса на специализация, натовареност, която е сходна, но така или иначе ние и към настоящия момент в Районен съд-Омуртаг имаме недостиг на съдии. Този недостиг пак ще бъде покрит от съдиите в Районен съд-Търговище. Запазването на самостоятелен съд в Омуртаг категорично смятам, че не е оправдано с оглед структурата и натоварването и на този съд, и на съда в Търговище.

На следващо място. Съдебен район – окръг Шумен. Там предлагаме Велики Преслав да стане териториално отделение. Отново

имаме две съдилища, които имат натоварване под средното, но с постигане на подобен модел, прилагане на този модел ние във всички случаи ще имаме достатъчно съдии, за да сме категорични, че ще имаме специализация.

Съдебен район – окръг Добрич. Там предлагаме Генерал Тошево да се превърне в териториално отделение на Районен съд-Добрич. Основанията за това са отново свързани със специализация и с натоварване. Данните, които са отразени тук, според мен са неточни, защото, доколкото си спомням, в Районен съд-Генерал Тошево към настоящия момент има двама съдии, а не трима, тъй като закрихме едната бройка, съжалявам за грешката. На мен ми се струва, че отново е неоправдано съществуването на самостоятелен съд в Генерал Тошево и е необходимо да постигнем специализация по този начин.

Обмисляхме Каварна, обмисляхме и Балчик. Обмисляхме опцията единият да стане териториално отделение било към Добрич, било към Балчик, но счетохме, че това не е обосновано, защото Каварна, макар и намираща се сравнително много далеч от границата, е граничен съд, от една страна. От друга страна, Каварненският съдебен район е специфичен с това, че населени места, които стоят на повече от 50 километра, влизат в този съдебен район. Над Шабла имаме Дуранкулак и т.н. Идеята е, че не виждаме необходимост от това да обединяваме Балчик и Каварна, независимо че разстоянието между двете населени места е 11 километра, ако не се лъжа.

Няколко неща, които са общи за модела. Съдиите и служителите, които са в териториалното отделение, ще станат част от щата на районния съд. Териториалното отделение няма да има самостоятелен бюджет. Това ще позволи да имаме планиране на щатове занапред в краткосрочен и средносрочен план. Може би това ще е пречка от така нареченото взимане на щатове. На практика тогава,

когато имаме различна натовареност, районните съдии, съответно по-големият районен съд ще има възможност да се справи със ситуацията със собствено ресурс. Няма да се налага командироване на съдии със или без желание, няма да се налага изпълняващ функциите да бъде търсен, да се назначават такива, без да има желание от съответния магистрат (нещо, което сега ние сме принудени да правим) и т.н.

Ако запазим съдебните райони, няма да местим нотариусите. Това е изключително важно, защото достъпът до нотариус е важен. Всички ще бъдат включени с щата на съответния районен съд. Териториалното отделение няма да има самостоятелен бюджет – това го казахме.

Единствените проблеми, които ние считаме, че трябва да бъдат решени. Как ще се осъществява дежурството? Това обаче аз твърдя, че е въпрос, който всеки районен съд, било то ръководителят му, или Общото събрание биха могли да го направят. Дали те ще определят един съдия, който ще правораздава в териториалното отделение или повече от един съдия, дали това ще бъде за седмица, месец или година – всичко това може да бъде решено от съответния районен съд, общото му събрание, ръководителят, на практика от колегите, които работят там. Считаю, че това е добър вариант, независимо че ще е по-сложно за администриране. Пак казвам, достъпът до правосъдие във всички случаи ще е осигурен за гражданите.

И едно последно нещо. Когато имаме специализация, тогава ще се налага евентуално при наличие на спешна нужда за работа от наказателен съдия, може би той да пътува от областния център или от по-големия съд. Това ще създаде неудобство, но аз продължавам да смятам, че специализацията е доста важна с оглед ефективност, бързина и качество и смятам, че това неудобство трябва да бъде

преодоляно и да остане за сметка на районните съдилища без значение, че действително подобно пътуване ще се наложи.

Колеги, това е накратко погледът, който ние предлагаме по Модел 1, и сме готови във всички случаи да отговаряме на всякакви въпроси, свързани с цифри, защо сме избрали едно, защо не сме избрали друго. Но аз пак ви казвам, това е примерният ни поглед. Ако решите, вие може да вземете решение част от предложените съдилища да отпаднат или други да бъдат включени; да погледнем съдебни райони, за които не сме видели, че има необходимост, или да изключим такива, за които считаме, че има. Изцяло това е във вашите възможности и много ще ви моля за конкретни предложения, ако има такива.

Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Аз също благодаря. Колеги, заповядайте!

Господин Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Благодаря на колежата Шекерджиєв. Беше доста подробно разяснено всичко, но искам да попитам. Всъщност това, което Вие давате в момента, са примерни варианти, които сте разигравали във връзка с тези промени, нали така, колега Шекерджиєв? Аз не видях тук района на Пловдив. Там имаме съд като Първомай, който също смятам, че може да се включи. Не видях Благоевград – там имаме също съдилища, които можем да направим такива териториални отделения. Защото смятам, че Първомай е също проблемен съд, знаем във връзка с изслушване на колеги – кандидати за председатели, че той е малък съд и е близо до Пловдив. По отношение на Благоевград – там са Петрич и Сандански и са на много близко разстояние, също може да се мисли за това. Но това е само като варианти, без да е окончателно, ако съответно бъде приет този модел.

ЛОЗАН ПАНОВ: Това са примерни. И мисля, че стана ясно на всички, че всеки може да направи предложение за добавяне, респективно за отпадане. Стана ясно това при изказването на всички нас.

Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Веднага мога да отговоря. Истината е, че Първомай наистина е сходен. Не сме го включили, защото натоварването на Първомай е сходно с това на Пловдив и то е доста по-високо от тези, които сме обсъждали. Но Вие ми давате възможност да поставя принципно въпроса дали не трябва да огледаме всички съдилища, които са с под трима души, за да видим дали по отношение на тях не трябва да го приложим, защото една от целите е специализация.

За Петрич и Сандански. Бил съм и в Петрич, и в Сандански. И Петрич, и Сандански са сравнително големи съдилища. Ако не се лъжа, в единия са осем и в другия са осем, със сходно натоварване и наличие на специализация. Освен това, да Ви кажа, някак си не си представям как ще се обединят Петрич и Сандански. Просто не си го представям!

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Аз само ще добавя, че и двете съдилища са гранични, и двете.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, че се включи и г-н Магдалинчев. Искях само да кажа, че стана ясно за всички, но ще го повторя – това е едно примерно изброяване. Ако се пристъпи към този вариант 1, мисля, че детайлен анализ на всеки един конкретен казус, да го наречем така, ще трябва да бъде извършен. Иначе споделям аргумента, че както каза и г-жа Цанова, при определението на това какво е малък съд, те са срещнали много трудности – за това дали малък съд е този, който не е натоварен, дали малък съд е този, който има малка администрация или малък брой магистрати – те не са стигнали до такова заключение. Така

че във всички случаи може да се погледнат съдилищата, които са с трима или с по-малко съдии. Това трябва да се направи задължително също. Продължаваме нататък. Заповядайте за въпроси.

Госпожо Дишева, заповядайте! И г-жа Керелска.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Госпожа Керелска искаше преди мен думата. Аз просто се обозначавам.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Керелска, заповядайте!

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Доколкото разбрах, ще имаме възможност да погледнем и други съдилища, и даже всички съдилища. Но аз искам да попитам във времево отношение ще имаме ли ние възможност да се направи цялостен анализ – ако не на всички съдилища, поне като прегледаме всичките съдилища, и да набележим други съдилища освен тези, които обсъждаме към настоящия момент. Дали ще имаме във времето възможност да се направи такъв анализ с оглед работата по проекта и неговото приключване? И как мислите това да го разпределим във времето? Иначе аз намирам това за изключително важно, нещо, което ние трябва да свършим, т.е. да погледнем цялата картина, да видим дали други съдилища не е необходимо и не изискват, нямат по-голяма необходимост от реформирането и след това да вземем нашето решение. Но трябва да имаме някакъв времеви отрязък, в който да се направи този анализ, който е направен по отношение на съдилищата, които обсъждаме. И исках да попитам какъв е бил критерият за подбора на тези съдилища, които са включени в досегашния анализ.

Другото, което искам да отбележа. Прави впечатление, че при съдилища като Кърджали, Смолян, Ямбол, Търговище при предлаганата реформа в крайна сметка, да, действително на районните съдилища, за които се предвижда да станат териториални отделения, натовареността ще нарасне в някаква степен, но същевременно се намалява натовареността на окръжните съдилища – Кърджали, Смолян,

Ямбол, Търговище (поне тези съм си записала), намалява се тяхната натовареност и тя отива под сегашната такава и под средната за страната. И мисля, че ако ние сравняваме натовареността между тези съдилища и други съдилища в страната, пак се оказва така, че ние няма да решим въпроса с равномерната натовареност вече в национален мащаб. Достатъчно ясно ли се изразих? Ако искате, може да върнем слайдовете, които показват как се променя натовареността специално за тези съдилища, които споменах. Ето, примерно Смолян към настоящия момент има постъпление 8,66 дела годишно. Ако направим реформата по начина, по който се предлага, натовареността на Смолян пада още повече – стават 6,66 годишно, с което натовареността на Окръжен съд-Смолян става по-ниска от досегашната и много по-ниска в сравнение с другите окръжни съдилища. Това е, което забелязах.

И третият въпрос, който бих искала да изясним, защото по време на почивката възникна и известен спор между някои от нас. Моля да разясните как виждате нещата. Правим териториални отделения и делата, които постъпват към районния съд, към който отиват тези териториални отделения, се разпределят между всички съдии в районния съд и съдиите от териториалните отделения, т.е. всички дела се „джуркат“ общо, нали така? Поне така аз го разбрах. При такова разпределение какво става с досегашните правила за местна подсъдност и не изисква ли това разширяване на местната подсъдност, която досега е била свързана с районния съд, който става териториално отделение, тя да бъде разширена и фактически местната подсъдност да касае районния съд, към който се образуват териториални отделения?

ЛОЗАН ПАНОВ: Бяха поставени няколко въпроса. Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Четири бяха въпросите, които аз чух. Започвам с първия.

Госпожо Керелска, за да изберем тези съдилища, гледахме две неща – натовареност и разлика в натовареността, и наличие или липса на специализация. Избрали сме съдилища, където ще бъдат решени или тези два проблема, ако те съществуват, когато са с разлика в натовареността при повечето от съдилищата, или поне един от тях, а именно наличие на специализация тогава, когато имаме сходна натовареност. Пак казвам, това е примерен вариант, гледан конкретно. Разбира се, всеки от вас може да предложи други съдилища или да бъдат включени, или да отпаднат такива.

Вторият въпрос беше свързан с това как ще се отрази на общата натовареност обединението на две съдилища, защото създаването на териториално отделение на практика значи обединение на два съда. Ами аз не мисля, че общата натовареност е пряко свързана със съдебната карта. Ние имаме нужда да направим норма за натовареност и това е една от задачите, които сме приели и сме я поставили на ресорните комисии. Ако ние направим норма за натовареност например на ниво районен съд, където имаме, ще ни бъде много по-лесно, защото тя вече ще е норма на натовареност за съд, който работи при условия на специализация. Това състояние, ако ние направим такава норма, можем да погледнем един малко натоварен съд, който се обединява с друг малко натоварен съд и да кажем примерно в този съд „X“ има 12 съдии, а нормата за натовареност изисква да има 9, или изисква да има 13. Тогава ние бихме могли като кадрови орган да вземем съответните решения, респективно да съкратим щат от един съд, когато това е възможно, и го дадем на друг по правила, които вече сме обявили.

Третият въпрос е въпрос, който е много сложен, или поне за нас беше сложен. Той беше свързан с това какво ще правим със съдебните райони. Пак казвам, първоначалната ни идея беше

обединяване на съдебните райони, но ние считаме, че това не бива да бъде правено, първо, защото ще стане трудно администрирането на делата в общия много голям вече съдебен район, например Чепеларе и Смолян, защото ги споменах (ако не се лъжа, Районен съд-Чепеларе обслужва три общини, а Районен съд-Смолян – повече). В тези три общини, примерно Борино е една от тях, много по-трудно вече гражданите ще имат достъп до правосъдие, дори то да бъде осъществяване в териториалното отделение Чепеларе, което да действа като нещо като хъб. Затова ние считаме, че чисто законово е възможно да инициираме промяна, която да наложи виждането, че съдебният район не е организиран само единствено около районен съд, който е самостоятелен и действа като такъв, а е организиран и около териториално отделение. Ако това го сторим, то тогава администрирането на делата, местната подсъдност ще остане същата.

Сложен е и въпросът как ще се разпределят, как ще се тегли жребий – дали ще се тегли жребий само измежду съдиите, които работят в териториалното отделение, защото това беше Вашият въпрос, или между всички съдии, които работят в по-големия районен съд. На мен ми се струва, че и двата варианта са възможни. Би могло да бъде направено тогава, когато имаме повече от един съдия, който е в териториалното отделение, да бъде организиран жребият, образно казано, разпределението на делата измежду само тези, които работят в териториалното отделение, още повече, когато става дума за магистрати, които работят по-продължителен период от време – да речем година, или шест месеца, или три месеца. Другият вариант е, ако имаме по-кратки дежурства и само един човек, който работи, да речем, в районен съд в териториално отделение Чепеларе, тогава е възможно да имаме разпределение на делата измежду всички. Но пак ви казвам, което и от това да се избере, е по-добре от сега, защото сега в

Чепеларе имаме един човек и реално разпределение на дела няма. Въпрос на техника е. В хода на обсъжданията точно това беше един от аргументите на колегите, че не трябва да се създават териториални отделения заради проблеми, свързани с разпределението на делата. Аз обаче смятам, че този проблем е разрешим. Как ще го разрешим? Можем да го решим централизирано, образно казано, по един и същи начин за всички териториални отделения, но може да бъде решен и за всеки специфичен по-голям съд, в който има териториални отделения, защото може би решението ще бъде едно за Перник, ако там има три териториални отделения, и друго за Смолян, ако там има едно.

Това е моят отговор на Вашия въпрос. И пак казвам, нашата молба е да ни помогнете. Ние се опитваме да отчетем това, което сме свършили, да дефинираме всички въпроси и заедно да се опитаем да ги решим.

ЛОЗАН ПАНОВ: По отношение на проекта, сроковете и т.н. имаше въпрос, който зададе г-жа Керелска.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Според мен не сме в хипотеза да определим срок на кадровия орган да вземе своето решение. Силвия Цанова по-добре от мен е запозната със сроковете и може би тя ще разясни към настоящия момент как стоят нещата.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: План-графикът, актуализираният (може би е третият актуализиран), който ние внесохме при възложителя, е до края на този месец, но правя уточнението, че този договор беше със срок 7 месеца на изпълнение, вече работим повече от година и 8 месеца и може да се внесе отново актуализиран план-график. Предстои още една дейност – 1.8, която е правният анализ на законодателството, въз основа на това, което се вземе като решение кой модел ще се прилага, вече да се направи анализ необходимо ли е някъде изменение на

разпоредби. Така че, тъй като вече е удължаван няколко пъти, бих казала, че можем да внесем отново актуализиран график.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само уточнението – до края на този месец какво трябва да се...?

СИЛВИЯ ЦАНОВА: До края на този месец трябваше да приключи Дейност 1.7, тази, която е в момента – избирането на модел и план за реорганизация. А следващата дейност е още един месец.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Законодателни промени един месец!

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Един месец е нашият срок за анализ. Така е по план-график.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Госпожа Керелска вдига ръка, както и г-жа Дишева.

Госпожо Керелска, заповядайте!

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Тоест, да разбирам, че ако нещо се прави от наша страна като предложения, които да касаят реформирането на други съдилища, трябва да стане до края на месеца, като до края на месеца ние пък по мое виждане трябва да разполагаме със статистическите данни, с които е разполагал екипът да направи своите изводи, за да може пък ние да направим своите изводи, защото да, ние съдилищата ги знаем, знаем в кои населени места се намират, но нашите знания най-общо спират дотам. Оттам нататък ние трябва да имаме много сериозна статистика и анализ, за да направим някакво конструктивно предложение. Това исках да уточня и да помислим как може да го направим в този кратък срок. Това е едното.

За нормата на натовареност. Аз не разбрах какво отношение има към въпросите, които зададох, да не говорим, че за тази норма на натовареност очевидно ще ни трябва доста повече време и помощ от специалисти. Не виждам реално как в рамките на този проект и с оглед на това, което ни предстои като работа, ние може да изработим такава

норма на натовареност. И пак повтарям, аз не видях връзката с поставените от мен въпроси. Моят въпрос беше, че при така предложената реформа на тези съдилища примерно които споменах, на практика натовареността на окръжните съдилища пада под тази, която е към настоящия момент. И вярно, там в рамките на окръжния съд нещата се нормализират в известна степен от гледна точка на натовареност, но в национален аспект тези окръжни съдилища стават още по-нисконатоварени. Разбира се, това може да го отнесем като една от слабостите на този вариант и трябва да преценяваме можем ли да преглътнем тази слабост, или в крайна сметка тя има съществено значение при нашия избор на вариант за реформа.

Пак повтарям, аз не видях връзката с поставените от мене въпроси. Моят въпрос беше, че при така предложената реформа на тези съдилища, примерно, които споменах, на практика натовареността на окръжните съдилища пада под тази, която е към настоящия момент. И вярно, там в рамките на окръжния съд нещата се нормализират в известна степен от гледна точка на натовареност, но в национален аспект тези окръжни съдилища стават още по-ниско натоварени. Разбира се, това може да го отнесем като един от слабостите на този вариант и трябва да преценяваме може ли да преглътнем тази слабост или в крайна сметка тя е от съществено значение при нашия избор на вариант за реформа.

И имах още един въпрос във връзка с местната подсъдност. Това, което каза г-н Шекерджиев, че ние ще запазим местната подсъдност, според мене ще бъде абсолютна пречка за изравняване на натовареността на съдиите, които ще бъдат в териториалните отделения и районния съд. Тази натовареност според мене може да се изравнява единствено ако има общо разпределение на делата, т.е. ако всички съдии се „джуркат“, както ние се изразяваме, при разпределение

на делата. Иначе, ако местната подсъдност се запази и ние разпределяме делата на съдиите от съответното териториално отделение, с оглед действащата към момента местна подсъдност, никакво изравняване няма да се получи. Затова аз си мисля, че в случая на районните, на досегашните районни съдилища, които ще станат териториални отделения, е добре да се запазят по отношение на нотариусите задължително, а може би и съдиите по вписвания, но по отношение на съдилищата да не е така, т.е. да имаме една по-окупнена местна подсъдност, която да следва района на районния съд, към който ще отидат териториалните отделения. Вярно, достъпът до правосъдие ще бъде леко затруднен, но в крайна сметка според мене това е някакъв необходим компромис, ако приемем този вариант.

ЛОЗАН ПАНОВ: Използвах възможността да се включа, за да уточним въпроса за удължаването на срок. Мисля, че г-жа Цанова каза, че е възможно да бъде удължен срокът. Колко е възможно това? С какъв времеви интервал, защото проектът трябва да приключи до края на 2020 г.? Ако може това да се уточни, защото, ако днес разглеждаме този въпрос и е 15 октомври, мисля че е наивно да смятаме, че до края на октомври ние трябва да вземем някакво решение и то да се осъществи. Просто това звучи наивно, да не използвам и друг термин.

Заповядайте.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Благодаря. Ще ви кажа по следния начин. Тъй като въпросът е сериозен, ние можем да се съобразим с това колко време ви е необходимо, за да вземете решението. Ще кажа защо. Вече три пъти сме променяли план-графика и сме се разбрали с възложителя, че ние спазваме времетраенето на самата дейност, а не времетраенето на дейностите една след друга. Тоест, удължаване, ако кажете, че са необходими 2 месеца, ние ще внесем план-график с промяна за 2 месеца.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Но трябва да свършим до края на 2020 г., така ли?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да изберем. Само да изберем трябва.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Въпрос е да решите. Ние ще внесем актуализиран план-график. Но тук в момента може би колегите ви могат да кажат кога е крайният срок на проекта, така че и това има значение.

Трябва да уточним, че тази дейност приключва с избор на модел, а не със самото му прилагане. Тоест, избор на модел и план за реорганизация, така е заложено вашето задание, на Висшия съдебен съвет. И план за реорганизация вече, който ще каже кога ще се прилага и при какви условия.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. На другите въпроси на г-жа Керелска, заповядайте.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да отговоря на въпросите, които постави г-жа Керелска.

Първо. Данните, които са необходими, за да бъде правен анализ, който да доведе до изключване или включване, с които сме работили ние, са тези които са качени още миналата седмица, така че други данни нямаме. Това е всичко, което е събрано. То не е малко, няколко стотин страници, така че допълнителен анализ ние няма да правим, защото не можем да направим.

Смятам, че г-жа Керелска, когато говореше за окръжни съдилища имаше предвид районните съдилища в областните центрове. Надявам се да е било така, защото моделът е само за районни съдилища. Но никак даже няма да се съглася с това, че създаването на териториално отделение в рамките на различно натоварени съдилища е проблем и ще води до проблем. Ще ви обясня защо. Ако вземем, да речем, Смолян, може да вземем и Перник, който от районните решите,

които представих, ако вземем Смолян Смолян има петима души съдии в Районен съд-Смолян и двама души съдии в Районен съд-Чепеларе. В Районен съд-Чепеларе има работа за един съдия, защото броят на делата е като за един съдия. В Районен съд-Смолян има работа два пъти повече отколкото в Районен съд-Чепеларе. В сегашния модел имаме двама души в Чепеларе, които работят два пъти по-малко от средното за страната, защото те не са виновни за това, че няма работа. В Районен съд-Смолян имаме петима души, които работят много повече от тези в Районен съд-Чепеларе. За да изравним натоварването досега ние съкращавахме бройката в Чепеларе и я давахме на Смолян или някъде другаде. Ако тези две съдилища станат районен съд и териториално отделение, това няма да е необходимо. Конкретният районен съд ще реши колко човека му трябва, за да свършат работата в Чепеларе и ще ги изпрати. Ако му трябва един ще изпрати един, ако му трябва двама ще изпрати двама. Няма да има нужда вече от командироване на един съдия от един съд в друг съд, просто няма да има смисъл, а това е тежка и тромава процедура. Ето защо ние вече ще имаме една оперативна самостоятелност на съответните районни съдии, които оперативно ще решават конкретните въпроси. Например, в Районен съд-Чепеларе в един момент се появяват много дела. Тогава председателят на Районен съд-Чепеларе няма да започне да моли Висшия съдебен съвет да му отпусне бройка, а просто ще вземе ресурс, който съществува в по-големия съд и ще го използва за седмица, месец или година, както те решат. Наличието на тази оперативна възможност за решаване на проблеми според мене е плюс, а не минус на модела, защото, погледнете, в Районен съд-Царево имаше хипотеза, в която трябваше да има пет съдии, след това те станаха 4, след това станаха 3. В случаите, когато имаме рязко увеличение на делата, вида или сложността, това ще е опция съответният по-голям съд да реагира

своевременно, а не да питат кадровиците и да молят за разширяване на щата, за откомандироване на съдии и т.н. Ето защо аз смятам, че това е по-скоро плюс, а не минус на модела.

Само да допълня Силвия. Колеги, ние не трябва да направим съдебна реформа до края на октомври. Ние трябва да кажем какво искаме. Оттам-насетне, когато ние приемем модел или модели, или нищо не приемем, то реализацията на този модел във всички случаи няма да е в рамките на това, което правим.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, заповядайте, след това г-жа Марчева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз имам няколко въпроса. Първият ми въпрос, мисля че е кратък, но ще започна от него. Той е към г-жа Цанова или към друг представител на фирмата изпълнител. Вие говорихте в началото на Вашето представяне за обсъждане със заинтересовани страни, както такова, което досега е проведено, така и обсъждане, което ще бъде проведено евентуално след избора на модел от наша страна. Понеже чух известен отговор, може би не съм разбрала правилно, та чух известен отговор на това какво Вие разбирате под „заинтересовани страни“, моля да поясните кои лица, категории лица, организации и т.н. считате за заинтересовани. Ще поясня след това защо този въпрос е много важен. И освен това уточнявам, че този въпрос е относим към всички модели, не само към този, заради това започвам с него. Ако може първо на този въпрос, а след това имам по модела въпроси.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Заинтересованите страни не сме ги избрали ние, те са в заданието ни. Чета Ви ги: „представители на районни, окръжни и апелативни съдилища; респективно райони, окръжни и апелативни прокуратури; регионални и местни власти; нотариални камари; съдебни изпълнители; юристи; представители на гражданското общество.

Такива представители бяха поканени на всяко едно от обсъжданията. Да, и присъстваха.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Добре. Благодаря Ви. Уточнението е много важно, аз това съм го чела, но понеже Вие казахте поне на два пъти, че ще се съобразите най-вече с желанието на съдиите и съдебните служители, затова беше много важно да направим това уточнение, за да се знае, че ние правим или поне се каним да направим реформа на съдебната карта не просто за съдиите и за служителите, а за обществото, за потребителите на правораздавателна услуга, така казано. Благодаря Ви за това уточнение, иначе знам, че го има в материалите.

И сега аз имам въпроси по същество по модела, защото в мене остана някаква изключително голяма неяснота. То е продължение на въпросите, които зададе г-жа Керелска. Аз ще ги задам по различен начин, защото не получих ясен отговор. Като основно преимущество на този модел се сочи от една страна изравняване на натовареността, а от друга страна запазване на физическия достъп до правосъдие със запазване на правораздавателната институция на мястото, където тя досега се е намирала. Ако правилно съм разбрала, това няколко пъти го каза г-н Шекерджиев, записала съм си израза „достъпът до правосъдие ще е осигурен на гражданите". След това каза „гражданите ще продължат да получават същата услуга от териториалните поделения" и т.н.

И сега, във връзка с това въпросите са ми следните. Как ще се разпределят делата в районния съд, който е приемащият съд? Много държа да използваме някакви понятия, които аз не претендирам да са юридически издържани, защото ние сега въвеждаме нови понятия, но когато използваме един израз той във всяка ситуация, в която се използва, да има едно и също значение. Ние в началото уточнихме, че

не говорим за обединен районен съд, а за приемащ съд. Надявам се правилно да съм разбрала. Приемащ съд, вие сте определили в материалите, които ни бяха предоставени, като съд към който ще се създава териториално поделение или по-големият съд. Не знам точно как да го наричам, с оглед на това, че се използваха различни понятия. Но, ако, както чух в отговорите преди малко, няма да се променя местната подсъдност, това означава, че подсъдността ще бъде такава каквато е към настоящия момент, т.е. сегашните районни съдилища с техния териториален обхват ще имат същата подсъдност. Така разбрах от отговора, който даде г-н Шекерджиев на въпроса на г-жа Керелска. Тогава, .../Намесва се Олга Керелска: Териториалните отделения запазват досегашната подсъдност. Поне аз така го разбрах./ Точно това се опитвам да кажа и аз. Да, и аз така го разбрах. Териториалните поделения запазват подсъдността, местната подсъдност на досегашния районен съд, който ще се превърне в териториално поделение. Как тогава делата, които досега са подсъдни на бъдещото териториално поделение, досегашен малък районен съд, и районният съд, големият районен съд, към който ще бъде създадено териториално поделение, как тези дела ще се обединят и ще се разпределят общо? Защото основен критерий за разпределение на делата между определени съдии е местната подсъдност, защото те отиват в съответния съд.

И свързан с това въпрос. Как ще се определи, ако всички дела се разпределят еднакво по принципа на случайното разпределение между всички съдии в по-големия районен съд, който ще включва и съдиите от териториалното поделение, как ще се определи кои дела ще се гледат в териториалното поделение и от кой съдия? Понеже чух отговор и пак повтарям - делата, които са били подсъдни досега, аз ще взема Районен съд-Трън, на Районен съд-Трън ще се гледат в Териториално поделение-Трън. От кой съдия ще се гледат?

Съдията ще бъде в районния съд назначен? Това чух малко по-късно. Съдията ще бъде на щат в районния съд, защото териториалното поделение, разбирам, че няма да има собствен щат. Правилно ли съм разбрала? Всеки съдия, който получи дело, което има местна подсъдност от досегашната местна подсъдност на районен съд, ще ходи да гледа делото си в Териториалното поделение-Трън или ще се случи нещо друго? Действително не разбирам как, защото ако е нещо различно то тогава няма да се спази принципът за физически достъп до правосъдие, нещо което беше подчертано като преимущество на този модел.

Сега, аз имам и други въпроси, ако искате, за да не се разводни темата, защото в зависимост от отговорите, които ще получа на, всъщност той е един и същи въпрос, как точно се вижда на практика работата по този модел.../прекъсва връзката - не се чува в залата/

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, дали ни чувате в момента?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Чувам Ви, да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да. Имаше период, в който ние говорихме, но Вие не ни чувахте. Имаше и период, в който ние не ви чувахме, да. Ще Ви помоля да повторите въпросите.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз не знам какво съм говорила през последната минута и половина. Ще се опитам да бъда много кратка в това, което ще повторя. Наистина не съм разбрала, моля с махане на ръка да означавате, че... Ако сега г-жа Димитрова иска да каже нещо, тя е замръзнала с махната ръка на моя екран.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ние махахме, за да спрете, но вероятно и Вие не ни виждахте и чувахте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Виждам замръзнали..., да, съжалявам.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Но чуваме ли се поне?

АНАТАНСКА ДИШЕВА: Сега да, сега Ви чувам, да.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ние чухме първата част на въпроса относно разпределението и разглеждането на делата. Нали така?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Да. Тези въпроси бяха, не знам какво и колко сте разбрали, защото аз се опитах да дам и примери. Един път се каза, че местната подсъдност няма да се променя и понеже аз пък започнах да говоря с Трън, делата, които досега са били подсъдни на Трън, ще се разпределят по същите правила и ще бъдат, доколкото разбрах, подсъдни или ще се гледат в Териториално поделение-Трън. И сега питам, тези дела, „трънските дела“, да ги наричам образно до днес, ще се разпределят ли само на съдията, който ще работи в Териториално поделение-Трън или няма да има един или двама съдии, които да бъдат в териториалното поделение? Там ще ходят различни съдии, които да гледат подсъдните на Трънското териториално поделение дела или по някакъв друг начин ще се случва това? Това ми е, всъщност, най-същественият въпрос. Не разбирам кой ще гледа „трънските дела“. Разбрах от отговора, който се даде на въпроса на г-жа Керелска, че местната подсъдност се запазва, т.е. районните съдилища, сегашните, ще се запазят като местна подсъдност, делата стоят там в териториалното поделение, тези които са си в Перник, понеже Трън взехме, които са си в Перник са си „пернишки дела“. Кой ще ги гледа тези дела в Трън? И ще има ли съдии, които са свързани с териториалното поделение или всички ще бъдат в съответния районен съд и по някакъв друг критерий, този свързан с делата, ще се ходи в Трън?

Това е първият ми въпрос, аз имам и други въпроси, но в зависимост от този отговор, ще задам допълнителни, а и други неща, съвсем странични, по този модел имам.

Ако предпочитате да задам и останалите въпроси, така ще го направя, но може би...?

ЧУВА СЕ: Не, не.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Нека да Ви отговоря на този. Благодаря.

Това беше един от въпросите, който беше обсъждан при този модел при публичното обсъждане във всеки един регион. Ако се запази подсъдността на териториалните отделения, тогава вариантите са няколко. Подадените чрез териториалното отделение книжа за образуване на дело се разпределят, отивайки по електронен път в съда-майка - Районен съд-Смолян, например, се разпределят на случайно разпределение между всички съдии, защото тези от териториалното отделение вече са в щата на Районен съд-Смолян. Оттук-нататък, за да се разгледат тези дела в териториалното отделение, има няколко варианта.

Първи вариант. Ако се разпределят на случаен принцип между всички, това означава, че на всеки един съдия, на който се е паднало дело да гледа в Чепеларе ще трябва да отиде в съответния ден да разгледа делото, защото достъпът до правосъдие не може да бъде дори и с една малка част пренебрегнат. Това, разбира се, не е работещ вариант, защото всички може да си представите за какво пътуване, какви разноски и какъв безумен график ще се получи за съдиите, които работят в съда-майка.

Другият вариант е тези дела да се разпределят в териториалното отделение между двама или трима съдии, които например ще дават дежурство в този съд в съответния месец. Това означава, че тези съдии ще работят там за този месец.

Трети вариант е да има един постоянен съдия в териториалното отделение, както и в момента в много други такива малки съдилища, например в Трън, който да разглежда делата там. Съответно, този съдия, тъй като териториалното отделение ще

продължи да бъде нисконатоварено, този съдия във времето, когато няма да, грубо казано, да има какво да прави, ако има 10 дела месечно натовареност, ще работи в съда-майка, т.е. той ще пътува към делата, които са в съда-майка за разглеждане. Тук ако не използваме информационни технологии няма да можем по никакъв начин да го ползваме този съдия, който ще остане в териториалното отделение, защото няма кой да има да дава дежурство. Делата по дежурство няма да бъдат по никакъв начин покрити. Това е въпрос на решение. Неслучайно го казваме в няколко варианта и може би този с разпределението между всички и пътуването на всички съдии до териториалното отделение не е най-добрият вариант, по-скоро е най-лошият между всички тези.

Отговорих ли или не?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз да допълня нещо.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извинявайте, всъщност аз се питах кое от всичките тези неща предлагате? Те са много различни. Защото ние и в трите случая ще имаме проблем с местната подсъдност.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Няма да имаме никакъв проблем с местната подсъдност, защото нищо няма да се промени. Ако ние приемем, че следва да има законодателни изменения, които дават възможност териториалното отделение да е в центъра на самостоятелен съдебен район, тогава ние просто трябва да свикнем с леко странната идея, че един районен съд ще обслужва два или повече съдебни района.

На следващо място, когато казвам, че ще имаме достъп до институцията, може би не употребявам правилно всички изрази, но става дума за следното. Когато аз живея в едно населено място близо до Трън и ми трябва свидетелство за съдимост ще си го извадя в Трън, няма да стигна до Перник. Ето защо, дали ще го направя в

самостоятелен районен съд-Трън или в Териториално отделение-Трън, за човекът, който има нужда от свидетелство за съдимост, няма никакво значение.

По въпроса за разпределението на делата. Вижте, идеята е не ние с Боряна и със Силвия да дадем отговор на всички въпроси, които вие може да се сетите, идеята е заедно да го измислим, защото това работим.

На следващо място, си мисля следното за разпределението на делата. Всяка промяна, ако ползвате модела на Трън, е към по-добро. Ще ви кажа защо. Защото и сега в Трън няма разпределение на делата, тъй като има един съдия. Няма как там да има разпределение на делата, той просто гледа всичко, което дойде в Трън и то пак не може да напълни работния му график. Ако това нещо бъде реорганизирано, то по кой от моделите ще изберем дали ще запазим двата съдебни района, дали ще имаме един дежурен съдия, който ще гледа всички или ще имаме двама дежурни, измежду които ще се определя докладчик, е въпрос на техника. Ние трябва да решим дали въобще ще го има модел 1, дали въобще ще правим териториални отделения, а иначе не знам какво повече да отговорим на този въпрос, но, да, ако ме питате имаме ли категоричен, конкретен отговор - не. Много се надяваме на вашата помощ.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, заповядайте.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Просто да продължа с въпросите. Всъщност, аз считам че имаме проблем с местната подсъдност, защото местната подсъдност означава делата да се разпределят между съдията или съдиите, които са съдии в съответния съд, който има правораздавателна компетентност на съответната територия. Това е идеята на местната подсъдност. А сега, ако кажем няколко избрани съдии от съда-майка, както го нарече Боряна, да, аз това ще използвам

като израз, та ако сега кажем няколко - един, двама или трима съдии, постоянно определени или пък определяни на ротационен принцип от съда-майка, ще гледат делата местно подсъдни на районния, на дъщерния, ще го наричаме ли така, на дъщерния районен съд, това очевидно не съответства на възприетите в дългогодишната ни правна теория и практика понятия за местна подсъдност. По този въпрос вероятно ще се върнем пак, когато тръгнем по същество да обсъждаме кой модел да изберем.

Имам още няколко малки въпроса по този модел. Чух на няколко пъти примери, когато се представяха възможните разрешения за различните съдебни райони, че едно или друго разрешение е възприето или изоставено, защото съдът бил граничен. Аз възприемам за разумно това разрешение и това е нещо, което аз съм смятала винаги - по границата съдилища трябва да има, поради редица съображения и доколкото виждам тук като че ли всички споделяме тази идея. Като е така, защо се предлага някои гранични съдилища като Трън, съжалявам, че пак се спирам на Трън, да бъдат направени териториални поделения, защото той също е на граница? А пък други районни съдилища, които са на граница да не се направят, т.е. други районни съдилища, които са на граница да не станат териториални поделения? В същото време пък районният съд в Каварна, който не е на граница, поне не е на сухопътна граница, да трябва да се запази при положение, че бил само на 11 км от Районен съд-Балчик и при положение, че той е един, ако не бъркам между него и Районен съд-Балчик, един изключително нов, на фона на останалите съдилища, съд. Давам това само като пример. Не можах да разбера ясният критерий за граничните районни съдилища, ако изобщо има ясен критерий, защото иначе в мен, а пък съм абсолютно убедена и в останалите заинтересовани лица, както бяха определени и посочени,

включително днес и от г-жа Цанова, ще остане усещането, че някакъв друг напълно субективен критерий е използван.

Това е въпросът ми, за граничните районни съдилища. Това е един от въпросите.

Не разбрах дали критериите, които са възприети в дейността в доклада по дейност 1.3 са приемани по някакъв отделен начин, самостоятелен, или днес в днешното обсъждане, или когато започнем да взимаме решения, те ще бъдат приети? Това, всъщност, е въпрос, както към изпълнителите по проекта, така и към координаторите, защото се разбира, аз лично виждам този доклад за първи път сега с присъединяването на тези материали. Става въпрос за доклада, който наистина е в обем 200 и повече страници, и представлява изпълнение на дейност 1.3. Приет ли е този доклад или анализ, или както е наречен, мисля че анализ се нарича, кога, от кого, или сега той се предоставя за първи път на нашето внимание и ние също можем да дебатирате по него, защото аз имам сериозни възражения по приетите там критерии и анализът, който е направен?

Например, относно стойността на разходите за разглеждане на едно дело. Аз не си спомням ние да сме приемали изобщо такъв критерий за оценяване на правораздаването, Стойност на едно дело спрямо съдия, спрямо брой жители на съответното населено място и спрямо натовареност по брой дела. Между другото, натовареност по брой дела и натовареност по брой съдии, не виждам как ще даде различни резултати. Давам ви това само като пример. Аз пак повтарям, имам възражения по голяма част от този доклад. Та въпросът ми е дали, кога, как той е приеман и дали в момента ни се представя като готов резултат, и можем ли дебатирате по отношение на него?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Ако е възможно, да отговоря за Трън. Абсолютно сте права, г-жо Дишева, че .../Намесва се Ат. Дишева: Оставете го Трън./ Не, напротив, Вие казахте „Трън“ и аз съм длъжен да отговоря на Вашия въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, само че Районен съд-Кула и Видин, също. Въпросът е принципен, той не е за конкретен съд.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Само да отговоря. Вижте, аз смятам, че сме достатъчно конкретни за всеки съд. В Районен съд-Трън има 20 дела месечно. Ако смятате, че може да поддържахме съд, в който се гледат 20 дела месечно, в който има един съдия. Последният път като видях бюджета на Районен съд-Трън там грееше числото 550 000. Съгласен съм, ако Вие смятате, че само щото Трън е граничен и една част от тези 20 дела, пак казвам, пред мене е справка, там се гледат 20,33 дела при средно за страната около 47 или 50. Та, ако искате, смятам че веднага в движение и аз много разчитам на подобно съдействие, веднага можем да запазим Районен съд-Трън и например Районен съд-Брезник да стане Териториално отделение към Районен съд-Трън. По този начин ще изравним натовареността и цялата работа пак ще може да се върши от един или от двама съдии. Това е възможен вариант. А иначе, пак казвам, избирали сме, действително права сте, и съдилища, които са и гранични, но все пак има разлика между Трън и Каварна. Само да кажа, че Каварна има не една и две граници - и сухопътна, и морска, защото Дуранкулак е към Каварна. И понеже стана дума за Каварна, и аз по една или друга причина познавам всички хора там, а и самата Каварна, да кажа, че ако трябва да бъде закрит съд то той трябва да бъде Балчик, а не Каварна. Само да кажа, защото от Дуранкулак до Каварна, Каварна е много по-централен съд. От тази гледна точка обаче този Съвет даде 2 милиона и половина за сграда в

Балчик, така че нищо не правим. Иначе за Каварна и Трън толкова. Силвия да каже за 1.3.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извинявайте, че се намесвам. Преставам да говоря за Трън, защото той, разбирам, че е „трън“ в нечий очи по някаква причина. Говорих какъв е общият и изобщо имаме ли общ критерий кога ще закриваме граничен районен съд и ще го правим териториално поделение и кога няма. Аз също си бях написала, разбрахме, че Малко Търново няма да се прави териториално поделение, защото било на граница. За Кула, например. Вземете Кула или който е да е друг от граничните. Аз чух няколко такива, които се правят териториални поделения. Мисля, че имаше и в района на Кърджали също някъде. Така че, въпросът ми беше за общият критерий, дадох само пример. Имам ли общ критерий специално по отношение на граничните районни съдилища? Говорили сме много пъти, аз не смятах за нужно да се повтарям, за това как съдилищата и най-вече районните в пограничните райони представляват символ на държавността и т.н., всички тези неща са ни ясни и сега може да си спестим тези гръмки думи, ясни са ни тези неща. Питам дали имаме единен критерий кога ще правим районен съд по границата териториално поделение и кога не? И ако имаме единен критерий, какъв е той?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Бих искала да уточня отново какъв е днес дебатът. Това, което сме предложили ние, е примерно. Дебатът днес е кой от всичките модели да изберем. Съдържанието на модела, т.е. предложението в конкретика е след нашето решение кой модел ще бъде избран. И ще ви кажа веднага, че Комисията по натовареност, например, също има предложение как да бъдат редуцирани регионите, всеки един от вас също има предложение. Ние просто сме ви дали като пример съдилища, които са ниско натоварени и са с до двама съдии в

тях, за да може да се прецени за каква специализация говорим, за каква равномерна натовареност говорим, как би се затруднила работата на съдилищата или би се облекчила при този модел? Ще изляза от проекта и ще си кажа собственото мнение по модел 2.

За мене този модел, освен че ще утежни работата на съдилищата, ще доведе единствено до малко съкращаване на общата администрация и до нищо друго. Това е моето лично мнение и излизам от проекта. Но ние в момента ви представяме становищата такива, каквито ги събрахме в България и такива, какви ги разработи изпълнителят по проекта по наша поръчка. Моля ви, не се заглеждате в Районен съд-Трън или в Районен съд-Кула. Ако на следващата фаза колегията реши, че нито един граничен съд няма да стане териториално отделение, правим го. Ако решим, че други ще са териториалните отделения - не тези, правим го, но дайте да се съсредоточим върху модела и ползите, и недостатъците от него.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Ще дам думата и на г-жа Пашкунова, и на г-жа Марчева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извинявайте, аз не получих отговор на другия въпрос. Още два имах.

ЛОЗАН ПАНОВ: Разбирам, ще дам думата, но понеже виждам, че започва разговорът да става все по-емоционален, колегите са положили усилия и труд, и ние трябва да имаме респект към това, което са направили. За да може обаче ние да вземем решение по конкретния модел, е нужно да знаем детайли не за конкретни съдилища, а за начинът, по който ще се осъществява организационно работата, избирайки един или друг модел. Въпросите, които зададоха г-жа Керелска и г-жа Дишева, са точно в тази посока. Ако имаме един приемащ съд и други две съдилища, които ще бъдат териториални отделения, къде ще се разпределят делата? В приемащия съд или в

териториалното отделение? Задавам въпроса, защото мисля че около това гравитират и другите въпроси. И това е важен въпрос, защото вероятно и другите колеги са ви задавали същите въпроси, как това ще се организира, защото се даде отговор с възможни варианти, но не продължи дискусиата в тази посока. Защото може би колегите, които имат по-богат опит и години стаж, те си спомнят правораздаването на пункт. /Чува се: Да./ И вероятно на дискусиата някой е дискутирал и тази тема. Нека да направим разликата и всичко останало, и да стане ясно приемащият съд ли е този, които ще разпределя делата и ако е така как ще се придвижат книгата от съда, който е териториално отделение към приемащия съд, после как ще се връщат, защото нали приемаме, че целта на подобен модел е да се запази възможността всички граждани, всички процесуални представители да посещават същите съдилища, които са работили и преди това. Въпросът е, ако идеята е съдиите да отидат да гледат делата, то това как ще се осъществява чисто организационно и технически, за да може ние да се насочим към един или към друг модел?

Извинявам се, ако бях много многословен, но това беше един от въпросите, които се зададоха, мисля че от г-жа Керелска.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Благодаря. Да го обясним, тогава, понагледно. Приемете, че делата се разпределят в приемащия съд. Взимам пример - Районен съд-Смолян, Районен съд-Чепеларе. Книжката за образуване на дела се подават в Териториалното отделение Районен съд-Чепеларе и отиват за разпределение в Районен съд-Смолян. Дали ще бъде на хартиен носител или на електронен носител решаваме ние. Към момента, в който този модел би влязъл в сила, предполагам, че ще имаме електронно правосъдие и това няма да е проблем за разпределение на делата. Тоест, делата се разпределят между всички в Районен съд-Смолян. Оттам-нататък ние трябва да решим. Това

означава, че съдиите ще гледат делата по график или ще се разпределя между по-ограничен брой съдии, които да гледат делата в териториалното отделение? Приемаме вариант, че делата се разпределят между всички съдии, защото спазваме принципа на случайно разпределение на делата. Оттук-насетне, какво следва практически? Десет съдии, различни, имат десет дела в териториалното отделение. Насрочват си ги те. Трябва да стиковат някакъв график и да отидат пет по пет или както искат, или ако искат да ходят всеки ден да разглеждат дела, но това е перспективата пред този модел. Делата физически ще стоят в териториалното отделение, при наличието на електронни образи. Страните ще имат и физически достъп до хартиените дела в териториалното отделение или електронен, при развитието на електронното правосъдие.

Това е в този модел. Да приемем, че това е този модел.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Г-жа Керелска, заповядайте. След това г-жа Пашкунова и г-жа Марчева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извинявайте, аз питах за дейността по 1.3? Това е много важен въпрос. Съжалявам, че трябва да ви върна, но имаше готовност за отговор на този въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Цанова, заповядайте.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Дейност 3 е приета с протокол на 28.10.2019 г. Правя следното уточнение. Нашето задание искаше да надградим дефинираните от ВСС базови критерии и да изведем нови или допълнителни такива. Знаете, че с доклада от 2015 г. вие сте приели базови критерии, ние изведохме нови критерии. Точно затова показателите по критерий „Натовареност, административна структура, ефективност, ефикасност" са допълнителни към базовите. Идеята беше да ви дадем една по-голяма основа и много повече данни, въз основа на които вече вие да вземете вашето решение как ще разиграете и кои

показатели ще използвате. Надяваме се, че сме се опитали да дадем добавена стойност към базовите. Това беше идеята, това беше заданието.

Благодаря ви.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Г-жо Пашкунова, ще ми позволите ли само да задам уточняващия въпрос, защото той е свързан с това, което г-жа Димитрова току-що обясни?

Въпросът ми е, искам да изясня за себе си, а пък и колегите може би си го задават. Колегите, които са в районните съдилища, които ще станат териториални отделения, чисто физически там ли ще останат? Разбра се, че те вече ще бъдат съдии към приемащия съд. А чисто физически те ще останат в териториалното отделение, може би това е идеята? И освен тези съдии, доколкото делата ще се разпределят между всички съдии в приемащия съд и е напълно възможно едно такова дело по силата на местната подсъдност да се падне на съдия, който е в приемащия съд, този съдия от приемащия съд трябва да отиде в териториалното поделение, за да го разгледа там? Правилно ли съм разбрала?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да, точно това обясняваме. В териториалното отделение няма да има един постоянен съдия, който да стои. След като делата се разпределят на случаен принцип между всички съдии в Районния съд-Смолян, каквито са и тези от Районен съд-Чепеларе, означава че делата ще се разпределят между всички. Не двама съдии ще гледат делата на този съд, а всичките 10 съдии, които са в този съд, което означава, че във всеки ден ще има различен дежурен в този ден и всеки Божи ден ще ходят различни съдии да гледат делата на териториалното отделение.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Тоест, там няма да има постоянно физическо присъствие на съдиите, които към настоящия момент или

към момента на влизане на реформата в сила са съдии в това териториално отделение?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да, тези съдии от териториалното отделение влизат в състава на Районен съд-Смолян, преместват се в Районен съд-Смолян и по случайното разпределение, който се падне за деня, отива в териториалното отделение, дава дежурство и гледа дела.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Ама чакайте, нали преди малко Вие, г-жо Димитрова, казахте, че тепърва ще трябва да изберем между три варианта на разрешение? Или това случайно разпределение между всички съдии, които казахте, или между двама-трима, които да дават дежурства на месец, или пък един, който да е вързан, образно казано, за териториалното поделение. Нали малко преди това казахте, че тепърва ще трябва да обсъждаме кой от трите варианта е работещ?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да, г-жо Дишева, точно така. Разрешаването на този въпрос технически може да се извърши по няколко начина. Затова ги съобщихме. В момента отговарям на г-жа Керелска във връзка с варианта, в който делата се разпределят между всички и всички съдии ходят да гледат дела. Другото техническо разрешение на въпроса, с всичките му предимства и недостатъци, е да има определен съдия, който да правораздава в този съд, т.е. нищо по-различно от сегашното състояние, но когато в районния съд има необходимост от съдията от териториалното отделение, защото районният съд е натоварен, а в териториалното отделение няма много работа, тогава този съдия ще отиде да работи в районния съд. Само че, тук въпросът е, че в териториалното отделение, ако дежурствата продължават на този принцип винаги ще следва да има съдия.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, г-жо Пашкунова, г-жа Марчева.

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, може би г-жа Марчева, ако иска, тя отдавна вдига ръка.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Марчева, заповядайте.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Благодаря Ви. Аз всъщност с едно процедурно питане и съответно предложение исках да се включа. Понеже виждам, че колегите освен въпроси започват да изразяват и становища по отделните модели. Мен това лично ме смущава, защото не знам каква процедура следваме. Дали само въпроси сега ще слушаме и съответно ще имаме едно самостоятелно заседание, в което ще обсъждаме вече всички модели, съобразно отговорите днес и това, което сме прочели, между другото голяма част от нещата, които се задават като въпроси имат своите отговори в това, което ни е предоставено като информация в материалите по точката. Съзнавам, че те са много като обем и вероятно не сте имали всички възможност изцяло да ги възприемете, въпросът наистина е много сериозен и много обемен. Това едно. Тоест, питането ми беше дали ние ще изразяваме сега становища или правим само питания конкретно по моделите, а не принципни питания, които са свързани с евентуалното, как да кажа, доразвитие на този модел, така както е заложен? Защото предметът на точката на въпроса днес е ние да приемем доклада на колегите по проекта и съответно, ако имаме неясноти те да ни ги разяснят. Иначе да влизаме в дебати сега не е продуктивно. Извинявайте, сега е 12.30, ние не сме дори на една трета от обема информация, който трябва да получим.

Това е моето предложение или питане, както искате го приемете, просто искам да знам какво правим?

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Ние нямаме доклад, който трябва да приемете днес. Тоест, дейност 1.7 в момента е дейност, която е на екипа от страна на Висшия съдебен съвет и магистратите по места. Тоест, ние в момента участваме във ваша дейност с идеята да споделим какви модели сме разработили и да отговорим на въпросите

ви. Но това, което трябва, е вие да си дискутирате и да вземете в един момент, не много дълъг, решение. Но няма доклад, наш, който трябва да се приеме в момента.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Да, разбрах. Въпросът беше по-скоро към колегите от Съдийска колегия, дали ще изразяваме становища по моделите или само въпроси ще задаваме?

ЛОЗАН ПАНОВ: Това, което уточнихме като процедура, е да се запознаем с всеки един от моделите и да се задават въпроси. Ако някой в своето изказване изразява становище, знаете, че нито имаме възможността да го спрем да го направи или пък имаме възможността да му забраним да го направи, така че за мен е важно при всеки един модел да се зададат необходимите въпроси, за да може всеки от вас да си получи необходимата информация за моделите.

Г-жо Пашкунова, заповядайте.

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Колеги, аз също исках процедурно предложение да направя. И г-жа Марчева до известна степен каза част от това, което исках. Нека да задаваме въпроси по всеки един от моделите, тъй като днес се разбрахме да се презентират четирите модела, които три е изработила фирмата, която е направила консултантските проучвания и един е резултат от обсъжданията с колеги по места. Така че, нека да се задават въпроси само по модела, с оглед нашето решение, последващо, на кой от моделите да се спрем и въобще дали да се спрем на някой от моделите, защото ние навлязохме вече в конкретика да обсъждаме кои съдилища ще станат териториални отделения, към кой районен съд, защо са избрани едни съдилища, а други не са избрани или не са коментирани. Първоначално при презентацията на този модел ни беше дадена възможност, ако се спрем на този модел, т.е. ако решението на мнозинството счете, че това е най-удачният модел, да се включват други съдилища или да се изключват

тези, които ни е предложил проектният екип, така че моята молба е, за да работим по-оперативно само въпроси, свързани с това дали е удачен този модел, да се задават на членовете на проектния екип и на фирмата изпълнител по тази дейност. По мое мнение, само да се вметна във връзка според мен с проблема, който съществува по този модел, тук въпросът с разпределението на делата стои между териториалните отделения и съответния районен съд. Аз също считам, че това е въпрос, който е организационен, той не касае промяна на местната подсъдност, защото териториалните отделения не са самостоятелни субекти. Те ще гледат делата, които са в обсега на местната компетентност на приемащия районен съд. Оттам-насетне, това което споделиха и колегите Димитрова и Шекерджиев, въпросът е дали централизирано или на местно ниво ще се реши как да се разпределят тези дела... /прекъсната/

АТАНАСКА ДИШЕВА: Г-жо Пашкунова, Вие също изразявате становище.

ЦВЕТИНКА ПАШКУНОВА: Да, колега Дишева, понеже аз съзирам тук единствения проблем по този модел, който коментираме и затова изразявам становище, тъй като вече многократно се каза по този въпрос как трябва да се реши. Оттам-насетне, считам че трябва да преминем към презентация на модел 2. Това е моето мнение.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Г-жо Дишева, преди да продължите и да Ви дам думата, при уточняването на въпросите за този модел, нека да стане ясно какво се случва при бързите производства, тъй като в един районен съд имаме такива бързи производства, които могат да бъдат както наказателни така и от гражданско правен характер. Ако ние вървим на специализация това означава, че ако има и един дежурен съдия, който е възможен като вариант, то тогава това ще рефлектира върху

специализацията на колегите. Това означава да бъдат поне двама съдии. Разбирам, че е възможно в един такъв съд, примерно за няколко дни да няма бързи производства, но пък е възможно да има и то и наказателни, и граждански. Това е въпрос, който също трябва да го дискутираме с оглед оформянето на мнение по отношение на този проект, защото ако в съда няма магистрат, който да присъства, то тогава при такова бързо производство трябва бързо да се организира от приемащия съд транспортиране на колегата, разглеждане, запознаване с материалите по делото и т.н. Това също са въпроси, които трябва по някакъв начин да ги дискутираме.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Ако ми дадете възможност да отговоря. Когато става дума за бързи производства в областта на гражданското, мисля че Боряна отговори, ще е този съдия, който играе функцията на дежурен съдия. Не знам, просто не съм достатъчно компетентен, но когато става дума за наказателните бързи производства специализацията изисква наказателното бързо производство или всяко едно производство, което има наказателен характер, да бъде разгледано от един от съдиите, които работят като специалисти по наказателно право. Ако образно си го представите, ако дойде мярка за неотклонение би трябвало да бъде разгледана не от съдията, който е там, а от някой, който е специалист по наказателно право. На пръв поглед изглежда, че трябва да има двама съдии винаги да се поддържат в териториалното отделение - един наказателен специалист и един граждански, за да постигнем целта - специализация. Истината обаче е друга. Не съм убеден, че в момента можем да го покажем, но това е проверимо обстоятелство. Броят бързи производства, имам предвид класически бързи производства и мерки за неотклонение в териториалните отделения е под 10 годишно. Някъде въобще няма, което значи, че на практика необходимостта от наказателен съдия ще

бъде веднъж, два или три пъти годишно. Аз смятам, че в този случай би могъл наказателният съдия от приемащия съд да отиде там където е делото.

Що се отнася до по-спешната процедура, примерно даване на разрешение или даване на одобрение за осъществено действие по разследването, което е също част от задълженията на дежурния съдия, в този случай на мен ми се струва, че не е необходимо съдията да ходи в териториалното отделение, защото в случая разследващите органи биха могли да отидат при съдията, който се намира на обичайното си работно място. Пак казвам, при мерки и бързи производства съдията ще отиде, защото те са открити, във всички други случаи по-скоро делото ще отиде при съдията, а не съдията при делото. Поне аз така си го представям при този модел.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: По отношение на гражданските дела бързите производства не са бързи, всички знаем. Вероятно г-н Панов има предвид производства, които се гледат на дежурство от гражданските съдии в районните съдилища. Неслучайно казахме, че освен съдиите, които трябва да разглеждат делата, разпределени на случаен принцип между всички, в съда винаги трябва да има дежурен съдия.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря. Въпроси още? Г-жо Дишева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз се опитвам да намеря решението, за което спомена г-жа Цанова от 28 октомври, ако правилно съм разбрала, от 2019 г. Можете ли да уточните дали става въпрос за решение на Пленума или на Съдийска колегия, защото от тази дата няма заседание нито на Съдийска колегия, нито на Пленум, но има две заседания и на Пленум и на Съдийска колегия от 29 октомври, но там в дневния ред, в който досега рових, такова решение не е взето? Моля да уточните.

И след това, по отношение на коментарите на г-жа Марчева и в известен смисъл допълнено от г-жа Пашкунова за това да не сме правили коментари днес по моделите. Аз смея да твърдя, че не съм правила коментар по моделите. Опитвам се да изясня за себе си начинът, по който ще действа този модел, какви са вижданията на координаторите по проекта, които очевидно много повече от нас са мислили, и на представителите на фирмата. Така че, това нещо е невъзможно да се илюстрира и да се покаже цялата дълбочина и съдържание на въпроса без да се дадат някакви примери. Освен това, ще отправя нещо, което бих нарекла апел. Колеги, въпросът с промяна на съдебната карта е толкова съществен, че най-голямата грешка, която може да допуснем, е да бързаме. Бързахме през юни и юли, когато приемахме Единната информационна система на съдилищата и всички знаем до какво доведе това. Нека поне тази грешка да не повтаряме. И ако някой може да ми заяви, че има по-важна работа днес или сега, нека да го направи, за да сме наясно кой как подрежда приоритети си. Съжалявам за това дълго говорене, но да пришпорвате нещата и да казвате кое е важно и кое не е важно, когато ние ще избираме модел за съдебна реформа или за реформа на съдебната карта, просто е, бих казала дори, безотговорно.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Извинявайте, имам право на реплика. Може ли?

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Марчева, заповядайте, след това ще дам думата на г-жа Цанова.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Колега Дишева, Вие и днес не изневерихте на себе си да тълкувате думите на колегите си по един много превратен и манипулативен начин. По никакъв начин не считам, че трябва да се бърза. Естествено, че това е най-същественият въпрос, който стои пред тази Съдийска колегия. Много е важен. Работата, която

са свършили колегите по проекта, е много голяма, моите поздравления за тях. Точно именно поради това, че ние дължим цялото си внимание, е добре да изслушаме моделите, а ако някой счита, че трябва да изразяваме коментари, т.е. моят въпрос беше ние само ще слушаме и ще задаваме уточняващи въпроси или и ще коментираме? Защото в началото останах с друго убеждение. По никакъв начин не съм изявявала намерение и желание да се ограничава времето. Грешно сте ме разбрали и Вие много добре го знаете.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Г-жо Цанова, заповядайте.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Аз казах, че работата е приета с протокол, не с решение. Работата е приета с протокол, подписан от г-жа Мутафова, която с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по Протокол № 35 от 02.11.2017 г. в качеството ѝ на ръководител на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебна карта“ е упълномощена и съгласно нашия договор упълномощен представител на възложителя ВСС приема продуктите.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Разбрах, да. Защото ние с протокол от дата и номер означаваме протоколните решения на Пленум и на Съдийска колегия. Разбрах, благодаря Ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Г-н Мавров, заповядайте.

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Аз ще задам само един въпрос. Той е свързан с финансовата страна на цялата тази реформа. Правени ли са изчисления това „зиг-заг“ правосъдие дали няма да ни излезе по-скъпо отколкото сегашното положение? Говорим за командироване, ние тука трябва да имаме предвид, че това командироване ще е ежедневно от съда, приемащият съд към териториалното отделение. Някой правил ли е някаква финансова обосновка? Да не би този модел или който и да било друг модел, защото ще задам въпроси и за другите модели, има ли

някакви разчети, да не излезе това правосъдие по-скъпо отколкото е в момента?

Благодаря.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря, г-н Мавров. Г-н Шекерджиев.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Да отговоря на колежата Мавров.

Не, не сме правили финансова обосновка или поне не сме я правили във варианта, в който Вие си го представяте, но ние казахме в самото начало и продължаваме да го твърдим. Постигането на финансов резултат не е въобще сред целите на тази реформа. Ако искаме да направим реформа, то не го правим, за да спестим пари, още повече ние сме напълно наясно, че няма да спестим пари, защото както беше споменато 92 % от всички разходи са разходи за заплати.

Що се отнася до командировъчните. Аз продължавам да твърдя, че тогава когато един съдия работи на място различно от това, което живее, когато той пътува, за да върши работата ми изглежда справедливо да получи заплащане и да му бъдат възстановени направените транспортни разноси, нещо, което ние не правим. Ако това нещо се случи, ти живееш в Смолян, съжалявам, че Чепеларе и Смолян толкова често бяха споменавани днес, не ги вадим пред скоби, ако живееш в Смолян и работиш в Чепеларе е редно да бъде заплатено от бюджета на съдебната система направените транспортни разноси, но не, не сме правили финансов анализ или поне не такъв, какъвто се предлага, какво ще спестим, колко ще спестим или колко ще ни струва.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жа Бойнузова.

БОЙКА БОЙНУЗОВА: Аз ще си позволя да Ви отговоря на този въпрос. В рамките на проекта ние отделно в рамките на дейност 1.3. правихме сериозен анализ на финансовото изпълнение на бюджета на съдебната власт. Именно оттам идват и анализите, които и г-жа Цанова спомена, и г-н Шекерджиев току-що за самата структура на

приходите и разходите на съдилищата, в случая и прокуратурите изследвахме, така че при разработването на моделите нашата задача по задание беше да направим прогнозна оценка. Финансова обосновка би могла да се направи в детайли когато са ясни техническите подробности по конкретните съдилища, които ще бъдат избрани за конкретен модел и куп други технически подробности, които са важни за конкретните изчисления. Това, което ние се опитахме да направим с прогнозната оценка е да оценим потенциалното влияние на категория разходи, върху които прилагането на всеки от моделите би могъл да повлияе. Затова се казва и в нашите доклади, и тук няколко пъти беше споменато, че основно потенциален ефект в една или в друга посока върху бюджета би имало прилагането на модела върху разходите за възнаграждение, евентуално такива биха могли да имат върху разходите за пътуване, командировки и най-малко върху текущи разходи, свързани с поддръжка на сграден фонд, който също г-жа Цанова обясни. Така че за всеки от моделите сме описали в материалите, които вече имате, какви са евентуалните потенциални ефекти върху бюджета само по отношение на структурата, без да можем да ги изчислим в детайли.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само ако ми позволите, от това, което разбрах от колегите и от г-жа Цанова и г-жа Бойнузова. Вижте, когато се разискваше този модел мисля, че няколко пъти вече беше казано, че това ще рефлектира най-вече и върху общата администрация, тъй като приемащия съд е този, който ще има такава обща администрация, която ще обслужва и другия съд, който е отделение към него. При това положение това ще рефлектира върху възнаграждението и разходите за възнаграждения за обща администрация. Мисля, че се каза вече няколко пъти. Отговарям на въпроса на г-н Мавров, поне аз така

разбрах, това е една от положителните страни на този модел № 1, който се предлага.

Заповядайте за още въпроси.

Г-жо Дишева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Имам много кратък въпрос във връзка с последното говорене. Може ли да се уточни дали 91 или 92, не запомних точната цифра, процента, са разходите за възнаграждение само на служители или на служители и на съдии, защото се каза няколко пъти този аргумент.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Служители и съдии. Веднага отговарям.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Служители и съдии. Точно така го разбирам и аз, но няма да се стигна до никакво съкращаване на съдии по този модел, нали така?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Категорично не. Още нещо - като че ли няма да се стигне и до съкращаване на специализирана администрация. Става дума за общата администрация и то не разбира се във всички случаи, защото не може да съкратите цялата обща администрация в териториално отделение, защото някой трябва да го чисти или да пуска печката, което ми се струва наложително, но примерно ако има двама счетоводители или трима счетоводители може би тази работа може да бъде осъществявана от един счетоводител, или от един пи-ар, в зависимост от съответните съдилища.

ЛОЗАН ПАНОВ: Вижте, логично е да се очаква когато има териториално отделение да се поддържа сградата и тези разходи ще продължат и ще се запазят при този модел, който се предлага, защото служителите, които се грижат за тази дейност те няма как да бъдат заменени от някой друг, включително и капиталовите разходи, и всичко

останало ще остане, защото в този модел не се предлага закриване на съдилища. Мисля, че е ясно за всички.

Добре, колеги, други въпроси? Не виждам въпроси.

Пристъпваме към вторият модел. Ще помоля както г-жа Цанова.../прекъснат от Атанаска Дишева - извинявайте, процедурно предложение имам, г-н Панов, извинявайте, че Ви прекъсвам. Предлагам да направим почивка, заседаваме мисля, че от четири часа и половина, разумно е и с оглед хигиена и охрана на труда. Правя такова процедурно предложение/ Лозан Панов - колеги, предложението е разумно, в момента е 13,00 ч., в 13,15 ч. нека да бъдем на линия. Благодаря ви.

/След почивката/

ЛОЗАН ПАНОВ: Продължаваме заседанието на Съдийска колегия от 15 октомври. Давам думата на г-жа Цанова да представи модел № 2.

Заповядайте!

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Благодаря Ви. Само едно уточнение, че тук ще бъда по-кратка по две причини и вече ако в хода на дискусията ако въпроси сме на разположение да отговаряме.

Първата причина е, че като фази този модел е същия, припокриват се с фазите на модел 1 и втората е, че при всички проведени обсъждания, пет, във всеки един от апелативните райони категорично този модел не се възприема като възможен за прилагане. В края на презентацията ще видите и оценката на въздействие, която ние направихме в изпълнение на дейността по разработване на моделите, тя е направена чрез въпросници към всички заинтересовани страни.

Оценката на въздействие също показва, че този модел не се възприема, но минавам кратко по него.

По своята същност е подход, при който два или повече районни съдилища в рамките на окръжен район се обединяват в един районен съд, като единия става приемащ, а другият или другите районни съдилища, чиято дейност се прехвърля. Тук всъщност се обединяват два или повече районни съдилища и нямаме опцията да остане териториално отделение. Виждате фазите на модела, по същият начин, секунда, не съм направила на екрана шерване. Ето. Определението, фазите на модел 2, по същият начин подготвителна фаза, мониторинг и анализ на районните съдилища, които биха влезли в този модел за реорганизиране, публичен дебат за предстояща реорганизация, вземане на решение за случването по този модел и провеждане на кампания за информиране на обществеността.

Фаза 2 и 4, само да уточня, е също със заинтересовани страни и включва магистратите и съдебните служители от районните съдилища, които ще се реформират, а обсъжданията, които бяха направени също бяха със заинтересованите страни, които споменах и сред тях беше направена и оценката на въздействие.

Тук в подготвителната фаза, тъй като тя е разписана по същия начин с модел 1 само ще отбележа разликите, а именно това е, че когато се прави мониторинг на кои структури точно ще бъдат включени за реорганизация по този модел 2 е много важно да се изследва особености на района от гледна точка на географско положение, дали той не е граничен, тъй като тук изключваме възможността да остане структура като териториално отделение. Виждате дейностите по подготвителната фаза са същите: мониторинг, изготвяне на анализ по избрани критерии. Правя уточнението, че след като се вземе решение по кой модел за реорганизация ще се върви,

тогава вече може да се играе с всички критерии за натовареност, административна структура, ефективност и ефикасност, т.е. вие може да решите кои от разработените показатели по тези критерии са най-важни и цифрите по тях да се разиграват и съответно да се вземат предвид. Завършва фазата с План за реорганизация.

Дейностите по реализация на втора фаза е провеждане на публичен дебат. Това е след като се вземе съответно решението за реорганизация евентуално по този модел и отразяване на препоръките от този публичен дебат.

Същинската фаза също включва реорганизиране на дейност, свързана с човешките ресурси, като разкриване на щатни бройки за магистрати в приемащия районен съд, определяне брой и длъжности на съдебни служители в администрацията на приемащия районен съд, ако е необходимо обучение на персонала, дейности по реорганизация на същинската дейност по правораздаване, като разпределяне на дела, въвеждане на специализация, организиране на деловодната работа, реорганизация на финансово-стопанската дейност и сграден фонд. Тъй като тук няма да остане териториално отделение съответно сградите, които са ползвани от районен съд, който ще премине към приемащия районен съд най-вероятно със сигурност няма да се използват вече или пък ако има някакво междинно решение, то трябва да се обсъди, закриване на Булстат, кодове в "Себра", организиране, предаване, приемане на финансово-счетоводни документи, движимо, недвижимо имущество, архив. Най-вероятно по същинската фаза за реализация ще има доста коментари и въпроси, които трябва да бъдат изяснени.

Четвъртата фаза е също осигуряване на информация за обществеността при прилагането на този модел 2, съответно сме предвидили тази фаза да следва цялостното прилагане на модел 2 от началото до неговия край. Виждате разположен план-график за

реализацията на модел 2. Тук цифрите по критериите, които бяха показани в модел 1 са същите, затова няма да минаваме по тях. Същите пилотни съдилища са. И идентифицираните силни и слаби страни, като силни страни те са аналогични с модел 1, а именно преодоляване на неравномерна натовареност, възможност за въвеждане на специализация сред магистратите, постигане на оптимално съотношение между съдебни служители и магистрати. Слабите страни, в червено, на първо място липса на съгласие на заинтересованите страни, пак казвам, и при оценка на въздействието, и при обсъжданията, които се случиха съвсем скоро този модел не се възприема, заради нарушаване достъпа до правосъдие. Разбира се, реализацията на този модел ако е възможно въобще той да се приеме като възможен, ще изисква сериозни времеви човешки ресурси за осъществяването му.

Прогнозната оценка за влиянието върху бюджета на съдебната система, виждате потенциалния ефект върху видовете разходи, отново ако има такъв аналогично на модел 1 е възможна оптимизация на разходи за възнаграждения на персонала, тъй като почти 92 % от бюджета на съдебната система е разходи за работни заплати, възнаграждения, включително осигурителни вноски и на магистрати, и на съдебни служители. Все пак обаче тук трябва да се уточни, че прилагането на този модел най-вероятно ще бъде по-скъпо, като конкретни цифри могат да се сметнат, след като бъдат избрани конкретни районни съдилища, за които да се приложи и ще се види дали се оптимизира или се утежнява бюджета на съдебната система.

По отношение на разходите за поддръжка и ползване на материално-техническа база, пак казвам, зависи дали ще има оптимизация на този вид разход, в зависимост от това дали сега съществуващите сгради на районни съдилища, които биха минали към

приемащ районен съд ще се използват за дейности, свързани с дейността на районния съд, който е приемащ.

Много важен момент тук е дали приемащият районен съд има възможност изобщо да приеме магистрати и съдебни служители като материална база. Това нещо беше обсъждано много широко в обсъжданията.

Това е много накратко модел 2.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Г-н Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Ако ми позволите и аз да кажа няколко думи за модел 2.

Модел 2 на практика, колеги, значи закриване на съдилища, окончателно закриване на съдилища. Ние считаме, че този модел е неприложим, тъй като ако го сравним с модел 1 ползите от приложението му са идентични с тези в модел 1. Какво значи това. Това значи, че отново ще имаме постигане на специализация, защото съдиите, магистратите на закрития съд биха следвало да се влеят в състава на съдиите от този съд, който остава.

На следващо място ще постигнем евентуално и изравняване на натоварването между тези два съда, образно казано закрити и този, който остава, като всички тези ползи ние постигаме и без закриване на съдилища, при приложение на модел 1.

Оттук насетне кои са негативите. Според мен те са толкова съществени, че не могат да бъдат в никакъв случай възприети.

На първо място ще имаме обединяване на два съдебни района, създаване на един голям съдебен район, което веднага ще се отрази на достъпа на гражданите до правосъдие. При закриване на съд това значи, че всички граждани, които са ползвали съдебна услуга в него във всички случаи трябва да ползват вече такава в съд, който без

съмнение е по-отдалечен. Това ще създаде съществен проблем за достъпа до правосъдие.

На следващо място - в хода на обсъжданията ние чухме много становища, които са от страна на колегите, но в едно нещо и при петте обсъждания колегите магистрати бяха категорични, а и не само тези, които участваха в обсъжданията, говоря за представители на неправителствени организации, адвокати, представители на Общински съвети, местна власт, кметове и т.н. Те бяха абсолютно категорични и то много категорични, че не следва да бъде закриван нито един съд, в рамките на апелативния район, защото обсъжданията бяха в рамките на апелативния район. Ето защо ние няма да ви предложим, така както направихме с модел 1 какъвто и да е план, конкретен, за приложение на модел 2, защото, колеги, поне аз и колегата Димитрова сме категорично против приложението на модел 2. За себе си ще кажа - в хода на изслушването преди да бъде избран за член на Съдийската колегия един от съдиите ако се не лъжа в Районен съд Ивайловград ми зададе точно този въпрос. Аз помня какво му отговорих и смятам, че ще отстъпя от това, което му казах. Така или иначе смятам, че не трябва да бъде закрит нито един съд в тази държава, защото спестяването на пари не може да бъде основание там, където е имало знаме и герб да няма повече. Това е нашето виждане за модел 2, като при преценката дали да го приложим ние преценихме, че ако вие решите той да бъде приложен може би има два критерия. Единият е най-новите съдилища да бъдат огледани или критерия най-малко натоварените съдилища да бъдат огледани. Сега, тук имаме технически проблем, но ако ми позволите, за да илюстрирам, ще ми се, има една таблица с петте най-малко натоварени съдилища, ако можем да я покажем. Ще ви покажа таблицата с петте най-малко натоварени съдилища, не знам дали се виждат, това са съдилищата в Крумовград, Чепеларе, Малко Търново,

Ардино и Ивайловград. Това са съдилища съответно с натовареност, която е между 9,11 дела месечно на съдия което е Ивайловград, до 18,46 натовареност в Чепеларе. Погледнете ги, колеги, според мен е напълно недопустимо тези съдилища да бъдат закрити, защото не можем да си позволим в тези населени места да няма съдебна институция. Ето защо, ние сме готови с г-жа Димитрова да отговорим на въпроси, но все пак считаме, че модел 2, се солидаризираме с това, което казаха колегите - модел 2 за съществуващи общи съдилища е напълно недопустим.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Тъй като отново не виждам колегите, участващи в заседанието, ще ви моля всеки един от вас да се обозначи, като заяви дали ще задава въпроси.

Заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз ако може, не знам дали виждате?

ЛОЗАН ПАНОВ: Само преди да дам думата на г-жа Дишева. Тъй като каквото и решение да се вземе, не казвам днес, по-нататък във времето, всеки един от моделите или комбиниране на модели, това ще бъде управленско решение. Само, че управленски решения се вземани и тогава когато са откривани съдилища. Предвид на анализът, особено по модел 2 за оптимизиране на районни съдилища, бихте ли ни дали информация по-подробно, може би не от дейността на този ВСС, защото няма съд, който да е открит по времето на този ВСС, но нека се върнем назад във времето, за да видим кои са новооткритите най-млади съдилища в историята на българската правосъдна система, ако имате този анализ. В смисъл, моля ви, да се изясни този въпрос, защото това са управленски решения, които са вземали преди нас членовете на ВСС. Те са вървели към посока към това да се увеличава броят на съдебните институции в страната и предвид на модел 2 и нашия

информиран избор все пак нека да имаме тази информация, за да разберем кои са последните съдилища, които са най-млади в нашата история.

Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Казвам, че тази информация към настоящия момент, в рамките на докладите я нямаме, но тази информация може да бъде изискана и доста бързо бихме могли, като я възложим не на екипа по този проект, а на администрацията на ВСС тя да бъде направена. Това, което аз подготвих, информацията, която имахме е по критерии "натовареност", петте най-малко натоварени съдилища, но аз смятам, че може да бъде изискана и представена и другата информация кога е открит съда, от кой ВСС, и с кое решение, като искам само да обърна внимание - например ние бяхме с г-жа Димитрова в Чепеларе. Чепеларе е съд, който три пъти е откриван и три пъти е закриван. Най-вероятно има такива други, само трябва да дефинираме периода, в който желаем да бъде изготвена тази информация.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Г-н Панов, дали мога да се включа с малко информация?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте. Дори Ви виждам, г-жо Марчева. Дори Ви виждам, само че преди това беше г-жа Дишева.

Заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Само да отговоря. Само с информация, не с въпрос по повод това, което Вие повдигнахте като въпрос. Аз мога да кажа, като изключим разкриването на административните съдилища, за които всички знаем кога е случи и колко са на брой, това, което имаме като информация в Комисия "Натовареност " и въобще във ВСС, предвид на това, че това е орган, който е разкрит след 1991 г. ако не се лъжа, 1993 г., извинявам се, информацията, с която разполагаме за

новоразкрити след 1992 г. съдилища са следните: Районен съд Козлодуй през 1993 г., Районен съд Каварна през 1993 г., Районен съд Средец 1994 г., Районен съд Царево 1995 г., Районен съд Брезник 1996 г. и 2007 г. Районен съд Гълъбово. Става въпрос за шест районни съдилища, които са, така да се каже, след 1989 г. са разкривани. Това е.

Преди това информацията е в Министерство на правосъдието. Аз съм изпратила писмо до министъра на правосъдието с молба да ни бъде дадена такава информация в какъв период как са създавани отделните съдилища, но все още не е пристигнала.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Все пак нека да бъде и официална тази информация. Благодаря Ви.

Г-жо Дишева, заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря. Аз щях да попитам за поредността на разкриване на съдилищата, поне откакто ВСС съществува, всъщност с въпросите и с информацията, на разбира се, също се присъединявам към виждането, че тя следва да бъде официално предоставена в писмен документ, да не се спираме само до 1991 г. когато ВСС беше разкрит.

А пък въпросът, който искам да задам, понеже като основен приоритет и на този модел се посочва изравняване на натовареността, дали е търсена, дали е целено изравняване на натовареността за страната или само в рамките на един окръжен съд или пък на един апелативен съд. Когато преценяваме, т.е. дали критерият по натовареност, по-малко и повече натовареност ще бъде преценявана в рамките на един окръг, ако разбира се изберем този модел или в рамките на апелативен район, или в рамките на цялата страна. Това е важно, за да преценим доколко е работещ този модел. Аз ще се въздържа от коментар, за разлика от г-н Шекерджиев, който всъщност каза, че няма да подкрепи този модел. Нали така се бяхме разбрали, да

не изразяваме поне към този момент, но за мен това не е проблем за мен да го чуя от него. Въпросът, нали разбрахте, за критерият натовареност как ще бъде преценяван, на какво ниво.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз смятам, че мога да дам конкретен отговор на този въпрос. Според мен трябва да бъде сравнявани два съда, които имат съседни съдебни райони. Тогава когато, образно казано, ние приложим модел 2, тогава ние трябва да закрием изцяло един съд, като на негово място няма да има нищо, и териториално отделение. Там вече няма да има съд. Съдебният район тогава би следвало да се влее към съдебните райони, с които той граничи, защото няма как, ние трябва да осигурим съд, който да разглежда въпросите, които възникват в този съдебен район. Ето защо ми се струва, че когато се обсъжда модел 2 трябва да сравняваме натовареността на този съд, за който вземаме, преценяваме дали да го закрием, да приложим модел 2 и натовареността на съдилищата, които са граничещи с неговия съдебен район. Така си го представям. Разбира се, има някакво значение и средната натовареност за страната, но тя не може да бъде определяща. Пак казвам - аз поне виждам много малко позитиви от приложението на модел 2 и заради това и ние една, която не постигаме и с модел 1. И затова ако трябва да бъде максимално откровен, този екип не е хвърлял много усилия във възможността за приложение на модел 2, още повече, сега смея да кажа, яростната съпротива на всички, които участваха в обществените обсъждания, които имаха различни становища, но бяха абсолютно категорични по това, че ние никога не трябва да прилагаме модел 2.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Аз мисля, че това, което каза г-н Шекерджиев е логично, имам предвид ако това се избере като модел 2, очевидно е, че тази подсъдност трябва да отиде някъде. Тя може да

отиде изцяло към друг съд, респективно може да бъде частично на един съд, на друг съд, защо не и на три. В смисъл това е логично, имам предвид като допълнение на неговия отговор.

Други въпроси по този модел № 2?

Заповядайте, г-жо Дишева!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Исках само да доуточня, с риск да бъда обвинена, че изразявам становище, но ние според мен може да мислим в посока кога ще преценяваме дали и кой модел да изберем, дали не можем да говорим за някакъв критерии за натовареност на единица районен съд за страната и в зависимост от това да преценяваме дали да съкращаваме съдилища, къде и колко. Така че това последното, което не помня дали г-н Шекерджиев или Вие казахте - ако ние приемем и стъпим на определен сравнително ясен и общ критерии за цялата страна, ще можем да преценяваме във всеки съдебен окръг, съответно апелативен район, дали има съдилища, които трябва да бъдат съкратени и в зависимост от това тяхната работа може да бъде разделена, защото ние по този модел очевидно ще трябва да променим съдебните райони, ако изберем този модел. Дали не може да речем в един окръг, където сега има пет районни съда да останат три, така че на двата съкращавани районни съда територията да се раздели, да се раздели между останалите районни съда, а не просто да бъде съкратен единия съд и автоматично да се прехвърли към другия. Казвам го това просто като илюстрация на това какво може да се направи със съкращаването на съдилища и за да обоснова въпроса си защо беше важно да се изясни дали ние търсим изравняване, относително изравняване на натоварването на съдилищата в цялата страна или в рамките на един окръг, а пък доколкото разбрах от г-н Шекерджиев то е сравнението е само между съседни районни съдилища, дори когато става въпрос в рамките на един окръг. Нали така, г-н Шекерджиев?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Само да уточня. Да, когато става дума за постигане изравняване на натовареност, защото изравняването на натовареност винаги е между определени съдилища, но ние имаме данни, в рамките на проекта сме ги събрали, колко дела се разглеждат в съответния съдебен район, като това е съобразено и към броя на магистратите, които работят в съответния съд, но ние имаме данни и за икономическата активност, и населението в тази район, като ние можем да кажем колко дела се падат на брой жител в рамките на съдебния район. Ако ние закрием съд, ние трябва да отчитаме не само колко дела, образно казано, разглежда този съд, но ние трябва да отчетем, според мен най-важното нещо - достъпът до правосъдие. В рамките на материалите, които са представени на вашето внимание ние имаме данни и за географското разположение на съответните пилотни съдилища, респективно на всички съдилища имаме и оттам насетне ако ние приложим модел 2, ние трябва да кажем в този случай граждани, които живеят в съдебния район, колко би следвало да пътуват до този съд, който вече ще е компетентен да разглежда техните дела. Като това нещо може да бъде сметнато в опцията съдебния район изцяло преминаваме към друг съд, разделя се между два или повече съдилища и тук вече трябва да навлезем в конкретика. Ако ние приемем модел 2, че може да проработи за един или повече съдилища, това е информация, която имаме, но ние просто трябва да я анализираме. Не сме анализирали, говоря от името на екипа, защото сме преценили, че затрудняването до достъп до правосъдие е основание въобще да не предложим приложението на този модел. Разбира се, можем да го обсъдим.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, г-жо Димитрова!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Само да допълня, че отчитайки и социално-икономическото развитие на регионите, за което имаме данни в докладите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Колеги, други въпроси?

Г-жо Марчева, заповядайте!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Мисля, че колегата Керелска беше преди мен.

ЛОЗАН ПАНОВ: Моля, да ме извините, г-жо Керелска.

Заповядайте, г-жо Керелска, след това г-жа Марчева.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Аз исках да попитам, доколкото си спомням колегите, които са в екипа, който работи по този проект имаха възможност да се запознаят с международен опит. И в тази връзка конкретният ми въпрос е - проучили ли сте вие такъв опит, чуждестранен, защото реформи по отношение на районните съдилища поне по моя информация в последните години са извършвани поне в три-четири държави, доколкото си спомням една от тях е Молдова, другата е Португалия, мисля, че и в Швеция, и още една страна, която в момента ми бяга от паметта и не бих могла да я цитирам, като разбира се този списък не е проверяван. Поне моята информация в тази насока е такава, че реформата там основно е извършена именно по такъв модел или подобен. Ако сте проучвали такъв чуждестранен опит, моля да го споделите и да споделите също така какви са били ефектите от извършената реформа.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Да, това беше дейност 1, бяха проучени реформите в мисля, че 13 държави, даже ще Ви ги кажа - Австрия, Белгия, Дания, Италия, Латвия, Литва, Нидерландия, Полша, Португалия, Франция, Хърватия. По дейност 2 бяха направени посещения в Италия и Португалия, като тук колегите ваши, които бяха

на посещенията могат да кажа по-конкретно. Точно поради тази причина, че имаме обвързване в последователността на дейностите сме и разработили и този модел 2, защото той например е приложен в някакъв вариант в Португалия, тъй като там са закривани не един или два, доста съдилища, но те на два пъти всъщност спират реформата и се връщат към първоначалния вариант, т.е. те не я отчитат като успешна. Вече в конкретика, ние в доклада по дейност 1 имаме една таблица накрая, препоръки от доклада и една таблица с добри практики във всяка една от държавите, където реформата е отнесла критики по отношение на кое и кои са добрите практики. Вече при конкретни въпроси, най-вече от посещенията в Италия и Португалия могат да споделят.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Димитрова, заповядайте!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Специално по отношение на модел 2 той е приложен в Италия. Обясниха ни, че през 2012 г. са закрили 20 съдилища, малки съдилища, като към момента най-малкия съд, който са оставили е с пет съдии. Изводът, който направиха за тази реформа беше с отрицателен знак. За тях те отчетоха, че това е грешка, че са създали мега-структури, които работят трудно и тромаво и най-вече, че са лишили хората от достъп до правосъдие. Има много други различия с нашата система, но общо взето по отношение на закриването на съдилища Португалия по-скоро има подобие на модел 4, който ще предложим, но не и с по този начин закриване на съдилища, както Италия е подходила.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте!

БОЙКА БОЙНУЗОВА: Само да допълня едно изречение, че от проучването на опита, който е в доклада от дейност 1 като основен извод беше направен точно това, което и сега г-жа Димитрова каза, че най-големия негатив и неприемане на реформа при съкращаване на

съдилища е ограничаването на достъпа до правосъдие. Навсякъде това се счита за основно право, което не следва да бъде нарушавано.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, г-жо Марчева!

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Благодаря Ви. Колеги, аз само искам да припомня по повод на въпроса на колегата Дишева, че в рамките и на този състав на ВСС, на Съдийската колегия и на предходния има очертано едно "ветрило" от критерии, по които сме се обединили за това как следва да бъде осъществявана реформа на съдебната карта, само ще ги маркирам, за да си ги припомните. Това са брой на .../прекъсната от Атанаска Дишева - аз ги знам наизуст, г-жо Марчева. Ако за мен ще ги припомняте, благодаря Ви. Знам ги/ Даниела Марчева - защото го зададохте само като един критерии, а реално ние гледаме няколко критерия.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз зададох въпрос само по критерии. Повтарям, критериите ги знам и от 2015 г., и този анализ от 200 страници съм чела. Ако е за мен, благодаря Ви.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Аз ще ги припомня, защото въпроса Ви беше такъв и точно така го схванахме. Брой на делата, степен на натовареност на съдиите, структура на населението, вид на делата, вид на съдилищата, техните отделения, задълбочаване на специализация, достъпност на правосъдието, което не означава само близост, статут на определени погранични отдалечения и съдилища да бъде отчетен, снабдяване на съда с необходимата социална инфраструктура като служби и услуги, брой магистрати на глава от населението в определена териториална единица. По принцип това между другото е критерии, който се възприема в европейските държави-членки и в основния доклад, който е СЕПЕЖ по повод на ефективността от реформите на съдебната карта и определяне на броя магистрати спрямо дела за териториална единица. Това също е критерии, който е въведен като

стандарт от СЕПЕЖ. Това исках да допълня само. Разбира се, може би е добре да мислим когато слушаме презентацията, че винаги е възможен някаква комбинация от тези модели, които се предлага, така че не е необходимо в момента да разсъждаваме конкретно възприемането на този модел изцяло само навсякъде, във всички съдебни райони. Това беше. Благодаря ви.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Колеги, други въпроси по модел № 2? Няма други въпроси. Мисля, че всички изслушахме изказванията, зададохме въпросите, да продължим нататък.

Заповядайте!

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Трети модел. Подход, при който се осигурява възможност за мобилност на съдебните служители в районните съдилища, в рамките на даден окръжен район, на база на определени стандарти за численост.

Основната цел на модела - осигуряване на балансирана натовареност на районните съдилища, в рамките на окръжен район при вариращо през текущата година постъпление на дела. Два момента - заложили сме мобилност на съдебните служители, тъй като към момента има разпоредба, която позволява мобилност на магистратите чрез командироване и фазата на реализация тук включват: основна първа фаза - изработване на стандарти за численост на магистрати и съдебни служители в районните съдилища, втората фаза съответно разработване на процедура за мобилност на съдебни служители и обсъждане в случай, че се вземе решение за реорганизация по този модел.

Първата фаза, подготвителната дейност и сформирание на работна група, която да изготви тези стандарти за численост. Какво биха представлявали - стандарт за численост на съдебните служители, който

да определи минимална численост на съдебни служители за магистрати. Това е някакъв вид предложение, но не означава, че това трябва да бъде стандарта, например един деловодител на двама магистрати. Пример съвсем условен.

Стандарт за численост на магистрати, за базов критерии при определянето му. Тук сме написали "следва", може думата да е "може", да се използва брой дела за разглеждане, например един магистрат срещу 400 дела. Пак казвам - примерите са условни, не е обсъждано какъв да бъде стандарта и именно затова модела предполага изработването на тези стандарти. Те могат да бъдат комплексни и да включват много повече моменти. Съответно обсъждане и приемане на стандартите за численост от Съдийска колегия и Пленума на ВСС. Идеята е на база изготвени и приети стандарти за численост, в рамките на бюджетната процедура за съответната година да се определя необходимата численост на персонала в районните съдилища.

Втората фаза е сформирание на работна група за разработване на тази процедура за мобилност, която споменах, която ще касае съдебните служители, съответното ѝ разработване и приемането ѝ от Колегия и Пленума на ВСС. Тук сме маркирали, тъй като това е нов момент какви биха могли да бъдат условията при разработване на тази процедура за мобилност. Съдебният служител може да изпълнява длъжност в друг районен съд от съдебния район на окръжния съд за определен срок ако отговаря на условията за нейното заемане и трудовото му правоотношение е безсрочно. Тези условия могат да бъдат променени в зависимост от това как ще се обсъди модела и възприеме. Сключване на писмено споразумение между органите по назначаване на изпращащия и приемащия районен съд. Това споразумение трябва да подпише и съдебния служител, като е редно да бъде по предложение след съгласуване с административния

ръководител на съответния окръжен съд, за да може да се наблюдава картината на ниво окръжен район. Органът по назначаване на изпращащия районен съд следва да издаде заповед за преместването. В случай, че временното преместване в друг районен съд е свързано със смяна на населено място, органът по назначаване в приемащия районен съд би следвало да изплаща на съдебния служител пътни разноски и разходи за нощувки при необходимост. Изпълняването на длъжност в друг районен съд може да бъде предсрочно прекратено по искане на приемащия районен съд или на съдебния служител. След изтичане съответно на срока за временното изпълнение на длъжност в друг районен съд съдебния служител би следвало да заеме предишната си длъжност в изпращащия районен съд.

Последната фаза е съответно обсъждане на разработените в рамките на първите две фази стандарти за численост и т.нар. "процедура за мобилност" на съдебни служители и съответно нанасяне на промени в тези стандарти и процедурата, и внасянето им за разглеждане и приемане от Съдийска колегия и Пленума на ВСС. Ето един примерен план-график във времето като месеци как би се разположила реализацията на модел 3 с фазите и съответно силни и слаби страни на модела. Смятам, че изработването на такъв стандарт за численост на магистрати и съдебни служители и процедурата за мобилност на съдебни служители би довела до преодоляване на неравномерна натовареност, съответно специализация и оптимизиране на заетостта на служителите и постигане на оптималност в отношения между тях и магистратите. Разбира се като слаба страна липса на съгласие на заинтересованите страни при потенциална организация и ресурсите, които биха били необходими за реализирането на модел 3.

Оценка на въздействието. Да я споделим. Тя е само два слайда или първо да коментираме модел 3?

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Благодаря Ви. Аз нямам какво много повече да добавя от това, което чухте досега за модел 3, поне аз си го представям, че модел 3 във всички случаи може да бъде приложен за няколко съдилища, за повече от един в рамките на един съдебен район. Това е възможно, но няма какво да крием, модел 3 не е реформа на съдебната карта, тъй като при модел 3, без значение за един или за повече съдилища се приложи на практика броят съдилища остава същия, съдебните райони остават същите, броя магистрати остават същите и се предвижда само единствено мобилност на съдебни служители. На практика съдебната карта не помръдва, тя остава в същия вариант. Ето защо в този случай тази част от презентацията, която е свързана с изразяване на норма на натовареност за магистрати тя на практика не може пряко да се съотнесе към модел 3, защото изравняването на натовареността на магистратите не може да бъде постигнато по този ред, тъй като преместването на един магистрат от един съд в друг би следвало да стане по сегашните съществуващи законови начини, или по реда на чл. 194, ал. 1, или чрез закриване на бройки и разкриване в друг съд, което е същото. Така че модел 3 се отнася само и единствено за мобилност на служители, но не и на магистрати.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Колеги, заповядайте!

Ако няма въпроси, нека да започна аз. На един от слайдовете бяхте посочили, че слаба страна е липса на съгласие на заинтересованите страни при потенциална реорганизация. Какво точно имате предвид и кого имате предвид под заинтересованите страни.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Под заинтересовани страни имаме предвид широк кръг като започнем от служители, съдебни служители,

магистрати, съответно местна власт, нотариуси, съдии по вписвания, всички тези, които изброих, които са посочени в нашето задание, т.е. максимално широк кръг от заинтересовани страни.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви.

Сега, трудно ми е да коментирам какво е отношението на примерно общинската администрация, кметове, по този въпрос, тъй като това е въпрос на организация на работата на съдебните институции, така че дали един съд ще работи с двама служители по-малко или с трима повече, стига той да работи нормално и добре, това не знам какво отношение има към общинската власт, но това е отделен въпрос. Възможно е, да, възможно е, така повече хора от местното население ще бъдат ангажирани в съдебната институция, но това е пак въпрос, който е въпрос на самата съдебна институция. Ако тя може да бъде с по-малко хора, това важи и за общинската администрация. Никой не ме пита мен като съдия дали искам повече или по-малко служители, но това е друга тема. Истината е обаче, че от проведените публични обсъждания поне в четири от апелативните райони, в София, Пловдив, Варна и Велико Търново е изразено становище по отношение на вариант № 3, разбирате ли? Така че затова за мен последният слайд не кореспондира много с това, което е записано в резюмето от проведените публични обсъждания. Цитирам: в София, там се поставя въпроса дори за мобилност на магистратите, но г-н Шекерджиев уточни този въпрос преди малко, но в Пловдив, Варна и Велико Търново изрично се казва, че те са "за" модел № 3 и това е казано от всички присъстващи. Ако наистина там са присъствали магистрати и съдебни служители, то тогава този елемент на съгласие на заинтересованите страни не е много обективен, разбирате ли? Чета, разбира се, протоколите и резюметата от проведените обсъждания - Пловдив, Варна и Велико Търново категорично се казва, че това е модела. Какво решение ще вземе

Съдийска колегия, респективно Пленума това е друг въпрос, но на тези дискусии това е обсъдено и колегите като че ли повече са насочват към този модел. По какви причини това вече е друг въпрос, но все пак го казвам, защото не кореспондира много със слайда.

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Слайда, прав сте, дава потенциална слаба страна затова исках да продължа с оценка на въздействие, която е направена пак с широк кръг заинтересовани страни, чрез въпросници, които бяха обобщени и дава вече мнението и оценката на въздействие, която сме направили на трите модела, а вече резюметата от обсъждания, които направихме пък са допълнение и към тази оценка на въздействието. Абсолютно прав сте, това е потенциална, теоретично създадена потенциална слаба страна преди оценка на въздействие и преди обсъжданията.

ЛОЗАН ПАНОВ: Разбрах. Преди обсъжданията. Да.

Г-жо Димитрова.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Всъщност защо имаше такова предпочитание на този модел ли е първия въпрос? /не се чува/ По простата причина, че в този модел районните съдилища се запазват като самостоятелни юридически лица. Тук мисленето беше по въпроса как да направим администрацията мобилна. Добре знаете, че имаме съдилища в съотношение 1:7. Дори и да имаме норма, ако искаме до постигнем тази норма ние трябва или да уволняваме служители, или да ги преместим в друг съд, в който тази норма е ниска, който съд може да е на другия край на България, поради което този вариант дава възможността за онова, което ние в колегията сме говорили неведнъж - общата администрация да бъде в голям примерно районен съд или в окръжния съд, която да обслужва по някакъв начин районните съдилища и да има мобилност в специализираната администрация когато един съд в съответния апелативен регион или окръжен регион има необходимост

от подпомагане със съдебни служители, обикновено за кратък период от време, това да бъде възможно, т.е. от районен съд в районен съд, от окръжен съд в районен съд. Това обаче означава сериозно изменение на законодателството и на статута на съдебните служители. Откъде сме го взели този модел - от държавната администрация. Там е уредена мобилността, поради което просто я пренесохме при нас, включително с това съгласие, защото в Закона за държавния служител има тристранно уредено споразумение. Работодателят, в чийто щат се намира този служител, служителя и работодателя, при когото отива, но това действително е сериозна промяна в статута на съдебните служители. Между другото зачетохме се в това как е бил уреден статута на съдебния служител. Истината е, че ни е била предоставена преди време възможността да разработим статута на съдебния служител, дали той да прилича или да бъде същия като този на държавния служител, или да бъде по Кодекса на труда, тъй като Кодекса на труда за нас е бил подходящия модел сме предприели Кодекса на труда, но там както знаете мобилността е изключително малка като времеви период при строго определени условия. Затова беше предпочетен този вариант, защото имаше желание за запазване на всички структури, такива каквито са, но възможност да бъде местена съдебната администрация и всъщност по този начин да се реши и въпроса с вечния недостиг на съдебни служители.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Заповядайте за въпроси по модел № 3. Г-жо Дишева, заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз получих пояснение на някои от въпросите, които исках да задам. Г-н Шекерджиев много ясно посочи, че това не е всъщност реформа на съдебната карта, а предвижда единствено възможност за местене на съдебни служители. Това пояснение направи и г-жа Димитрова.

Честно казано аз съм учудена изобщо от внасянето на подобно нещо като модел за реорганизация на съдебната карта, защото ние в момента имаме възможност за командироване на съдебни служители, току-що го каза г-жа Димитрова, със субсидиарното приложение на Кодекса на труда, което е в чл. 359 мисля от Закона за съдебната власт. Вярно, че е ограничено времево, то обаче в модела, доколкото разбирам също е ограничено времево, при това се предвижда изрично изискване за съгласие. В този смисъл аз не съзирам полезност в този модел. Определено навлязох в изразяването на становище, но по-скоро искането ми беше да разбере как този модел ще окаже влияние върху изравняване на натовареността на съдиите, което между другото е посочено тук като положителен резултат, а пък това е една от целите, направо основната цел на реорганизацията (поне така беше посочено няколко пъти днес). Как тази мобилност хипотетично да приемем, че я възприемем изобщо като модел, ще окаже влияние на натовареността на съдиите?

И още един въпрос. Счита ли се изобщо, че този модел може да бъде приложен, без да се приложи някой от другите модели или той трябва да непременно да върви с модел 1 или 2, ако ни се представи изобщо като модел за реформа на съдебната карта?

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Димитрова.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Всъщност този модел общо взето има полза от него, ако върви с модела за териториални отделения и това беше мнението, което надделя. Така си го представят и съдиите.

ЛОЗАН ПАНОВ: Колеги, заповядайте за други изказвания. Заповядайте!

СИЛВИЯ ЦАНОВА: А как ще повлияе на натовареността на съдиите – чрез създаването на стандарта за численост на магистрати

спрямо брой дела и съответно прилагането му. Това е идеята за повлияване на натовареността.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Извинявам се, има се предвид този модел ли, извинявайте! Как местенето на служители ще повлияе на натоварването на съдиите по брой дела?

СИЛВИЯ ЦАНОВА: Местенето на служители няма да повлияе, но създаването и прилагането на стандарт за численост на магистрати ще повлияе.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, но това, което казвате за стандарта, тази идея тя може да бъде част от други модели, а не... Но факта си е факт, че при обсъждането на този модел аз също смятам, че той не засяга съдебната карта, а по-скоро оптимизация в работата на съдебната администрация. Във всички случаи това не влияе по никакъв начин, но е факт, че в проведените обществени дискусии в София, Пловдив, Варна и Велико Търново, цитирам „да, да се приложи модел № 3“, категорично дори в някои от изказванията виждам го във В.Търново изрично се говори за него, така че като че ли те повечето са насочени в тази посока, но споделям доводите и аргументите, че това е по-скоро оптимизация на съдебната администрация и категорично няма как да повлияе върху натовареността на магистратите. По-скоро може да повлияе върху разходите за съдебна администрация.

Г-жо Димитрова, заповядайте!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Всъщност, ако позволите, още нещо да допълним. Това се възприе първоначално като оптимизация на работните процеси в съдилищата и под по-голямата шапка на оптимизация на съдилищата, поради което този модел беше разработен. Добре знаете, че всъщност и целият проект така е разписан, съдебната карта не означава физическо премахване. Тя означава и оптимизация на работните процеси, и всичко това е част от

този проект, поради което е разработена и такава форма – запазване на физически, географски достъп до съдилищата, някаква вътрешна реорганизация, която да направи работните процеси по-облекчени. Когато администрацията в един съд не стига, съдът е затруднен съответно да работи. Добре знаем, че те са нашата „дясна ръка“. Затова беше разработен и този модел, като най-невинен общо взето.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н- Мавров, заповядайте!

СЕВДАЛИН МАВРОВ: Явно този модел не може да върви самостоятелно и не е свързан с нашия въпрос, но той има голям смисъл и за съдебните помощници, защото те могат да бъдат използвани точно по този модел. И ако ние застъпим политиката да назначаваме съдебни помощници, те могат да се използват дори в рамките на градове като София, Пловдив, Варна, когато да кажем някой от съдилищата се претовари с работа, ние ... Не се ли чува? (Л.Панов: Не, не, чуваме Ви. Слушаме Ви внимателно, г-н Мавров) Можем да ги използваме в този смисъл, например, когато изведнъж се появяват повече дела в районния съд, ние може да командироваме съдебни помощници от Софийския градски съд, Софийския районен съд съответно обратно. Ние не трябва да изоставяме този модел, той има своя смисъл точно там в по-големите размествания, в смисъл от град в град трудно ще стане, защото все пак да не забравяме, че голяма част от служителите са семейни, няма как да ги разместваме така из страната. Съдебни помощници например, които нямат семейства, те могат да отидат да подпомагат един или друг съд. Благодаря!

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви! Колеги, други изказвания?

Г-жо Керелска. Г-жо Керелска, не се чувате. Моля да си включите микрофона.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Аз видях някакво противоречие между това, което колегата Шекерджиев каза в началото на дискусията по този

модел и това, което каза г-жа Боряна Димитрова. От всичко, което се каза, аз останах с впечатление, че това по-скоро, както и колегата Мавров отбеляза преди малко, това не е самостоятелен модел за реформа. И в тази връзка мисля, че ако разсъждаваме върху предложенията по него, трябва да го мислим в комбинация с модел № 1, който предвижда командироване на съдии (както се разбира) от приемащия съд до териториално отделение и оттам нататък да се създаде тази възможност и за мобилност на служителите, вкл. и на съдебните помощници. Иначе независимо дали е в шапката, дали има някаква връзка с въпроса за реформата на съдебната карта все си мисля, че е пресилено този модел да разглеждаме като самостоятелен модел и моля за малко разяснение от двамата координатори, защото нали ние тепърва трябва да мислим и да избираме модел – в тази посока ли да бъдат нашите мисли, т.е. да разглеждаме модел 1 в съвкупност с модел 3 или да го разглеждаме като самостоятелен модел, въпреки че според мен няма такава характеристика? Това ми е въпросът.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ако позволите, пак да повторим. В началото казахме, че е най-удачно да бъде с териториално отделение, т.е. с модел 1 съвместно мислен, но казахме историята на възникване на този модел – оптимизация на работните процеси в съдилищата, подпомагане натовареността на съдиите. Това е самостоятелното му предназначение и възможност за вътрешно, примерно по окръжни или апелативни региони решаване на проблемите с недостига на съдебна администрация. Но в регионите се оформи становище, че най-удачно е да бъде мислен с модел 1.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Мога ли и аз нещо да допълня. Колеги, абсолютно прави сте, че има сходства между модел 1 и модел 3. На практика модел 1 предвижда образно казано мобилност и на

магистрати, и на служители, тъй като вече ще имаме само един работодател и това е приемащият районен съд. Докато модел 3 предвижда вариант, в който има мобилност само единство на служителите. Така че ние, ако приемем приложението на модел 1, няма смисъл да обсъждаме в този случай модел 3, тъй като модел 3 е част от модел 1 от тази гледна точка. Става дума за реорганизация на работата на две съдилища в различна степен. В единия случай засягащи изцяло и магистрати, и служители, в другия случай само служители.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, благодаря Ви! Други въпроси по отношение на модел № 3? Не виждам такива.

Продължаваме нататък модел № 4. Заповядайте, г-н Шекерджиев!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз ще направя предложение и ще го направя на базата на това, което чух в кулоарите. Доколкото разбрах, част от колегите имат ангажименти, които са след минути или веднага. Модел 4 е модел, който изисква наистина много време за представяне, със сигурност ще породя много въпроси, а освен това при модел 4 много ни се иска, ако вие разбира се, имате желание да дадем възможност и на съдиите, които участваха в обсъждането и изработването му, да бъдат чути. Ето защо аз правя чисто процедурно предложение. Ние сме готови да го представим веднага, но ви предлагам все пак да го сторим в друго заседание, защото часът е два и половина и част от колегите няма да имат възможност да го възприемат, а ние го намираме за доста важен. Освен това, доколкото разбрах от Боряна Димитрова, в 3 часа има заседание, в което трябва да се обсъжда бюджета на съдебната власт, в 3 часа.

Ето защо аз правя принципно следното предложение. Ние сме готови да го представим веднага, готови сме да го представим в извънредно заседание, ако искате то може да бъде петък, понеделник,

сряда, когато решите. Това е. Предлагам да представим самостоятелно модел 4 в друго заседание.

ЛОЗАН ПАНОВ: В момента отсъстват само г-н Гроздев и г-н Мавров, ако не се лъжа. А, г-н Мавров е тук, прощавайте, и г-н Гроздев е тук. Г-н Кояджиков, г-н Чолаков сега дойде също и сме тук. Г-жо Дишева, искахте изказване, заповядайте!

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Аз само да предупредя, че в 3 часа ще изляза или в 3 без 10 някъде, за да мога да участвам в срещата.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Аз също ще изляза, колега Магдалинчев, защото също трябва да участвам, а и колегата Панов също е поканен.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Да.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, заповядайте!

АТАНАСКА ДИШЕВА: Аз исках да изразя становище по това, което г-н Шекерджиев предложи. Колеги, нека да не забравяме, че ние от миналия вторник отложихме разглеждането на този въпрос за днес. Освен това се разбрахме предварително, че днес ще слушаме само представяне на проектите. Времето ни за извънредни заседания ми се струва, че се е поизчерпало в близките седмици, а освен това се чудя защо се насрочват заседания (не разбрах за какво заседание става въпрос), когато ние сме насрочили предварително разглеждането на такъв важен въпрос. Значи аз предлагам днес да слушаме поне презентацията, евентуално да оставим въпроси за следващ път. Нека да започнем. Доколкото и аз разбрах, както се изрази г-н Шекерджиев, в кулоарите, този проект има най-голямата подкрепа на членовете в резултат на някакви предварителни обсъждания, в които аз не съм участвала. Обаче нека да чуем за какво става въпрос, да имаме време да мислим по този въпрос. Нека да не отлагаме и да се опитваме да вмъкнем в някакви часове и дни, в които ние и без това миналия четвъртък пак стана въпрос, нямаме време, в смисъл няма техническо

време, в което да се сложи поне такъв дебат. Нека да чуем поне презентацията е моето предложение.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Аз само да доуточня. Фактически срещата не е по желание само на нас, а така е определена от Министерството на финансите – обсъждане на проекта за бюджет на съдебната власт.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Дишева, аз Ви разбирам напълно, обаче смятам, че и двете теми са много важни. Аз също искам да присъствам на предложения модел 4. Искам да го чуя много внимателно, защото това за мен е един модел, в който има хляб и искам да чуя презентацията, но в същото време категорично ви казвам, че трябва да бъдем на бюджета. Мисля, че бюджетът не е по-малко важен от съдебната карта. Затова аз ще моля наистина, ако Съдийската колегия реши това да бъде отложено за разглеждане само за модел 4.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: А къде трябва да бъдете в 3 часа, не разбрах? (Б.Магдалинчев: Онлайн.)

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Онлайн сме с министъра на финансите.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Значи според мен има някакво време да се направи само това, което предложи г-жа Дишева, т.е. да се презентира този четвърти модел, да няма въпроси, да няма обсъждания и да вървим към другите наши ангажименти. Ние също имаме ... (Намесва се Б.Магдалинчев: Ако се случи във времето, което е ...) заседание, което е важно, защото трябва да приемем изменение на декларацията по 195а от ЗСВ.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: От сега ви казвам, че не можем да представим модел 4 за 20 минути. Просто не го можем.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Добре, дайте да започнем.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Марчева.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Да, благодаря Ви! Аз подкрепям колегата Дишева. Нека да започнем, колкото можем да продължим, защото така или иначе модел 4 няма да е достатъчно само веднъж да се разисква. Повярвайте, наистина моделът е толкова радикален, ако сте чели, вероятно ви е станало ясно. Струва ми се, че можем да оползотворим тези минути, имаме все пак почти 25 минути, които ако не задаваме въпроси и в стегнат вид те могат да го изложат. Затова нека да пристъпим, без да обсъждаме. В крайна сметка докдето стигнем като време.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, да, благодаря Ви, г-жо Марчева!

Има процедурно предложение за отлагане. Само по-конкретно за коя дата, кога? Предложението е за утре от колко часа? (говорят помежду си) За утре от 09.30 ч.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Не се чува, колеги.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колеги, моето предложение е за отлагане за утре в 09.30 ч. за презентация на модел 4.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте, г-жо Керелска, г-жа Имова.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: За съжаление, сега навлизаме в един такъв етап на обсъждане и съгласуване на възможностите ни да участваме. Аз примерно утре не мога да участвам, защото трябва да участвам в конкурсна комисия за избор на служител в дирекция „Управление на собствеността“.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Имова, заповядайте!

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Само за момент. Колега Керелска, аз също имам ангажименти за утре от 09.30 ч., които мога да пренасроча.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Вместо този дебат, щяхме да чуем половината презентация досега.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Имова, заповядайте!

ВЕРОНИКА ИМОВА: Г-н Панов, благодаря! Уважаеми колеги, всички имаме ангажименти. Утре и г-жа Керелска, и г-жа Дишева, и аз сме поканени да участваме в 10.00 часа във видеосреща по проектите за изменение и допълнение на процесуалните закони във връзка с електронното правосъдие. (А.Дишева: Г-н Новански също.) Г-н Мавров. Моля? (Д.Марчева: И аз колега Имова, също.) Извинявайте, поради което ние не можем да отложим този ангажимент, защото това е втората среща. В първата не участвахме поради ангажираността ни в Съдийската колегия във вторник и аз ви призовавам просто да съобразите този наш ангажимент, който е много важен. Всички желаем да участваме, имаме какво да допринесем в този проект и ви моля да съобразите нашата заетост.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Понеже се загуби екранът, си позволявам така да се включа. Ако срещата Ви, г-н Магдалинчев, е само с министъра на финансите (Б. Магдалинчев: Има екип, г-жо Дишева. Екип.) Помолете ги те да отложат въпросното заседание. Дебатът и говоренето за съдебната карта със сигурност е достатъчно значимо, за да го проведем или поне да започнем. Само наистина за едно представяне става въпрос днес и нека пак да имаме време да мислим и да задаваме въпроси в друго заседание, но нека да започнем.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Г-жо Дишева, вчера ми се обясни, че няма възможност за друг ден, защото участват в разговора с Международния валутен фонд и т.н. Много е натоварена програмата на министъра, поради което беше определен този час. Съжалявам! В края на краищата аз мога да участвам, ако има кворум, вие преценявате, но ако няма кворум.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Ние все пак имаме още 25 минути. Това говорене, което правим в момента, е чиста загуба.

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ: Аз ще стоя до без 10 или до без 5.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре, значи до без 5. Г-н Чолаков?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Оттеглям си предложението за отлагане, въпреки че държах да чуя и вариант 4, защото за мен този модел е много важен, но така или иначе...

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Шекерджиев, заповядайте!

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Първо, смятам, че и аз ще го оттегля по-рано направих подобно предложение. Както казах, ние сме готови днес.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте за модел № 4!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Чувате ли ме? Извинявайте, колеги, чувате ли ме? (Б.Магдалинчев: Аз да.); (А.Дишева: Чува се и аз Ви чувам.)Ще помоля и колегите съдии да се включат, виждам, че са на линия. Благодаря!

Уважаеми колеги, моделът, който ще представя действително е малко радикален и действително представлява реформа. Неговата история се зароди тук в тази зала, когато ако си спомняте, с колегата Марчева бяхме внесли едно искане за насоките и пътя, по който да върви или по-скоро да продължи съдебната реформа. Тогава колегата Кояджиков, аз и Марчева подхвърлихме, че е възможно да се мисли и за създаването на единни първоинстанционни и второинстанционни съдилища. Отчитайки всяко едно мнение на всеки един колега, ние подхвърлихме за този модел и на срещите, на които отидохме по апелативни региони и се оказа, че не само ние, а много други колеги са мислили в тази насока. Затова допълнително се заехме да разработим един модел, далеч нямаме претенции за изчерпателност на всичко, което сме написали и предложили, но да ви предлагаме като база за мислене и моля да не се плашите, защото след като го изслушате и помислите, ще видите, че дори законодателните

изменения, които следва да се направят, не са толкова страшни, колкото звучат.

Разбира се, тук в залата идеята беше да има единен първоинстанционен съд и един второинстанционен, т.е. окръжните и районните съдилища да станат първа основна инстанция, но това предвид разпоредбата на чл. 119 от Конституцията не е възможно, защото трябва да имаме районен съд.

Модел 4 е базиран на частична промяна на родовата подсъдност и справяне с наличния ресурс вътре в системата, т.е. говорим за някакво вътрешно реструктуриране, което сега ще ви го представя на вашето внимание. Ето, от правораздаването в България, от нивата по правораздаване ние нищо не променяме. Извинете ме за начина, по който ще говоря, ще се опитам и презентацията е направена така, че да не използваме строго правни наши термини, защото тази презентация следва да бъде разбрана не само от нас. Имам районен съд първа инстанция, който остава първа инстанция с ограничен вид дела, така наречените от нас бързо ликвидни дела. Окръжният съд става основна първа инстанция и втора инстанция за делата на районния съд, които би следвало да са изключително малко предвид подсъдността на делата, които остават в районния съд. Апелативният съд става истинска втора инстанция.

Когато разработвахме този модел, не можем да не си зададем въпросите дали тази уредба съответства на правната такава по глава Шеста от Конституцията на Република България и дали е гарантирано правото по чл. 6, § 1 от Европейската конвенция за справедлив процес и разумни срокове и независим съд. Съобразихме се и с общите критерии, залегнали в стратегическа цел 3 на България за ефективно администриране на съдебната власт, равен достъп до правосъдие, справедлив процес, ефективен, справедливи ефективни

резултати и останалите две ще бъдат разработени в следващата дейност.

Преминавам конкретно. Какво предлагаме да се разглежда на районен съд? Предлагаме в районния съд да се разглеждат всички или повечето дела, които условно казвам приключват в закрито заседание, имат процесуално задължение за незабавно или бързо произнасяне или по правило са без правна сложност, както оставаме и наказателните дела от административен характер, които подлежат на касационно обжалване пред административните съдилища.

Това, което предлагаме с този слайд на вашето внимание е примерна, но в никакъв случай неизчерпателна, родове подсъдността на районните съдилища. Оставаме на районните съдилища заповедните производства; всички дела по дежурство; граждански и наказателни, като за наказателните следва да се реши дали всички мерки за неотклонение или само определена група такива; обезпеченията по бъдещи иски по граждански и търговски дела; обезпечението на доказателствата; делата по Семейния кодекс (отново е въпрос на експертиза дали всички ще останат или само някои от тях); делата по Закона за домашно насилие; делата по регламенти (стига регламентът да позволява подсъдността да е на районен съд); делата по чл. 356 от ГПК (това е защита и възстановяване на нарушено владение); охранителни всякакви производства; установяване на факти, обявяване на отсъствие или смърт (те и в момента са подсъдни на районния съд); производства по открито наследство и общо взето всякакви други, ако критерият е бързина. А за наказателните тук (малко се повтарям в презентацията, но няма значение) е вариант всички дела на контрол в досъдебното производство: вкл. и мерките, и ЗЕС, и спирания и прекратяванията, и веднага казвам, че по отношение на

прекратяванията има резерви, защото се касае за по-сложен вид дела, и наказателните дела от административен характер.

Искам да кажа, а по-нататък ще го кажа, да продължа по презентацията.

По този начин ние не даваме, а отнемаме като вид сложност и брой дела от районните съдилища. Изключение от сложността правят вероятно обезпеченията по бъдещи иски по граждански и търговски дела (в никакъв случай несъстоятелността), които обезпеченията по бъдещи иски ще са подсъдни само на районен съд, някои мерки за неотклонение или може би има и много други дела.

Как ще се разглеждат делата в този съд? Това, че частично се променя родовата подсъдност означава, че едни дела отиват в окръжен съд, а част от делата на окръжния съд отиват в районния съд. Районните съдилища биха могли да се състоят от постоянен и непостоянен състав. Всички районни съдии от наличния състав с най-малък стаж или всички външни назначения, които следва да започват само от това ниво, следва да съставляват постоянния състав на районния съд. Непостоянният състав на районния съд, останалата част от съдиите, които са необходими, за да се разгледат определения брой дела в районния съд биха могли да бъдат съдии от окръжния съд, които участват по дежурство в графика на районния съд. Останалите районни съдии се преместват (извинете за неточния израз, но това на практика означава служебно повишаване в длъжност) в окръжния съд и стават част от състава му. Разбира се, това преместване няма да бъде безусловно.

Тук ще кажа това, което исках и преди малко да кажа. В този модел сме взели предвид (или поне сме се опитали да вземем предвид) развитите и развиващите се проекти в областта на правосъдието вкл. и

законодателните изменения, които са направени и се очаква да бъдат един ден приети.

Казвам, че няма да е безусловно преместването, защото предлагаме това да се случва по ранг, положителна атестация една или две и решение на общото събрание на горния съд (ако е районен – окръжен, ако е окръжен – апелативен).

Защо предлагаме точно тези неща? Защото от много време тези условия за конкурсно начало се обсъждат сред съдиите. Няма сигурно съдия, който да опровергае това, което се случва (как да кажа) лошата уредба на конкурсите, поради което е пълният кадрови колапс в системата. Ще си позволя да кажа, че този въпрос за конкурсите се обсъжда и в Съвета по партньорство и дори видях онзи ден едно становище в подкрепа на този начин на запълване на щатовете в по-горните съдилища и от Съюза на съдиите. Общият брой на тези съдии как ще се определя в районния съд? Той би следвало да се определя ежегодно според броя на делата. Тоест ние във Висшия съдебен съвет имаме броя на делата и изобщо цялата необходима ни статистика не само за 5 години назад, а за 10 години назад, т.е. ние спокойно бихме могли да прогнозираме каква би била натовареността спрямо постъпленията на един районен съд за следващата година. Това би следвало да се направи от Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет в края на текущата година за следващата година. Когато ние сме наясно, че примерно на един районния съд му трябва 30 съдии, за да разгледа броя дела, които ще постъпят в съответния районния съд за годината, тогава Съдийската колегия би могла да каже, че на този съд му е необходима $\frac{1}{2}$ постоянен състав и $\frac{1}{2}$ непостоянен състав. Дали повече или по-малко, всичко зависи от броя съдии и от броя дела в съответния регион. Когато определи този определен брой съдии към 1 януари на следващата година, се прави строен график за това кои

окръжни съдилища участват в графика по дежурство в районния съд. Не се плашете от този график по дежурство, защото така се пада по ден, ден и половина на съдия в районния съд дежурство, а в крайна сметка една голяма част от районните съдии биха получили служебно повишаване в длъжност, така че не мисля, че ден и половина – два, та дори и седмица на места, биха били голямо бремене за окръжния съд.

Тук, разбира се, има много вариации, които сме се опитали да разработим, т.е. когато необходимостта в районния съд възникне за увеличаване на броя на съдиите или пък натовареността на районния съд спадне под броя на съдиите как да се случва движението на съдиите. Тоест предварително изготвеният график от непостоянния състав на съдиите от окръжния съд, които ще дават дежурство в районния съд, може да не се изпълни така, както е предвиден, защото може да няма такова постъпление, каквото сме предвидили към началото на годината. Тогава ще се редуцира съставът на окръжните съдии, които ще дават дежурство в районния съд. Същевременно е възможно в районния съд натовареността дотолкова да падне, че да няма нужда от нито един окръжен съд да дава дежурство, напротив може да има необходимост районен съдия да бъде командирован в окръжния съд за подпомагане.

Неслучайно в модела говорим за една обективна норма за натовареност, над която и под която ще се определя тази необходимост от увеличаване или намаляване на съответния щат. Във всеки един момент, обаче, дейността на районния съд ще бъде подпомагане чрез включване на още съдии в графика на районния съд или удължаване на дните, в които тези съдии са включени в графика на районния съд за дежурство. Липсата на необходимост от съдии извън постоянния състав на районния съд ще е налице, когато показателят за натовареност спрямо постъпление спадне например с 10 дела под средната норма.

Когато окръжният съд има необходимост, броят на дежурните окръжни съдии в районния съд следва да се редуцира, намали или да бъдат командировани съдии от районния съд с изискуемия по закон стаж, но само когато и натовареността на районния съд позволява. Натовареността на районния съд трябва да е например над средния или с 10 дела под средния показател за районен съд за 6-месечие или за 3-месечие, за да е допустима редукция на състава. Какво означава редукция на състава? Или да не дава дежурства поради спадане на натовареността и повишаване на тази на окръжния съд. Разбира се, тук е включена и ролята на Висшия съдебен съвет в съответния график на районните съдилища, а също така и неслучайно обръщаме внимание на необходимост от редуциране на броя на съдиите независимо дали увеличаване или намаляване, защото това не би следвало да бъде своеволно. Следва да има някакъв контрол и някаква отчетност по този показател.

Ако е необходимо увеличаване броя на постоянните съдии в районния съд над определените за годината или отмяна на целия график за дежурни окръжни съдии и в двата случая поради непредвидено изменение в натовареността, въпросът следва да се отнесе към Висшия съдебен съвет, който тогава се намесва в кадровата политика и взема решение по предложението на председателя.

Защо толкова много говорим за брой дела и че в случая броят дела ще ни свърши работа, за да може да осигуряваме необходимия брой съдии, които да разглеждат делата в районния съд? Защото при промяна на родовата подсъдност така, както я предлагаме или дори и да бъде с някакво изменение, единствените показатели или поне основните такива, които следва да се наблюдават, са брой дела и срочност, защото почти всички дела ще бъдат бързо ликвидни и с еднаква степен на сложност. По брой дела ще се определя и

ежегодната численост на районния съд. По брой дела ще се редуцират дежурствата и командироването при необходимост.

Какво става с окръжния съд? На окръжния съд стават подсъдни всички първоинстанционни дела – граждански, наказателни, търговски, с изключение на подсъдните на районния съд. В окръжния съд не се дават дежурства, с изключение на мерките за неотклонение по първоинстанционните наказателни дела от общ характер. Тук има точки, точки, защото не можем да определим (спорихме) по коя глава или член от Наказателния кодекс да остане. Окръжният съд ще разглежда като въззив и делата, по които съдебните актове на районните съдилища подлежат на обжалване, но вие добре може да се ориентирате в този каталог, който предлагаме, колко малко дела от районния съд ще подлежат, всъщност реално ще бъдат обжалвани в окръжния съд.

Какъв би бил съставът на окръжния съд в този модел? В окръжния съд остават част от окръжните съдии, защото останалата част ще отиде в апелативния съд. На тяхно място ще дойде онази част от състава на районния съд извън постоянния състоящ се (ако приемем, че това е подходящ критерий) от оставащите в районен съд най-млади съдии. Тоест тук сме предложили съдиите с най-голям стаж към момента на реструктуриране да бъдат преместени в окръжния съд. Всички съдии в окръжния съд ще получават еднакво възнаграждение за длъжност. Увеличеният щат на окръжния съд ще позволи истинска специализация по материи и това беше една от големите цели как да направим наистина истинска специализация. Увеличаването на състава двойно, а на места и повече, ще даде възможност в по-големите съдилища да стане специализация по материя, а в по-малките съдилища по отделения.

Този модел води и до равномерно натоварване. По-нататък това, което ви говоря, ще ви го покажа в цифри. Всичко това води и до

равномерно натоварване, тъй като ще има достатъчен брой съдии и липса на необходимост от командироване, но дори и да има необходимост от командироване тя ще се извърши по ясни критерии и бързо, и за определен период от време, което е по-важно, каквото е предназначението на командироването.

Необходимият брой съдии в окръжните съдилища също се предлага да се определя ежегодно към края на текущата година за следващата. Ако се констатира необходимост от увеличаване на щата на окръжните съдилища в рамките на апелативния район, биха могли да бъдат предприети мерки, ако няма възможност да се преместят съдии от постоянния състав на районния съд в окръжния съд.

По отношение на други членове на окръжния съд – младши съдии. Ние предлагаме да се намали мандата на младши съдиите в случая от 6 месеца в НИП и 6 месеца в окръжния съд, но нямаме претенции, че сме определили или предложили правилно срока.

Мотивите ни за това предложение са следните. Ако в районния съд останат делата без особена равна сложност, мандатът от една година е достатъчен. От една страна, добре знаем, че в НИП ги подготвят повече за първоинстанционни съдии, отколкото за въззивния съд. От друга страна, бидейки в окръжния съд половината от времето, през което са младши съдии, те ще придобият онзи необходим практически опит, за да заседават качествено в районния съд, защото на практика те ще гледат на въззив делата, които се разглеждат в районния съд.

Ако се възприеме този вариант за реформа вероятно следва да се помисли за обявяване на нулеви години (или нулева година) за младши съдии или външни бройки. Това е част от стремежа системата да се справи с ресурса, с който разполага към момента, защото и в предходните доклади на СЕРЕJ, и доколкото виждам и в настоящия

доклад, който очакваме, броят на съдиите в България е на доста предна позиция – ако не се лъжа, първо или второ място. В България добре знаете, че от брутният вътрешен продукт се отделя огромна част за съдебната система и критиката, която търпим там, е, че нямаме добро вътрешно разпределение на ресурса и вероятно и заради това нямаме добро разпределение на натовареността в България – поне така пише в докладите.

Апелативният съд предлагаме да стане основен второинстанционен съд, т.е. въззивен съд за първоинстанционните дела на окръжен съд. Характерното за окръжен и апелативен съд, макар че апелативният съд винаги е бил същинска инстанция, в смисъл винаги се е занимавал със сериозни дела и с искиви производства, същинско правосъдие, при този модел и при тази специализация окръжният съд ще има възможността да се занимава с истинското правосъдие и с по-тежките дела. Броят на съдиите пак акцентираме, че ще е достатъчен за създаване и поддържане на специализация (каквато възможност в момента е немислима) във всички апелативни съдилища. Това ще доведе до повишаване на качеството, каквато цел винаги е стояла пред правосъдието. Добре знаете, че в един съд от 15 съдии – например апелативни съдии, е много трудно да се направи специализация по материи и много често граждански съдии участват в наказателни дела, вероятно и обратно.

Какво се случва при този модел с районните съдилища в малките градове (те са 85 броя)? При този модел считаме, че районните съдилища в малките градове биха станали естествени териториални отделения на районните съдилища. Могат да бъдат наричани по всякакъв начин – могат да бъдат наричани „изнесено работно място“, може по какъвто друг начин да ги наричате. Същността обаче на това запазване на териториалните отделения на районните съдилища е

следната: тези отделения да станат входяща и изходяща точка за всички книжа към районния съд, към окръжния съд и към апелативния съд. Неслучайно казахме, че този модел е базиран на всичко, което съдебната система предвижда да реформира. Ако имаме електронно правосъдие, ако този модел се възприеме към момента на прилагането – ние електронно правосъдие ще имаме, няма да бъде никакъв проблем едно териториално отделение да бъде хъб за всякакви книжа или справки до и от районните съдилища, окръжните съдилища и апелативните съдилища в съответния апелативен район.

Тук всъщност сме се опитали да покажем как биха си движили книгата. Постъпващите в териториалното отделение на районния съд дела ще се изпращат незабавно като входящ номер и в електронен формат по електронен път в районния съд за образуване и разпределение. Може да се използва номерация „а“, „б“, „в“, може директно да се разпределят делата, защото би следвало Единната информационна система на съдилищата да даде възможността директно в нея да се входират всички книжа, независимо дали постъпват от териториалното отделение или в районния съд, който се намира в областния град, т.е. всички са в една обща база данни, каквато е целта на Единна информационна система, и ако служителят има оторизиран достъп, това ще е напълно възможно.

Тук сме дали варианти да се разпределят между всички съдии или да се разпределят между съдиите, които ще работят в определен период или по график в териториалното отделение; да се разпределят на съдията (или съдиите), който ще правораздава в териториалното отделение. По-нататък ще видите и другия модел, който предлагаме, без съдия. При запазване на подсъдността на териториалното отделение вариантът е същият.

Как биха се разглеждали делата при един такъв вариант? Тъй като стремежът е да се запази изцяло достъпът до правосъдие, даже да предоставим повече отколкото сме предоставяли към момента, в териториалното отделение на районния съд ще се разглеждат делата, подсъдни на районния съд по досегашната местна подсъдност при съответната поправка в закона, по два начина – или в залата на самото териториално отделение, присъствено, когато идват и страните, и съдията, или чрез видеоконферентна връзка, т.е. само страните присъстват физически в залата, а съдията – чрез видеоконферентна връзка. Той присъства в съдебната зала на районния съд. По същия начин биха могли да се разглеждат дела по дежурства, като обменът на документи и подписването им да става по електронен път, защото ние ще разполагаме и с електронни подписи и абсолютно би се осмислило електронното правосъдие в този му вариант и смисъл. Тъй като проектът за изменение на ГПК, а доколкото знам, и на НПК за видеоконферентната връзка, напредна, и в АПК, това не е измислен вариант, а напълно реален. В допълнение предлагаме при невъзможност на страна, адвокат, свидетел, вещо лице по дело в районния съд, окръжния или апелативния, да се яви физически в съдебната палата в областния град, да участва от залата в териториалното отделение чрез видеоконферентна връзка.

Опитали сме се да покажем и как биха се движили книгата в териториалното отделение и съответните съдилища. Ако се приеме, че териториалните отделения ще бъдат хъбове за всички книжа на районен, окръжен и апелативен съд, те биха могли, ако териториалното отделение, понеже е с районния съд в една система, ползват една номерация, приемаме този вариант, там проблем няма за разпределянето на делата и кореспонденцията. Но ако са хъбове за окръжен и апелативен съд, биха могли да се изпращат като входящи

номера и в електронен формат, което означава електронен образ, заверен с квалифициран електронен подпис от съдебния служител, че това към момента е подадено по делото, например до 17.00 ч. всяка вечер, и да се разпределят на следващия ден. При вариант „незабавно“ биха се изпращали незабавно в съответния съд. Останалите съдебни книжа, постъпващи по висящи или приключили дела, без значение за кой съд става въпрос – районен, окръжен или апелативен, отново се сканират, заверяват и изпращат по електронен път до съда, до който са адресирани, а хартиените книжа се изпращат чрез служебната поща. Ако се иска от това териториално отделение получаването на документ по дело от районен, окръжен, апелативен съд, заявка се подава в това териториално отделение, ако страната няма възможност да я подаде по електронен път директно до съответния съд. Тази заявка се изпраща бързо по електронния път до съответната институция и съответно се получава отговор на другия ден, или ако е толкова бързо – в рамките на същия ден.

ЛОЗАН ПАНОВ: Госпожо Димитрова, извинявам се, че Ви прекъсвам, но не мога да видя дали имаме необходимия кворум, тъй като тук сме само трима. Госпожа Имова я виждам, г-жа Дишева. В момента не мога да видя дали има необходимият кворум. (Намесва се Д.Марчева: Аз също съм тук.) Добре. (Брой: 1,2,3,4,5,6,7.)

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: В списъка отстрани пише кои сме тук, г-н Панов.

ЛОЗАН ПАНОВ: Разбирам напълно. Продължавайте, г-жо Димитрова. Само че срещата трябва да е започнала вече в 15.00 ч. и ще помоля г-жа Имова да продължи с ръководството на заседанието. Може ли?

ВЕРОНИКА ИМОВА: Да, продължаваме. Благодаря!

(Лозан Панов и Георги Чолаков излизат от залата)

ВЕРОНИКА ИМОВА: Колега Димитрова, заповядайте!

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Благодаря!

Постепенно в резултат на всичко това и потребителите ще научат, че могат да подават книгата и електронно, и по пощата директно до районен, окръжен и апелативен съд.

По отношение на администрацията. Предлага се единна за районен и за териториалното отделение обща администрация да има само в районния съд, ограничена, и в окръжен съд, респективно в апелативния съд отделна. Районният съд и окръжният съд ще имат общи служби по подобие на призовкарите, както са в момента, но това ще бъдат служби например за сградния фонд, за финансите, IT, пиар и т.н. В териториалните отделения ще остане минимален брой специализирана администрация и при липсата или отсъствието им, тъй като всички те ще бъдат в щата на районния съд, ще бъдат лесно замествани. Мислими са и общи служби „съдебни секретари“ и съдебни деловодители на районен и окръжен съд, за да могат да бъдат взаимозаменяеми още по-лесно. Броят на администрацията следва да се определи отново според функциите на служителите, които остават в съответните териториални отделения.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Извинявайте, но нямаме кворум.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Имаме кворум.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: От залата не се вижда, прощавайте.

Териториалното отделение няма да има самостоятелен бюджет и администрацията ще се ръководи и разпределя от административния директор – най-накрая съдебният администратор ще влезе в същинските си функции.

Що се отнася до сградите, със сигурност ще имаме редуциране на площите в териториалните отделения, съответно заплащане на по-ниски данъци и такси. При този модел ще възникне

въпросът къде ще бъдат настанени апелативните съдилища, защото техният състав коренно ще се промени, т.е. ще се увеличи. При апелативните съдилища беше важно да кажем, че увеличаването на броя на съдиите в апелативните съдилища вероятно и прогнозно, и предполагаемо ще доведе до увеличаване на броя на апелативните съдилища. Почти всички апелативни региони съдържат по 6 окръжни съдилища. Единствено апелативен регион Бургас има 3 окръжни съда в региона си. Дали обаче следва да се увеличи броят на апелативните съдилища или не следва да се увеличава, е въпрос, който зависи при преценката на броя на делата и броя на съдиите, които ще отидат в него. Не се притеснихме особено от това, че ще се увеличи броят на окръжните съдии по простата причина, че една голяма част от районните съдилища в областните градове ще станат окръжни съдии, т.е. местата в съдебната палата на практика са същите. Най-вероятно това ще доведе до вътрешно реформиране на сградите или реструктуриране, или пък запазване на сегашното състояние, но няма да е изключително затрудняващо. Районните съдии, които ще дойдат от малките съдилища в щатовете и на районния съд, и на окръжния съд, не считаме също, че ще бъдат голям проблем, защото техният брой по правило не е голям. Разбира се, съществува възможността, и стои възможността за доизграждане на помещение или друго подходящо в самите съдебни палати, около тях и т.н., но това е въпрос, по който следва да взаимодействаме с други власти и не мислим, че този въпрос е нерешим.

Какво постигаме с този модел, който ще обобщя съвсем накратко теоретично, преди да го представим, и как би изглеждал по региони.

Районен съд с ограничена родова подсъдност. При него остават бързоликвидни дела. Същинското правосъдие, ако мога така да

го нарека, и по-тежките дела – искиви производства, наказателни дела от общ характер, търговски дела – за всичко това първа инстанция ще бъде окръжен съд. Втора редовна инстанция ще бъде апелативен съд. Съставите: районен съд остава в състав толкова, колкото е необходим...(Прекъсната.)

ВЕРОНИКА ИМОВА: Госпожо Марчева, на линия ли сте?

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Да.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Щатът на всеки районен съд ще бъде изчисляван според предвижданията за постъпления за съответната година. Така ще се определя постоянният и непостоянният брой на съдии, които ще работят в този съд. Постоянният брой съдии са съдиите с най-малък стаж. Непостоянният брой съдии са съдиите от окръжния съд, които ще дават дежурства по график в районния съд. Пак повтарям, че дните, за които ще дават дежурство, са пренебрежимо малко, да не говорим, че при едно добро разпределение, или различно, не всяка година ще се дава дежурство от всички в тези съдилища.

Окръжният съд. Остава половината от окръжен съд – тези, които няма да отидат в апелативен съд, плюс тези, които ще се качат от районен съд. Съставът на апелативен съд се увеличава с частта от окръжните съдии, които ще се качат в апелативния съд.

Териториалните отделения към районните съдилища се разширяват с още функции, все в полза на достъпа до правосъдие.

Какво постигаме по този начин? Според нас постигаме пълен и безусловен достъп до правосъдие. Постигаме бързо движение на документите между страните и съда и между съдилищата по сигурен вътрешен електронен път. Постигаме електронно правосъдие и създаване на електронни документи, естествено. Постигаме съвременен начин на провеждане на съдебни заседания без загуба на време и ресурси – нещо, което в света отдавна се провежда. Спестяваме

финансови ресурси за страните и за съда. Не само че при този модел съдебната система няма да си тръгне от нито едно място, а се предоставя възможност за запазване на досегашната дейност чрез използване на съвременни технологии, и в допълнение отдалечен лесен и удобен достъп до всички инстанции в региона, с опция до най-високата инстанция или съд от друг регион. Осигурява се и възможността на всеки български гражданин да участва в съдебно производство, без да напуска мястото, в което живее, и без допълнителни разходи.

Това, което искам да ви покажа нагледно и да се опитам да обясня, е как този модел би се отразил по апелативни региони.

Апелативен район Пловдив. В апелативен регион Пловдив има 367 съдии (струва ми се, че презентацията е объркана). Това, което виждате при новата подсъдност, е броят на граждански и наказателни дела, които биха останали в районния съд. Това, което виждате на втория ред, е новата подсъдност на окръжен съд. Това, което виждате на третия ред, е новата подсъдност на апелативния съд. Натовареността на този регион е средно 24,74 дела на месец. По-долу ще кажа защо използваме средната натовареност на апелативен регион на съдия. Ако запазим броя на съдиите и новата натовареност, тогава получаваме, че районният съд ще е натоварен по-малко, отколкото е в момента, окръжният съд – около натовареността в момента, но апелативният съд – 2,5 (два пъти и половина) пъти повече, отколкото е в момента. По съществуващия щат имаме 193 съдии в апелативния район, в окръжните съдилища имаме общо 145 съдии, в апелативния съд имаме 29 съдии.

Ако приемем при горните данни, а тези данни, които виждате за брой граждански и наказателни дела, сме ги извадили от статистическите форми, които имаме във Висшия съдебен съвет, като сме преместили делата, които предлагаме да останат родово подсъдни

на районния съд, си остават в районния съд; тези, които предлагаме на окръжен, сме преместили в окръжен. Тези, които предлагаме на апелативен – на апелативен. Съответно делата, които от окръжен съд отиват в районен, сме ги преместили и по този начин сме получили цифрите, които виждате. Дори и да имаме някаква грешка, тя е в рамките на статистическата такава. Ако приемем хипотетично, че при горните данни нормата за натовареност по брой дела е 40 дела месечно на един районен съдия, което считаме, че е обективно натоварване предвид това, което имат към момента като действителна натовареност, и това, което оставяме като родова подсъдност на районните съдилища. Разбира се, веднага бързам да кажа, че това е хипотетично и подлежи на промяна тогава, когато се пресметне всичко с пълна точност. На окръжен съд предлагаме натовареност от 11 дела, а на апелативен съд – от 8 дела. Вероятно ще кажете защо по толкова малко дела. Защото най-вероятно на окръжния съд ще се паднат и по повече дела, на апелативния също. Само че целта ни е да постигнем равномерно натоварване, специализация и ненатовареност на съдиите, поради което сме сметнали възможните хипотетични бройки и съответно резултатите по от тях по минимално възможната натовареност на съдилищата от съответните региони. При тези дела, при тази норма тогава на Апелативен съд-Пловдив ще са необходими 98 съдии при натовареност 8,19 дела; на Окръжен съд-Пловдив – 161 съдии при натовареност 11,7 дела; на Районен съд-Пловдив – 162 съдии при натовареност 42,7 дела. Тоест, в Апелативен съд са необходими още 69 съдии, които ще бъдат преместени от окръжния съд. Тогава окръжният съд, при сегашната численост, остава със 76 съдии, т.е. на нас са ни необходими още 85, които ще бъдат преместени от районния съд. При това положение районният съд ще остане с общо 108 съдии, необходими са още 54 съдии. Това, което забравих да уточня, е, че това

все още са общите цифри – апелативни съдии, окръжни съдии, районни съдии в един апелативен регион. Простете, ако понякога казвам в единствено число „окръжен съд“ или „районен съд“, „окръжен съдия“ или „районен съдия“ – имаме предвид всички окръжни съдии или районни съдии в окръга. По този начин при 365 дни в годината само тези 54 съдии, които качваме, да дават дежурство, в районния съд се пада по 6,76 дни на година, ако са всички 54 съдии. Могат да се включат много повече съдии, поради което да спадне броят на дните, които са необходими за дежурство.

Апелативен район Варна. В апелативен район Варна по същия начин са определени цифрите. Най-вероятно за председателите на върховните съдилища, които липсваха към момента, само да споменем, че тези цифри сме взели от статистическите отчети, като сме прибавили делата от районните съдилища, които ще се гледат в окръжния, от окръжния – в апелативния, съответно върнали сме от окръжния в районния делата, които ще бъдат подсъдни на районния съд. В първата таблица сме получили броя на делата на всяко едно ниво. Във втората таблица това е натовареността, ако на този брой дела, които сме получили, използваме броя съдии към настоящия момент. Тук съотношението е същото, спада натовареността на районния съд, окръжния – около средната, но се вдига много на апелативните съдилища. В този регион...(не съм убедена, че броят е верен – нещо е разместено тук.) Добре, така или иначе по-нататък пак ще го кажем.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Госпожо Димитрова, извинявайте, аз се възползвам от паузата. Тази презентация имаме ли я, защото аз не я намирам, а и преди това не я намерих? Имаме ли тази презентация и ще ни бъде ли предоставена?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ще бъде предоставена, в случай че я нямате, да.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Това е важно, защото тук много допълнителна информация давате. Извинявайте!

ЛОЗАН ПАНОВ: Няма я презентацията.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Ако се приеме отново този хипотетичен брой – 40 дела за районен съд, 11 – за окръжен, 8 – за апелативен съд, за Апелативен съд-Варна са необходими 81 съдии... (Прекъсната от Г.Чолаков: Сега, колега Дишева, ще бъде качена презентацията.), 81 съдии за Апелативен съд-Варна при натовареност 8,19 дела, 125 съдии – за Окръжен съд-Варна при натовареност 117 дела, 118 съдии на районно ниво при натовареност 40,7 дела. Тоест, в Апелативен съд са необходими още 57 съдии, които ще бъдат преместени от окръжния съд. Тогава окръжният съд при сегашната си численост остава със 76 съдии, необходими са още 49, които ще бъдат преместени от районните съдилища. При това положение районните съдилища ще останат с общо ...(аз ви казах, че нещо са объркали в презентацията). Така или иначе, по спомен необходими за попълване на състава на районния съд недостатъчни ще бъдат 8 съдии, поради което само 8 съдии от окръжния съд ще дават дежурства.

По отношение на апелативен регион Бургас. Разработено е по същия начин. Това е най-малкият апелативен регион, поради което сме го разбили и във вътрешността как се получава точно и в окръжно, и в районно ниво. Във всеки един регион съответният брой недостиг на съдии, които ще дават дежурства, е посочен (в презентацията ще го видите) единственият регион, който няма необходимост да дава дежурство – това е апелативен регион Велико Търново. Това е така, защото, погледнете, на този слайд е показана натовареността на един съдия от всеки апелативен регион към момента. Това показва

обезпечаването на самия апелативен регион със съдии. Движи се между 21,5 и 24,8. Най-добре обезпечени със съдии са апелативните региони във Варна и Велико Търново, поради което и когато се приложи тази схема, окръжните съдии в тези два региона дават най-малко дежурства.

Тук може би е по-видимо това, което се опитвах да обясня по региони. Това е броят на съдиите, броят на делата, които се получават, когато се приложи новата подсъдност, и това е натовареността на съществуващия брой съдии спрямо новата подсъдност, която е различна. За районни съдилища варира от 27 до 30; за окръжните съдилища – от 10 до 13; за апелативните – от 27 до 42. Прилагайки новата подсъдност, ние не променяме съотношението на съдиите за съответния апелативен регион. Това показва тази графика.

На следващата графика и таблица ви показваме каква би била натовареността и как тя е абсолютно или почти равна във всички районни съдилища, за всички районни съдии по апелативни региони. Тя е от 40,08 до 40,3 с увеличения съответен брой съдии. При окръжните съдилища натовареността е за всички окръжни съдилища, извън Софийски градски съд и Софийски окръжен съд, от 11 до 11.07. За софийските съдилища е оставена на 12.76, като, разбира се, тя може да бъде понижена със съответния брой увеличаване на съдии.

По отношение на апелативните съдилища. За всички апелативни съдилища натовареността при този модел е сметната между 8,05 и 8,19. Само за София е оставена на 9,86 – при увеличение на броя тя би спаднала също на осем цяло и нещо. Това е общо взето рекапитулацията на всичко това, което е направено.

Ние считаме, че по този начин при едно такова вътрешно преразпределение на ресурса всичко, което в момента работим като доизграждане на СИНС, заповедното производство, което е един прекрасен проект, ще даде изключително добър резултат при

приложението на този модел. Заповедното производство ще се разпределя между 28 съдилища. Системата за измерване на натовареността на съдиите ще бъде прилагана и на национално ниво, но ще има най-голям смисъл вътре в самите апелативни региони и в самите окръжни региони, включително и в районните съдилища, където казахме, че натовареността и броят на съдиите и броят на делата ще бъдат водещи показатели за определяне на състава, защото прилагайки там СИНС, ние ясно ще видим натовареността между самите съдии в един съд, за който твърдим, че разглежда сравнително леки от правна страна дела.

При всичко това, което предлагаме, от апелативен район София 230 окръжни съдии стават апелативни. От апелативен район Пловдив 69 окръжни съдии стават апелативни. От апелативен район Варна 57 окръжни съдии стават апелативни. От апелативен район Бургас 31 окръжни съдии стават апелативни. От апелативен район Велико Търново 49 окръжни съдии стават апелативни. Или общо 436 окръжни съдии стават апелативни.

От апелативен район София 252 районни съдии стават окръжни. От Пловдив 85 районни съдии стават окръжни. От Варна 49 районни съдии стават окръжни. От Бургас 42 районни съдии стават окръжни. От Велико Търново 45 районни съдии стават окръжни. Или общо 473 районни съдии стават окръжни. На практика реалното увеличение на броя на съдиите в окръжните съдилища е 38, защото на мястото на преместените се качват други съдии. Районните съдии остават 612.

Най-вероятно интересен е въпросът какво би струвало това на съдебната система. Това би струвало около 10 млн. лева. Екипът, който работи по този проект, не счита, че това е плашеща сума, защото срещу тези 10 млн. лева ние предлагаме устойчивост за в бъдеще,

имплементиране в този модел на всичко, което до момента се работи в съдебната система, като електронно правосъдие, видеоконферентни връзки, за които разбира се, че ще трябва ресурси също, но те ще бъдат изплатени във времето. Но ние ще намалим разходите за постоянни транспорти, заплащане на вещи лица, на свидетели и куп други пера от издръжката на съдилищата.

В крайна сметка не се притесняваме и да искаме увеличаване на бюджета на съдебната система с точно тези средства, за точно тази реформа, защото, от една страна добре знаете, че доброто заплащане в съдебната система е и мотивацията на съдиите, които в професионалния си път единствено и само могат да бъдат съдии, и гаранция за тяхната независимост. Но и не само това. В крайна сметка насреща ще предложим истинска реформа, която ще доведе до спестяване на редица други разходи, и ако действително говорим за реформа, не би следвало да ни е страх да тръгнем по пътя на нещо по-съществено.

Другото важно нещо, което по този ред ще постигнем и е свързано с финансите, е, че ние в годините напред няма да искаме увеличаване на щатовете, защото този модел предлага справяне с вътрешен ресурс. Между другото, когато се разгледат моделите подробно, ще видите, че има и съдилища, в които има излишен брой съдии, при този модел.

Искам да ви представя разбивката зад апелативния регион, какво се случва с окръжните и с районните съдилища в един апелативен регион. Избрали сме апелативен район Бургас, защото той е единственият, който има три окръжни съдилища (всички останали са с по шест). Ето това са статистическите отчети, които всички добре познавате, и които ние ползвахме, за да стигнем до някакъв брой дела, които ще се разглеждат от районните, окръжните, апелативните

съдилища. Тези справки ги попълваме всички на 6 месеца и всяка година – така отчитаме дейността на съдилищата по видове дела. Ще мина бързо през тях, но като се загледате, най-вероятно има и някоя грешка в цифрите, в момента не сме в детайла „цифри“. Всичко, което се отчита по всички инстанции, тук е съобразено и разместено по начина, по който предложихме.

В настоящия момент районните съдии в района на апелативен район Бургас са 103. В окръжен район Бургас има 59, в Сливен – 24, в Ямбол – 20. Окръжните съдии са 73. В Окръжен съд-Бургас има 45, в Сливен – 16, в Ямбол – 12. Апелативните съдии са само 15. Средната натовареност на този регион е 38,84 дела на месец сега, или по около 464 дела на година би следвало да разглежда като максимум един съдия. Тези цифри идват да покажат единствено, че този регион е средно и малко над средно натоварен с дела, но съдиите в него са достатъчно. Така разглежданите дела в районните съдилища към момента, без прилагане на новата подсъдност, са 47 806; 57,52% разглеждат съдилищата от окръжен район Бургас; 16,82% разглеждат районните съдилища от района на окръжен район Ямбол, а 25,65% разглеждат районните съдии на окръжен район Сливен.

При новата подсъдност районните съдилища ще разглеждат 39 848 дела. Ако предположим, че процентът на принос на всеки един окръжен район към тази обща бройка е същият, се получават ето тези цифри – 22 924 за Бургас, 10 221 – за Сливен, 6702 дела – за Ямбол, но това са всички районни съдии не в областните градове.

Такова е положението в окръжните съдилища в този регион. Те са разгледали общо 7818 дела, 64,85% разглежда Окръжен съд-Бургас, 12,48% - Ямбол, и 22,66% - Сливен. При новата подсъдност окръжните съдилища (тук има грешка отново) ще разглеждат 11 170 дела. При приложение на същия процент разпределение на делата се

получават тези цифри, които виждате. Това при новите норми, които предлагаме, 40 дела за районния съд, означава, че районните съдии в района на Окръжен съд-Бургас са с 12 повече. Районните съдии в окръжен район Сливен са с 3 повече. Районните съдии в окръжен район Ямбол са с 6 повече. По отношение на окръжните съдилища с норма 11 дела имаме необходимост от 9 съдии, при Окръжен съд-Сливен – от 3, и при Окръжен съд-Ямбол нямаме необходимост от един.

Какво би се случило, ако премествахме съдиите от този регион в Апелативен съд-Бургас? Апелативен съд-Бургас трябва да има 46 съдии, за да има натовареност 8,6 дела, т.е. на нас са ни необходими 31 броя съдии. Ако 20 излязат от Окръжен съд-Бургас, тогава в Окръжен съд-Бургас остават 25. Ако 6 от Сливенския окръжен съд отидат в Апелативния съд, остават 10 съдии. Ако 5 от Ямболския окръжен съд отидат в Апелативния съд, остават 7 съдии. Но на нас са ни необходими 54 в Бургас, 19 – в Сливен, 11 – в Ямбол. Тогава 29 съдии от районния съд ще се качат в Окръжен съд-Бургас, 9 съдии от Районния съд на Сливен ще се качат в окръжния съд, 4 съдии от Ямбол ще отидат в Ямболския окръжен съд. При това положение в районните съдилища остават съответно: Бургас – 30, Сливен – 15, в Ямбол – 16. Тогава в Бургас ни трябва 47; 21 – в Сливен, и 14 – в Ямбол. Тогава Бургас има нужда от още 17 съдии, които 17 съдии ще бъдат осигурени от дежурствата от окръжния съд. Сливен има нужда от още 6 съдии – отново ще го осигурим от дежурствата на окръжния съд. Ямбол обаче няма нужда от двама съдии. Тези двама съдии или могат да бъдат преместени в друг окръжен район в рамките на апелативния (ако желаят) могат да се дадат на друг регион (ако са свободни), могат да се планират да отидат на друго място – ако са свободни или предстои да бъдат освободени, и т.н. Също така е възможно от този окръжен район да се предвиди или да се предложи по-голяма квота, която да се качи в

апелативния съд. При това положение, което ви описах, за съдиите в окръжния съд на съдия се пада по 1,79 дни на месец, или 21,48 дни на година на един съдия от окръжния съд по графика на районния съд. Ако се включат всички съдии от Окръжния съд на Бургас, ще се падне по 0,56 дни на месец, или 6 дни в годината. За Окръжен съд-Сливен се падат по 5 дни на месец, или 61 дни в годината. Ако се включат всички съдии от окръжния съд, се пада по 1,44 ден на месец, или 17 дни на година. Окръжен съд-Ямбол няма да дава никакви дежурства в районния съд.

Всъщност това, сметнато в другите региони, показва не различна картина. В апелативен регион Велико Търново отново не се пада окръжен съдия да дава дежурство в районен съд, защото там районните съдии дори са с един повече от необходимото. Това, което виждате на картинката (защото е картинка), е начинът на осъществяване на правосъдието в един окръжен регион. Имаме хъбове 8 на брой в случая, които са точки както за входирание на всякакви видове книжа до районен, окръжен и апелативен съд в съответния регион; хъбове за получаване и даване на справки от тези три съдилища; хъбове за осъществяване на съдебните заседания по населените места на всяка страна.

Изведени са силни и слаби страни на този модел, както и при всички останали, като ако трябва да ги групираме те са няколко:

- решаваме кадровите проблеми на съдилищата;
- достигаме до равномерна натовареност;
- достигаме до специализация, съответно качество и осигуряваме пълен и безусловен достъп до правосъдие.

Силните страни сме ги разбили по следния начин:

- решаване на всички кадрови въпроси и то бързо с възможност за реакция във всеки момент в ситуации на свръх

натовареност или при спадане на натовареността в един орган на съдебна власт или в различни нива в един апелативен регион;

- пълна мобилност във всяка ситуация и на съдии, и на служители;

- отпадане на постоянната необходимост от конкурси; възможност за предварително планиране, дори дългосрочно и с ясно разписани във времето стъпки;

- приближаване на трудовите възнаграждения между различните нива до ниво апелативен съд и в крайна сметка получаване на справедливо възнаграждение в системата;

- преодоляване на невъзможността за професионално развитие на съдиите от по-ниските инстанции, поради липса на места в по-горните;

- справедливо кариерно развитие на съдиите;

- еднаква натовареност на съдиите в рамките на апелативния район и на национално ниво;

- задържане броя на съдиите като брой, като не се назначават постоянно младши съдии или външни бройки;

- възможност за истинска специализация, включително в апелативните съдилища, това е целена, желана и реална стъпка към повишаване на качеството на правосъдието в България;

- редуциране на разходите и възможност за планирано увеличение на възнагражденията на магистрати и съдебни служители в дългосрочен план;

- облекчаване дейността на Висшия съдебен съвет по кадрови проблеми, Висшият съдебен съвет ще се занимава само с въпросите, които биха променили планираната и предварително обявена кадрова визия на органа за съответната година по спорни

въпроси и такива, които налагат промяна на планираните от съдилищата графици и командировки;

- спестяваме разходи, както за страните, така и за съда;

- електронното правосъдие ще бъде осъзната необходимост и за граждани, и за съд, а не задължение;

Обемно е, вярно, но не е особено сложно законодателното изменение на законите, касаещи структурата и дейността на съдебната власт, включително и процесуалните закони, за да се случи този модел.

- няма да имаме промяна на районите на действие на нотариусите, което също е възможно с несъществено законодателно изменение и в техните закони.

- без засягане на подсъдността на делата, най-общо казано, на държавните органи, което е възможно отново с несъществено законодателно изменение, т.е. добавяне на териториалната подсъдност на териториалните отделения като законов текст.

- освобождаване на сгради или части от тях в малки населени места, включително това е свързано с освобождаване на известен финансов ресурс.

Какви биха били слабите страни на този процес? Изглежда сложен, но той е въпрос на добра вътрешна структура и добро административно разписване на правилата, по които ще се случва всичко това. И, пак казвам, законодателни изменения, но не обемни.

В следващата дейност това ще се случи и това би могло да се случи с наши усилия, защото разработилите модела имаме ясна визия вече в главите си как бихме предложили законодателните изменения.

Разбира се, че всеки един модел има и слаби страни и ние сме отчели следните:

- районните съдии вероятно биха били недоволни за това, че определен период от време ще се занимават със сравнително по-леки от правна страна дела, окръжните съдии за това, че ще работят по няколко дни или седмица в районните съдилища, което между другото и сега е възможно по този Закон за съдебната власт, но не го практикуваме, с изключение на Окръжен съд-Смолян;

- разходи за вътрешна реорганизация, включително изграждане на нови помещения - зали, деловодства или подобрения на съдебни сгради, където е необходимо;

- по-висок бюджет предвид преместването на голям брой съдии в по-горни инстанции, но считаме че това ще бъде само първоначално увеличение на бюджета, а в дългосрочен план реформата ще даде своя резултат, включително ще имаме и по-голяма предвидимост на бюджета на съдебната власт.

Аз ви предлагам, уважаеми колеги, след като презентацията ви бъде предоставена, да предоставим и време за размисъл или ако има някакви допълнителни въпроси или разяснения да отговорим както сега така и във всяко следващо заседание на Съдийската колегия, както и ако искате в някакво извънредно заседание. Колегите съдии би следвало да са се включили, аз не ги виждам, надявам се да чуят и да се включат, ако имат нещо да допълнят или нещо по разяснението не е било достатъчно ясно, ще им бъде благодарна. Нашата работна група припознава като добър този модел.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря ви. Колеги, заповядайте. Отново казвам, че не виждам на екрана голяма част от колегите.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Аз ви предлагам, след като тази презентация приключи, въпросите все пак да не бъдат днес, защото тя не беше на ваше внимание, а и да ви кажа, говоря от лично качество, в 15.45 ч. не съм сигурен, че ще можем да бъдем достатъчно адекватни

на 7-я час да отговаряме на въпроси и то за нещо, което наистина изглежда като, ще го употребя този израз, доста радикална или революционна предлагана реформа. Ето защо, аз ви предлагам всеки да погледне тази презентация, която вече ще имате на ваше разположение, тя вече е качена и да оставим просто за следващо заседание отговора на въпроса. Ние няма да избягаме от това, но просто да не е сега, защото наистина на 7-я час поне на мен ми е трудно.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Всъщност, можем да започнем с въпросите, защото все пак колегите току-що чува, моля да ни извините, че в презентацията при сглобяването очевидно са допуснати някакви грешки и са сложени стари слайдове. Непосредствено след заседанието ще кажем да ви донесат нови презентации с верните слайдове, съжалявам за което.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жа Марчева иска думата. Заповядайте.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Аз, да, няма да задавам въпроси. Искам само да изкажа благодарност на колегите от екипа и от работната група, магистратите, които виждам на екрана и чиито имена прочетох в документацията. Прекрасна работа сте свършили, включително и по този четвърти вариант, за който аз няма крия, че го подкрепям от самото начало, всъщност още от миналата година, когато колегата Кояджиков го дефинира и всички бяхме леко смутени, защото не знаехме точно как би могъл да се развие. Прекрасна работа, казвам, защото този вариант - четвърти модел не е бил заложен в проектната документация. На практика това става благодарение на усилията и разума на колегите координатори по проекта, за което наистина искрено им благодаря, защото иначе целият този труд трябваше да бъде свършен в рамките на Комисията по натовареност. Както е известно администрацията на Съвета няма достатъчна квалификация да бъде направен този анализ и

да бъде систематизирано всичко това, което днес чухте от колежата Димитрова, която два часа подробно, много внимателно и смислено обясни всичко.

Това исках само да кажа. Да изкажа благодарност. Аз също считам, че е добре коментарите и въпросите да са в отделно заседание, защото според мен биха могли да се пропуснат много важни моменти, а в същото време да се акцентира върху по-маловажни и да се изпусне основната нишка на този модел.

Това е моето предложение.

По повод това за кога да бъде конкретната дата за следващо заседание, аз предлагам да е максимално бързо, защото все пак това, което днес възприехме, не би трябвало да минава много време, за да не, как да кажа, да изчезне като информация в съзнанието ни и затова ви предлагам другата седмица в сряда, всеки може, ако има някакви ангажименти да ги освободи, предполагам, и да направим следващото заседание, на което вече да изберем крайният модел. Това е моето предложение.

Също така имам още едно предложение, максимално бързо да бъде изготвен пълния стенографски протокол от днешното заседание, да бъде, да се качи на сайта, за да се даде възможност на всички съдии, които не са имали днес възможност да следят презентацията, да прочетат всичко, което беше казано и като отговори на въпросите по предходните три модела.

Това са моите предложения.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря Ви. Някой друг искаше думата също. Заповядайте, г-жо Дишева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Благодаря Ви. Аз имам, бих казала, няколко технически въпроса. Доколкото разбирам четвъртият вариант изобщо не е разработен в рамките на проекта, г-жа Марчева току-що го

каза, така съм го разбрала. Той всъщност не е изработен от фирмата по обществената поръчка, която е изготвила другите три варианта, които ние днес слушахме.

Чисто технически, за да бъдат приети резултатите от проекта, дали е необходимо приемането на този четвърти вариант и обсъждането на този четвърти вариант? Тоест, той как се вмести в работата по проекта? Освен това, г-жа Димитрова говори за работна група или работни групи. На мен не ми е ясно ние одобрявахме ли персонални състави, кои са, как да кажа, авторите на този вариант? Това по чисто организационни въпроси.

Иначе, ми се струва, предложението ние в идната сряда да вземем решение кой от моделите да изберем и да продължим по неговото изпълнение за несериозно, защото е твърде кратък срокът. Първо от 7 часа заседание, както няколко пъти стана, стенографският протокол, при намаления състав на стенографите във Висшия съдебен съвет, технически би изисквало огромни усилия, да не кажа, че е невъзможно за нас самите да се запознаем с него. Както вече стана ясно, ние днес нямаме презентацията. Материалът, който ни беше качен от миналия вторник, в голяма част се различава от това, което днеска чухме, включително предложението например за създаването на допълнителни апелативни съдилища, аз днес не го чух, а там съществуваше, да не говорим, че цифрите, изчисленията, движението на съдии и на дела аз лично чувам за първи път. Това го нямаше като материал, по който да се подготвяме.

На следващо място, следващият четвъртък, вероятно сте запомнили, ние имаме дебат в Пленума на Висшия съдебен съвет по доклада на Европейската комисия за върховенството на правото, включително с, предполагам, изслушване на главния прокурор или най-малкото обсъждане на становището на Съюза на съдиите, което

отложихме от миналия четвъртък, като търсихме място в следващите две седмици, място в нашите служебни ангажименти в следващите две седмици кога да вместим този дебат. При положение, че се каним във вторник да имаме Съдийска колегия, а в сряда обсъждане на съдебната карта в продължение на няколко часа, не знам как се очаква от когото и да било да участваме в адекватен дебат или обсъждане следващия четвъртък.

В заключение, сряда ми се струва изключително неподходящ ден. Понеже не виждам дневен ред за заседанието за следващия вторник, ние бихме могли по принцип да задаваме въпроси още на заседанието във вторник и това ми се струва по-работещ вариант. Не знам дали имаме избори на административни ръководители, но и да имаме можем да оставим само изборите, а всички останали точки да ги отложим за следващо заседание на Съдийска колегия. Но да се очаква, повтарям, че следващата сряда ние ще проведем гласуване и ще вземем обосновано решение, просто не ми се струва логично като на сериозността на въпроса, който е поставен за разглеждане.

ЛОЗАН ПАНОВ: Само кратко уточнение. Дневният ред на Съдийска колегия вече е разписан. Има два избора с по един кандидат. Аз съм разписал дневния ред, защо не са качени вече е друг въпрос, може би главният секретар ще каже, но не са чак толкова много точките, по мой спомен.

БОЯН НОВАНСКИ: Качени са. Точките са 22, имаме два избора. Всичко е качено на интернет сайта.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, аз казах, че съм разписал дневния ред, но дали е качено не мога в момента да определя.

ДАНИЕЛА МАРЧЕВА: Едно уточнение, г-н Панов, искам да направя. Не съм казала или ако съм казала вероятно е грешка на израза ми. Не считам, че можем да вземем крайно решение другата сряда или

когато и да било през другата седмица, защото аз съм напълно съгласна с това, което предложи колегата Димитрова още в началото на заседанието днес, че следва да има своеобразен референдум по отношение на моделите. По-скоро моята идея и предложение бяха свързани с това, че ние следва да дискутираме предложените модели днес и да зададем въпросите по отношение на модел четвърти в нарочно заседание, което да е възможно по-скоро, за да може да има време и да се проведе подобен референдум. Така че, ако считате, че можем във вторник с два избора, които аз лично не бих прогнозираща тази колегия за колко време би се справила с избор на административен ръководител, практиката показва, че понякога продължават много до късно, но ако искате можем и така да направим, да пробваме във вторник, аз нямам нищо против, въпросът е да е максимално бързо. Тоест, ако колегията прецени аз ще си оттегля предложението за сряда и да го оставим във вторник.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, вторник е подходящо. Заповядайте.

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Да отговоря на първите въпроси на г-жа Дишева. Този модел е част от проекта. Така наречената работна група е може би грешка на езика, нямах предвид работна група, създадена за четвърти модел, имах предвид експертната група, която Висшият съдебен съвет гласува, за да работи по съдебната карта. Това имах предвид.

По отношение на презентацията, не се плашете, че тя е голяма и не смятайте цифрите в нея, защото никой няма претенция, че там всичко е вярно. Може да има разминаване в делата, но това в момента не е целта на нещата. Те са изкарани дотолкова да се види, че моделът е приложим при сегашните цифри и със сегашния наличен съдийски щат в съдебната система.

ЛОЗАН ПАНОВ: Мисля, че въпросът, който зададе г-жа Дишева е резонен, защото представянето на първите три модела бяха от г-жа Цонева и г-жа Бойнузова, а те в момента вече не са тук. Това първо. И второ, за да бъдат разпознавани моделите, мисля че би трябвало сега да започнем с въпросите, защото по този начин малко се предпоставят. Още повече, че първият модел го разгледахме достатъчно обстоятелствено, вторият и третият като че ли не, а четвъртият ще го отлагаме. Ако наистина смятате, че в 16 ч. не може да се продължат коментарите и съответно въпросите, добре, но не виждам защо е необходимо да се прави извънредно заседание, като може да се направи във вторник, ако се добави като точка.

/намесва се Г. Чолаков - няма връзка, не се чува/

ЛОЗАН ПАНОВ: ... Разбира се, значи, срещата, която беше с мен, г-н Чолаков, г-н Магдалинчев, приключи.

Заповядайте, г-н Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колеги, тъй като колегата Димитрова и колегата Шекерджиев казаха, че са готови. Ако и вие сте готови, да продължаваме с въпроси по този модел.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева, нещо казвате в момента, но не се чува, микрофонът не Ви е включен.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Казвам, че в презентацията имаше различни неща от тези, които ни бяха представени като модел 4 от заседанието миналия вторник. Качихме ли, защото аз не виждам, включително след обновяване този материал?

БОРЯНА ДИМИТРОВА: Г-жо Дишева, права сте. Всъщност това не е доработка, а в момента вадим детайли. Там се опитахме съобразно формите, които се дават, да го сбием, може би направихме грешка, но сте права, че в момента излагаме допълнителни детайли по

заявеното в модела, който е раздаден на вас, така че нямаме против, ако искате да го отложим, но ние сме готови и сега.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-н Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Дишева, искам да Ви попитам искате ли да продължим или не? Готова ли сте с въпроси или не? Това е въпросът.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Защо мен питате, г-н Чолаков? ... Разбира се, че имам много въпроси и че съм готова, но щях да имам и ще имам още повече като видя презентацията. Защо изобщо мен питате по този въпрос? Ако някой прави предложение за отлагане, моля подложете го на гласуване, аз ще изразя вота си по съответния начин. Въпросът изобщо не опира до мен, аз съм се подготвила много старателно.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Не, защото Вие поставихте въпроса за това... Значи, досега никой не е предлагал отлагане. Затова питам.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Добре, но е факт, че презентацията я нямаме, нали така?

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Никой не спори за това и затова Ви питам имате ли предложение за отлагане, готова ли сте или не?

АТАНАСКА ДИШЕВА: Винаги, когато имам предложения или искания ги правя и Вие много добре го знаете, не съм направила такова предложение.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жа Керелска иска думата. Заповядайте.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Колеги, аз доколкото чух, а мисля че чувам добре, въпреки късния час и умората, беше направено предложение да продължим във вторник, което лично аз намирам за разумно и тука няма какво да се разпитваме кой колко е подготвен, а да погледнем съвсем реално на нещата. Много сме уморени, презентацията се прави пред нас по отношение на вариант 4 за пръв път по този начин, така че мисля

за съвсем нормално да отложим разглеждането на този вариант, съответно и колегите съдии, които днеска любезно са се включили в нашата дискусия, ако имат възможност да се включат пак и да го направим във вторник. Би било несериозно сега да мислим, че ще можем да проведем някаква разумна дискусия. В крайна сметка физическите и умствени възможности на всеки един от нас имат някакъв нормален предел. Освен това, имаме още една допълнителна точка, ако сте забравили.

ЛОЗАН ПАНОВ: Добре. Още веднъж, предложението за вторник да се продължи дискусията, като до този момент не са задавани въпроси по вариант № 4. Имате ли възражения, още повече, че презентацията току-що беше качена, очевидно е доработвана от тези материали, различни, които бяха качени на нашите монитори?

Г-н Чолаков.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Аз нямам нищо против за отлагането във вторник. Аз просто исках да сме наясно какво правим, защото и колегата Панов каза, че е редно да продължим по вариант 4, нали така, колега Панов? /Л. Панов: Да./ Чуха се други гласове и аз затова искам да съм наясно кой какво иска. Сега вече имаме формулирано предложение от колегата Керелска. Колега Керелска, не хвърлям никакви реплики кой е подготвен и кой не, просто се получи разнобой в становището на Съдийска колегия. Вече имаме ясно предложение за отлагане на тази точка за вторник. Аз ще го подкрепя, макар че тогава имаме две изслушвания на възражения против атестации, имаме и двама кандидати за административни ръководители. Разбирайте, с оглед нашия манталитет на работа, ние ще започнем в 14 ч. работа по този въпрос.

Да гласуваме предложението.

ЛОЗАН ПАНОВ: Отлагане разглеждането на точката за вторник. Който е съгласен, моля да гласува.

БОЯН НОВАНСКИ: Не мисля, че е удачно във вторник да се разглежда точката. Помислете - понеделник, сряда, четвъртък, петък. Тази точка ще почнем да я гледаме в 14 - 15 ч. Имаме два избора, 22 точки, възражения, това няма да се случи, просто. Помислете малко. Дайте да видим - сряда, четвъртък, петък.

ЛОЗАН ПАНОВ: Нека да гласуваме за вторник. Който е съгласен за отлагане за вторник, моля да гласува. Единадесет. Който е против? Имаме трима против. Г-н Гроздев, не Ви виждам, Вие бяхте „за“, нали така? Има трима „против“ - г-н Боянски, г-жа Имова и г-жа Дишева.

СТЕФАН ГРОЗДЕВ: За отлагане съм, за вторник.

ЛОЗАН ПАНОВ: Да, разбрах Ви, да. Благодаря. Взехме решение. Ще моля само да се добави в дневния ред, защото вече съм го разписал. Благодаря.

/след проведеното гласуване с вдигане на ръка/

1. ОТНОСНО: Доклад за приемане на резултати в изпълнение на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ - поддейности 1.5, 1.6 и 1.7, от обхвата на проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

ОТЛАГА разглеждането на точката за следващото заседание на Съдийската колегия на ВСС на 20.10.2020 г.

ЛОЗАН ПАНОВ: Пристъпваме към т. 2 от дневния ред. Заповядайте.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Точка 2, колеги, е свързана с нещо, което стана неочаквано, а именно, вече беше проведена процедура по чл. 186, ал. 6 от Закона за съдебната власт, а именно избор на класираните кандидати да заявят желание в кой окръжен съд следва да бъдат назначени. Имаше кандидат, който заяви, че иска да бъде назначен като младши съдия в Окръжен съд-Разград, но след приключване на процедурата беше депозирано заявление от този кандидат, че не желае вече да бъде назначаван в Окръжен съд-Разград, което налага в спешен порядък да повторим процедурата по чл. 186, ал. 6, да поканим следващите по класиране кандидати да заявят своето желание, ние проведохме извънредна Комисия по атестиране и конкурси, за да предложим това на извънредното заседание днес, като молим да ни бъде определена нова дата, тя да бъде в понеделник и в понеделник да поканим следващите 5 кандидати и по реда на класирането те да заявят желание дали желаят да станат младши съдии в Окръжен съд-Разград.

Защо е това бързване, веднага обяснявам. По една проста причина. След като ние одобрим този списък, което следва да сторим, има, ако се не лъжа, 7-дневен срок за обжалване, след което имаме едномесечен срок за подаване на декларация, изисквана по закон. Всяко забавяне на окончателното одобрение на този списък забавя възможността да започне редовната учебна година в НИП. Към настоящия момент, благодарение на това заявление, вече няма да успеем да се справим с датата, която ние бяхме планирали, а именно 16 ноември. Отиваме на 1 декември и затова моля за максимална

експедитивност, като администрацията на комисията и самата комисия има готовност да проведе тази повторна процедура в понеделник, за да може ако има кандидат да го представим на вашето внимание във вторник.

Ето защо, ние предлагаме на вашето внимание да приемем диспозитив, в който Съдийската колегия да реши да продължи процедурата по чл. 186, ал. 6, с оглед допълване на окончателния списък на одобрените кандидати за младши съдии със следващия кандидат, заявил желание за назначаване в Окръжен съд-Разград, както и да бъде определена датата 19 октомври, това е понеделник, и часът 13.30, да бъде проведена тази процедура в зала № 107 в сградата на Висшия съдебен съвет, както и да бъдат поканени следващите петима кандидати, които ще бъдат питани по реда, както се изисква от закона те да се явят лично и да заявят писмено желанието си за назначаване на длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд-Разград. Това е предложението на Комисията по атестиране и конкурси.

ЛОЗАН ПАНОВ: Имаме два диспозитива - продължава процедурата по чл. 186, ал. 6 от ЗСВ и определянето на съответната дата.

Колеги, изказвания. Заповядайте, г-жо Керелска.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Колега Шекерджиев, защо каним следващите петима кандидати? Защо именно петима кандидати каним?

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Веднага ще Ви обясня. Разград е последното място. То трябва да бъде от следващия в класирането. Но тъй като ние за разлика от предходни години имаме десет отказа и се застраховаме с това, че ще поканим пет кандидата, за да може, ако първият откаже ще питаме втория, третия, четвъртия, петия. Стандартът, който използваме за едно място е повече от обичайния, защото досега канихме два пъти повече отколкото са местата. Ако има

30 места канихме 60 кандидата. Сега имаме 1 място и смятам, че от тези 5 кандидата все един ще пожелае да стане съдия в този съд. Считам, че не е необходимо да бъдат канени повече и няма пречка да бъдат поканени 5. Но иначе няма правило, по което да сме го определили.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Тоест, решили сме го по целесъобразност. И аз продължавам с друг въпрос. Ако от тези 5 кандидата нито един.../прекъсната/

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Само да кажа, че Вие също участвахте в решението.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Участвах в решението, но не за петима кандидати, а по друг начин. Сега не искам да навлизам в подробности по кой начин беше проведено заседанието на КАК.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Идентичен с този, който в момента.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Не, друго искам да кажа в момента и не го правя под формата на заяждане, както може би Ви звучи. Да не се окажем в ситуация от тези 5 човека нито един да не изяви желание да отиде в Разград и да ни се наложи да правим тази процедура още веднъж, което още веднъж ще тласне нещата напред във времето. Това ми е съображението.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Колега Керелска, колко човека предлагате да поканим? Кажете Вие колко човека предлагате, за да гласуваме? Осемстотин кандидата имаме.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Нищо не предлагам. Още повече това е съвсем произволно. Просто предупреждавам, че може да се окажем пред същата ситуация.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Добре, но когато правите някакво възражение, дайте и предложение, моля Ви. Не сте съгласна с 5, по

целесъобразност и не знам как определени. Кажете Вие какво предлагате, моля!

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Предлагам да поканим следващите 10 кандидата.

ГЕОРГИ ЧОЛАКОВ: Това вече е нещо друго. Да го дебатираме.

ЛОЗАН ПАНОВ: Заповядайте. Г-н Новански.

БОЯН НОВАНСКИ: Искам да попитам г-н Шекерджиев дали има техническа възможност да поканим 10 човека и да се приключва. Ако има такава, нека да са 10 и това е.

КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ: Възможност имаме, но няма смисъл и ще ви кажа защо. Защото членовете на администрацията към тази комисия са провели телефонен разговор с всеки от следващите кандидати по поредността и поне те ми казаха, това беше изяснено на заседанието на КАК, че в рамките на тези петима кандидати има кандидат, който е изявил категорично намерение да встъпи в пази длъжност, ако това стигне по поредността до него. Не знам дали имаме техническа възможност за 10 кандидата, но увеличаването на броя на кандидатите и призоваването им за понеделник, в случай, че не се явят, би било проблем за провеждане на процедурата. Аз нямам нищо против да гласуваме 10, но ако не дойдат тогава ще трябва отново да взимаме ново решение, нова процедура и т.н. Освен това, простете ме но съм неподготвен. За петима кандидати съм сигурен, че можем да проведем процедурата, а тя изисква публичност, обичайно присъстват членове на комисията поне двама, членове на администрацията, обичайно идва и представител на НИП. Ние при петима кандидати можем да се справим в сградата на Висшия съдебен съвет. Ако са повече не знам как точно стоят противоепидемичните мерки, а, повярвайте ми, нямаме

възможност да наемем зала. Само ще кажа, че предходната процедура беше проведена в голяма зала във ВИАС.

ЛОЗАН ПАНОВ: Г-жо Дишева.

АТАНАСКА ДИШЕВА: Имам процедурно предложение. Подложете, моля, на гласуване двете предложения. За петте души да бъдат поканени, което е предложението на КАК и за десетте души, което направи г-жа Керелска. А пък техническият проблем със спазване на противоепидемичните мерки, ми се струва наистина несериозен, имаме достатъчно големи зали в Съвета, включително залата за журналисти, например.

Правя процедурно предложение да се подложи на гласуване този въпрос.

ЛОЗАН ПАНОВ: Благодаря. Други изказвания? Ако няма други изказвания, имаме два диспозитива. Ще подложат на гласуване първия диспозитив, по който няма спор и ще подложат на гласуване втория диспозитив, който ще бъде с два варианта - с пет и с десет кандидата.

Подлагам на гласуване диспозитив 2.1 - Продължава процедурата по чл. 186, ал. 6 от ЗСВ, с оглед необходимостта от допълване на окончателния списък на одобрените кандидати за младши съдии със следващия кандидат, заявил желание за назначаване в Окръжен съд - Разград. Който е съгласен с този диспозитив, по който няма спор, моля да гласува. Всички сме „за“. Има ли против? Един „против“. **/решението е отразено по-долу в стенограмата/**

Сега подлагам на гласуване - Определя дата 19 октомври. Диспозитивът е ясен, като първо подлагам на гласуване предложението на комисията в сградата на Висшия съдебен съвет да бъдат поканени следващите петима кандидати след Кристина Пламенова Митева, които да се явят лично (или чрез упълномощен представител) да заявят

писмено желанието си за назначаване на длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд - Разград. Който е съгласен за петима кандидати, моля да гласува. Десет гласа „за“. Който е против? Един глас „против“.

ОЛГА КЕРЕЛСКА: Само да уточня. Не съм гласувала „против“ при приемането на първия диспозитив. Просто се обърках. Да се отрази това в протокола, ако може.

/след проведеното гласуване с вдигане на ръка/

2. ОТНОСНО: Молба от Кристина Пламенова Митева за отказ от заявено желание за назначаване на длъжност „младши съдия“ в Окръжен съд - Разград

Във връзка с постъпилия по реда на чл. 186, ал. 9, изр. 3-то от ЗСВ отказ от Кристина Пламенова Митева за назначаване на длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд-Разград

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

2.1. ПРОДЪЛЖАВА процедурата по чл. 186, ал. 6 от ЗСВ, с оглед необходимостта от допълване на окончателния списък на одобрените кандидати за младши съдии със следващия кандидат, заявил желание за назначаване в Окръжен съд - Разград.

2.2. ОПРЕДЕЛЯ дата 19 октомври 2020 г. (понеделник) от 13.30 часа в зала № 107 в сградата на Висшия съдебен съвет, ул. Екзарх Йосиф № 12, гр. София, на която да бъдат поканени следващите 5 (петима) кандидати, класирани след Кристина Пламенова Митева, които да се явят лично (или чрез упълномощен представител) да заявят писмено желанието си за назначаване на длъжността „младши съдия“ в Окръжен съд - Разград.

ЛОЗАН ПАНОВ: Поради изчерпване на дневния ред закривам заседанието.

Закриване на заседанието - 16.14 ч.

Стенографи:

Катя Симова

Лидия Здравкова

Зоя Костова

Невенка Шопска

(Изготвен на 27.10.2020 г.)

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ:

ЛОЗАН ПАНОВ